

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

3. NEDĚLE POSTNÍ – 12. BŘEZNA 2023

Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: „Nezatvrzujte svá srdce!“

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se u té studny. Tu přišla jedna samařská žena navázat vodu. Ježíš jí řekl: „Dej mi napít.“ Žena mu odpověděla: „Jak to? Ty, Žid, žádáš o napítí mne, Samaritánku?“ Ježíš jí řekl „Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: ‚Dej mi napít‘, spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Eucharistie v Samaři - v chrámu Krista Vykupitele (na stěně vlevo: obraz setkání Ježíše se Samařankou). Taybeh, Palestina, Peregrinatio Ad Fontes Salutis, 3. března 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, Bůh Otec si přeje, abychom ho uctívali v duchu a v pravdě. Vedeni Duchem svatým a podporováni Kristem, našim prostředníkem, společně prosme:

L: BOŽE, DEJ NÁM ČERPAT Z PRAMENE ŽIVOTA.

- Ať letošní doba postní je nám výstupem s Ježíšem na horu Proměnění, abychom zakusili jeho božský jas a posílení ve víře společně pokračovali na cestě s Ním, který je slávou svého lidu a světlem národů.
- Ty, jenž jsi samařskou ženu přivedl k poznání pravého zdroje života, zastav smrtonosné ruské barbarství, ať ukrajinský národ může ve svobodě čerpat z pramenů spásy.
- Prosme za ženy, aby svět ctíl jejich důstojnost, hlouběji pochopil jejich “génia” služby lidskému pokolení a dal jim větší prostor v životě společnosti.
- Modleme se za ty, kdo utrpěli újmu od členů církve: kéž v církvi samotné najdou konkrétní odpověď na svou bolest a utrpení.
- Modleme se za ty, kdo jsou nejvíce postiženi zdražováním a energetickou krizí, aby se jim dostalo účinné pomoci.

K: Otče našeho Pána Ježíše Krista, slyš prosby této své rodiny a utiš její žízeň po životě z pramene, který vyvěrá z této eucharistie. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

"NIHIL AMORI CHRISTI PRAEPONERE" - NIČEMU NEDÁVAT PŘEDNOST PŘED LÁSKOU KRISTOVOU (*Řehole sv. Benedikta*)
 "UBI SILENTIUM AFLAT, ORATIO LOQUITUR" - TAM, KDE DÝCHÁ TICHO, TAM PROMLOUVÁ MODLITBA (*Opatství Montecassino*).

"OBSULTA, O FILII, PRAECEPTA MAGISTRI" - NASLUCHEJ, SYNU, MISTROVU UČENÍ.
 "UT IN OMNIBUS GLORIFICETUR DEUS" - AŽ JE VE VŠEM OSLOVOVÁN BŮH. Poutníci v cele svatého Benedikta, opatství Montecassino.

Votivní svíce u hrobu sv. Benedikta a sv. Scholastiky. Opatství Montecassino, Itálie, *Iter ad christianae religionis divitias in Italia qui ad fidem amoremque Christi nos promovent*, 30. června 2016; *Iter ad loca sanctitatis et historiae*, 4. července 2018.

"Nazaret je město radosti. Dnes se nám dostalo velké milosti slavit mši svatou ke cti zvěstování Páně před uctívanou jeskyní, v níž Maria řekla své „Ano“ andělovi poslanému od Boha, a kde Slovo Otce, stvořitelská Moudrost světa se vtělila a stala se pro nás člověkem, naším Bratrem, Ježíšem z Nazareta. Pod mramorovým oltářem jeskyně jsou vytesána slova: Verbum caro HIC factum est: „TADY se Slovo stalo tělem“: jsou to samotná slova prologu Janova evangelia, slavnostní zvěst o vtělení Slova, s dodatkem „Tady“, historicko-geografickou kvalifikací, kterou nacházíme na všech svatých místech Ježíšova života. Ano, Slovo se vtělilo tady a nikde jinde. Tady se plně potvrdily dějiny spásy a tady začal Nový zákon, tady leží spojnice, která od té chvíle rozděluje dějiny na dobu před Kristem a po Kristu. Tady vše začalo tím, že Boží Syn přišel na zem, stal se Synem člověka, Synem Mariiným."

O
Na

"Odtud, kde všechno začalo, se učme věřit, milovat a žít evangelium, zdroj pravé radosti. Jdeme vstříc Pánu, který k nám přichází, nesen v Mariině náručí. Žijme v radosti, nesme tuto radost druhým, dávejme se druhým. Buďme tvory onoho radostného „Ano“, jako Ježíš, který se tady vtělil, jako Maria, která je Pannou obětování a darování se Pánu."

"Tato svatyně je rovněž klenotnicí mariánské úcty Církve: v horní bazilice jsou spodobněny velké obrazy Matky Boží, uctívané po celém světě; a v přízemí, v podloubí které rovněž obepíná spodní baziliku, a je jakoby Mariiným objetím všem poutníkům, kteří sem přicházejí, jsou další nádherné mariánské ikony ze všech zemí světa, mezi nimi také jedna z někdejšího Československa, která je dílem umělce, jemuž jsem svěřil vitráže kaple Apoštolské nunciatury, aniž bych věděl, že pracoval i pro Nazaret". Z homílie Giovanniho kardinála Coppy, Peregrinatio ad Fontes Salutis, Nazaret, Izrael, 28. února 2013.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

4. NEDĚLE POSTNÍ – 19. BŘEZNA 2023

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.

POUTNÍCI U SOCHY SV. BENEDIKTA V RODIŠTI PATRONA EVROPY A PUSTIMĚŘSKÉ FARNOSTI - STAROBYLÉ NURSII.
Norcia, Itálie, *Anni Paulini Peregrinatio*, 26. června 2009.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, obraťme se k Bohu, našemu Otci, který nás křtem svatým vysvobodil z moci temnoty zla a učinil dětmi světla, a s důvěrou volejme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Prosme, abychom dokázali chápat ty, kdo jsou v temnotě neznalosti či omylu jak v oblasti náboženské, tak i v postojích každodenního života.
- Utíkáme se k přimluvě sv. Benedikta, patrona Evropy a Posla míru a prosíme, zastav ruské teroristické šílenství a ukrajinskému národu dej vzejít budoucnosti pokoje a míru.
- Modleme se za ty, kdo utrpěli újmu od členů církve: kéž v církvi samotné najdou konkrétní odpověď na svou bolest a utrpení.
- Modleme se za ty, kdo jsou nejvíce postiženi zdražováním a energetickou krizí, aby se jim dostalo účinné pomoci.
- Prosme za zemřelé, ať mají účast na světle tvé slávy.

K: Otče, probudil jsi v nás vědomí pro pochopení a modlitbu za své bližní. Dej, ať toto poznání také dokážeme přeložit do konkrétních skutků solidarity každodenního života. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 3. NEDĚLE POSTNÍ

1. ČTENÍ – 2 MOJŽ 17,3-7

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Lid žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Řekli: „Pročpak jsi nás vyvedl z Egypta? Abys zahubil nás, naše děti a náš dobytek žízní?“ Mojžíš volal k Hospodinu: „Co mám dělat s tímto lidem? Ještě trochu a ukamenují mě!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vyjdi před lid v doprovodu několika starců z Izraele, vezmi si do ruky hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, a jdi! Hle, já tam budu stát před tebou na Chorebu, udeříš do skály, vytryskne z ní voda a lid se napije.“ Mojžíš tak udělal před očima izraelských starců. Nazval pak jméno toho místa Massa a Meriba kvůli hádce izraelských synů a kvůli tomu, že pokoušeli Hospodina tím, že říkali: „Je Hospodin uprostřed nás, nebo ne?“

ŽALM 95

Pojďme, jásejme Hospodinu, – oslavujme Skálu své spásy, – předstupme před něho s chvalozpěvy – a písněmi mu zajásejme! Pojďme, padněme, klaňme se, – poklekněme před svým tvůrcem, Hospodinem! – Neboť on je náš Bůh – a my jsme lid, který pase, stádce vedené jeho rukou. Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: – „Nezatvrzujte svá srdce jako v Meribě, – jako tehdy v Masse na poušti, – kde mě dráždili vaši otcové, – zkoušeli mě, ač viděli mé činy.“

2. ČTENÍ – ŘÍM 5,1-2.5-8

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratří! Jestliže jsme ospravedlněni na základě víry, žijeme v pokoji s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho totiž máme vírou přístup k této milosti a pevně v ní stojíme. Naše chloubka je také v tom, že máme naději dosáhnout slávy u Boha. Naděje však neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Kristus přece v ten čas, když jsme ještě byli slabí, zemřel za bezbožníky. Vždyť sotva kdo položí život za spravedlivého – možná, že se někdo umřít odhodlá za toho, kdo je mu milý. Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníky.

EVANGELIUM – JAN 4,5-42

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se – tak jak byl – u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navázat vodu. Ježíš jí řekl: „Dej mi napít.“ – Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. Samařská žena mu odpověděla: „Jak to? Ty, Žid, žádáš o napití mne, Samaritánku?“ Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Ježíš jí na to řekl: „Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: ‚Dej mi napít‘, spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Žena mu namítla: „Pane, vždyť ani nemáš vědro, a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil i jeho synové a jeho stáda?“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žíznit. Kdo se však napije vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ Žena mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat. Vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: ‚Jen v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.‘“ Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze Židů. Ale nastává hodina – ano, už je tady – kdy opravdoví Boží ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že má přijít Mesiáš, nazvaný Kristus. Ten, až přijde, oznámí nám všechno.“ Na to jí řekl Ježíš: „Já jsem to, který s tebou mluvím.“ Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo. Když tedy ti Samaritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ještě mnohem více jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: „Věříme už nejen proto, žes nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa.“

*„Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a život“
(Jan 6,63)*

SLOVO + P. FRANTIŠKA BENÍČKA

Voda tišící žízeň našeho srdce

S humorem se říká, že žízeň je horší než válka, protože válka někdy skončí, ale žízeň nás provází po celý život.

O žízni a o vodě byla řeč jak v prvním čtení, tak i v evangeliu, a proto jsou tématem dnešní promluvy.

Co je to žízeň? Dělník, když přijde zpocený z práce nechce ani tak jídlo, než pití. Když se pacient probudí z narkózy, také chce jen vodu. Cestovatel v tropickém pralese nebo na poušti by bez přísunu tekutin brzy zkolaboval. Také izraelský lid žíznul po vodě na své cestě do zaslíbené země.

Ovšem kromě této přirozené žízně, kterou pociťuje náš tělesný organizmus, je ještě jiná žízeň. Každé lidské srdce žízní a prahne po štěstí. A nikdo jiný, než Bůh, Ježíš Kristus, není schopen tuto žízeň utišit.

Rozhovor Pána Ježíše se samařskou ženou je toho jasným důkazem. Zpočátku se nám jeví, že jeden mluví o voze a druhý o koze, jak jsme zvyklí lidově říkat. Žena mluví o rozporech mezi židy a samaritány, o své každodenní námaze s čerpáním vody, o naději, že přijde Mesiáš. Pán Ježíš zase mluví o živé vodě věčného života, o Duchu, o modlitbě v duchu a v pravdě.

V jednom okamžiku však nastává zlom a ze dvou monologů se stává konstruktivní dialog, a to v okamžiku, kdy Ježíš se dotýká citlivého místa v jejím životě. Připomíná jí její minulost. Pět mužů už vystřídala a nyní má šestého. Tolik rozkoší a radostí užila a žízeň pořád nepřestává. Ježíš jí začíná mluvit o Bohu a ukazuje, že on je zdrojem štěstí, utišení žízně našeho srdce. Žena je tak překvapena, že Ježíš zná všechno, co ve svém životě špatného udělala, vidí v něm proroka a nakonec Mesiáše. Utíká to oznámit obyvatelům města, kteří přicházejí za Ježíšem a docházejí k poznání, že on je opravdu Spasitel světa.

Jan Maria Vianney, svatý farář arský byl známý jako dobrý zpovědník, kterému Bůh dal schopnost nahlédnout do nitra kajícíka. Jednou si všiml, že vzadu v kostele stojí nějaký muž, který tam přišel ze zvědavosti. Jan však vyšel ze zpovědnice a zamířil přímo k němu. Ptá se ho: vy už jste dlouho nebyl u sv. zpovědi, že? A on na to říká: no bude to už 30 let.

Jan ho ale opravil: je to už 33 let. Od prvního svatého přijímání jste u zpovědi nebyl. Muž byl velmi překvapen, že to zpovědník ví. Jan mu říká, že se může vyzpovídat. Muž ale namítal, že není připravený a ani tomu moc nevěřil. Jan ale stále naléhal: pojd'te a uvěříte. Uvěřil, protože poznal v Janovi Božího muže, který odhalil jeho svědomí a díky němu se mu dostalo pokoje, který už 30 let hledal.

A tak vidíme, že voda, která tiší žízeň našeho srdce je vlastně Boží milost, která nás očišťuje od hříchů a činí šťastnými. Jako samařská žena i my bychom si měli s Bohem promluvit tváří v tvář ve svátosti smíření, abychom stejně jako ona byli plni radosti a pokoje, vnitřního štěstí a přivedli k Bohu i další lidi dobré vůle.

V jednom náboženském časopise bylo uvedeno 6 důvodů, proč se zpovídat:

1. Člověk, který si přizná vinu, nahlas ji vyzná před knězem a je rozhodnut se s ní rozejít, je daleko více motivován a zavázán v práci na sobě, než když to jen uzná ve svém nitru.
2. Člověk nenechává Boha čekat. Neztrácí čas – ů vstanu a půjdu k svému otci...“. Bůh čeká na člověka. Bůh tě stvořil bez tebe, ale bez tebe tě nespasí.
3. Člověk, který se zpovídá má odpovědnost i za druhé. Hřích není soukromou záležitostí, oslabuje a ohrožuje celek – manželství, rodinu, farnost, církev. Kouř se sice valí z jednoho komína, ale ničí zdraví mnoha lidem.
4. Přijímá dary a milosti – vycházíme posilněni, chuť ke konání dobra. Nejt ke zpovědi je jako nevyzvednout si prémie či výhru – absurdní!
5. Kdo se zpovídá duchovně roste. I průměrný sportovec potřebuje trenéra. Bez něho by jen stěží dosáhl patřičného výkonu. Ten, kdo má zpovědníka, čerpá z jeho rad, naučení, vedení, aby dosáhl mety nejvyšší.
6. Kdo se zpovídá zůstává na cestě. Dobře víme, když chceme udělat nějaký výstup na horu, co se stane, když ztratíme turistickou značku a tím i cestu – cíle nedosáhneme. Ten, kdo se zpovídá, ověřuje si směr své cesty podle Božích značek, ověřuje si směr a cíl.

Svědomí - prorok ve vlasti našeho srdce

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

Nikdo není prorokem ve své vlasti: Je přesto jeden, kterého každý ve vlasti svého srdce respektuje: svědomí. Potřebujeme jiného proroka?

„Svědomí“, řekl svatý Antonín Paduánský, „nám zůstalo po dědičném hříchu jako Boží zástupce; i kdyby všechno dobro vymřelo, bude ještě napomínat.“ Není proto podle sv. Ambrože větší radosti na světě

než klidné svědomí.

Často jsme slýchali v oslavných řečech, že ten nebo onen myslitel měl odvahu bojovat za práva vlastního svědomí i proti církevní autoritě. Ať už tomu bylo ve spleťtých historických okolnostech jakkoliv, i dnes se leckdy věřícím zdá, jako by víra omezovala jejich vnitřní svobodu a dusila jejich vlastní přesvědčení. Ptají se pak: „Smím se řídit svým vlastním svědomím, nebo se musím podřítit tomu, co učí víra?“

V odpovědi na tuto otázku není možné zaváhat. Nejenom že smíme, ale musíme vždy a všude jednat podle svého svědomí. Jinak bychom popřeli všechno, co o svědomí věříme. Je-li to hlas Boží v nás, jak bychom mohli dát přednost hlasu jinému, zvenčí.

Námítka však předpokládá, že jsou svědomí a víra jaksi zásadně v rozporu. Jako by hlas svědomí vycházel z jasného osobního poznání, a pravdy víry jako by se mi ukládaly proti vlastnímu přesvědčení. Zapomíná se přitom, že tzv. vlastní přesvědčení je problém po stránce psychologické velmi obtížný.

I nejobyčejnější jistota denního života se zakládá na jakési víře. Nemáme tu v úmyslu rozvádět Kantovu kritiku poznání, ani důkazy starých skeptiků nebo moderních idealistů. Vyjádříme problém jenom přirovnáním, které bývá v populární filosofické literatuře. Sedím ve věži bez oken, ale jsem spojen se světem několika telefonními linkami. Od rána do večera zvoní telefon a dostávám zprávy ze světa, takže mám úplný obraz o tom, co se venku děje. Jednoho dne mě však napadne pochybnost: „Co když jsou ty zprávy falešné? Možná venku mimo věž není vůbec nic, a já jsem si vytvořil obraz města a přátel!“

Telefonní linky jsou mé smysly. Můj rozum je ve věži. Uvažuje jenom o tom, co mu smysly přinesou. Ale co když smysly klamou? Mám v hlavě obraz, ideu o světě, o Bohu, o lidech. Odpovídá ten vnitřní obraz skutečnosti venku? Člověk z lidu, kterému jsou cizí kritické problémy filozofie, o tom nepochybuje, prostě věří, že tomu tak je. Věřící smyslům, věří svému poznání. Bez této víry by vůbec nemohl žít.

Existenci této víry nemohou popřít ani kritičtí filozofové. Ti se jenom ptají, dá-li se tato slepá víra nějak ospravedlnit. Ti, kteří nechtěli zůstat v pochybnostech a tápání, došli psychologickou analýzou našeho poznání k podivuhodnému závěru. Když myslíme a mluvíme, tvoříme věty. Ukážeme na vnější předmět a řekneme: „To je strom.“ Aníž o tom

víme, spojujeme tu dvě různé oblasti, obrazy myšlení a vnější skutečnost. Toto spojení by nebylo možné a bylo by logicky pochybné, kdyby někde neexistovala jednota obou oblastí, kdyby nebyl Bůh, ve kterém myšlení není obraz skutečnosti, ale sama skutečnost.

I moderní filosofie, která vyšle z Kantova skepticizmu, tedy došla k přesvědčení, že základ všeho poznání může

být jenom v Bohu. Už z této příliš stručné psychologické analýzy je zřejmé, jak nesmyslné by bylo klást proti sobě víru v Boha a lidské poznání.

Naším úmyslem však není řešit tu filosofické problémy. Podívejme se na otázku docela prakticky. Normální člověk, který žije a zápasí o svůj denní chléb, se naučí dívat na všechno kolem sebe rozumně. Životní zkušenost jej naučí, že není dobré přijímat bez ověření to, co se píše a říká. Má tento svůj rozumný postoj odhodit v okamžiku, kdy se začíná učit katechismus? Má říci, že něco jiného je žít rozumně, a něco jiného je věřit? V náboženství jsme se naučili, že je jeden Bůh ve třech osobách, že se Boží Syn vtělil na zemi, že se na oltáři chléb promění v tělo Kristovo. Přesvědčit se o tom nemůžeme. Je rozumné tomu všemu věřit?

Dostojevský kdesi krásně poukázal na to, jak velký je rozdíl mezi rozumářstvím, tj. racionalismem a rozumným postojem k životu. Rozumář nechce připustit, že by mohlo existovat něco jiného než to, co se dá vlastním rozumem dokázat. Proto je pro rozumáře svět úžasně malý a ohraničený. Není to vesmír, ale jenom jakési skleněné akvárium. Naopak rozumný člověk ví, že jeho vlastní rozum je úžasně omezený, že existuje mnoho věcí, kterým nerozumí a o jejichž existenci ani neví. Kromě toho si rozumný člověk uvědomuje, že i to, co ví, mu není vždycky rozumově tak jasné jako jednoduchý počtářský úkon. A přece si je jist svým jednáním. Vedle rozumové úvahy máme také intuici, přímé poznání, a máme jasný hlas svědomí, který nás neochvějně přesvědčí o tom, že lhát je špatné, i kdybychom se tisíci spekulacemi chtěli sami přesvědčit o opak.

Svědomí nám diktuje: Dělej dobře a varuj se zlého! Přitom nám však i ukazuje, co je dobré a co je zlé, a to takovým jasným a podivným způsobem, že by bylo krajně nerozumné jeho hlasu neposlouchat. Oblast svědomí je mravní. Svědomí neřeší úkoly matematiky, zeměpisu, filosofie. Říká nám však, jak smýšlet a jednat. Oblast mravní a náboženská však jsou nerozlučně spojeny. Cítíme tedy souhlas nebo naopak osten svědomí v našem poměru k Bohu. Náš poměr k Bohu pak je náboženství a víra. Nemohu sice dokázat rozumovými důvody pravdu o Nejsvětější Trojici ani o svátosti oltářní. Hlas svědomí mi však jasně říká, že je dobré uvěřit tomu, co učí církve, že je chvályhodné ji poslechnout, a naopak, že bych se dopustil zlého skutku odhozením víry. Poslechnout hlasu svědomí a jednat dobře pak je vždycky velmi rozumné. Není tedy náboženské vyznání jakýsi slepý „skok do tmy“, ale důstojný lidský skutek a rozumný, proto dává vnitřní klid a zadostiučinění. Obojí, i hlas svědomí, i víra, pocházejí od Boha. Proto se navzájem posilují. Svědomí mě vede k víře a víra očišťuje a zjemňuje svědomí. Co je proti slovu Božímu, je i proti svědomí. Obojí je nedokonalý odlesk poznání Božího, které je totožné se skutečností. Proto i rozum získává životem z víry a podle hlasu svědomí.

„Pravda,“ píše Lacordaire, „je předmět a praživot myslí. Spravedlnost je předmět a život svědomí. Svědomí předchází pravdu evangelia, jako vychází jitřenka před sluncem.“

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (5. 3. 2023)

PUSTIMĚŘ: 3.300,-Kč; **DRYSICE:** 3.000,-Kč; **PODIVICE:** 1.250,-Kč; **TOPOLANY:** 1.150,-Kč
Pán Bůh zaplat' vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti!

LITURGICKÉ TEXTY 4. NEDĚLE POSTNÍ

1. ČTENÍ – 1SAM 16,1B.6-7.10-13A

Čtení z první knihy Samuelovy.

Hospodin řekl Samuelovi: „Naplň svůj roh olejem a jdi! Posílám tě k Jesseovi, Betlémanu, protože jsem si vyhlédl krále mezi jeho syny.“ Když Samuel přišel a spatřil Eliaba, řekl si: „Jistě tenhle je před Hospodinem jeho pomazaný.“ Hospodin však řekl Samuelovi: „Nevšímej si jeho vzhledu ani vysoké postavy, neboť ho vylučuji. Nedívám se totiž jako člověk; člověk soudí podle zdání, Hospodin však vidí do srdce.“ Jesse předvedl před Samuela sedm svých synů, ale Samuel řekl: „Mezi nimi Hospodin nevyvolil nikoho.“ A zeptal se: „Jsou to již všichni chlupci?“ Jesse odpověděl: „Ještě je nejmladší, ten pase stáda.“ Samuel tedy řekl Jesseovi: „Pošli pro něho, neboť nesedneme k jídlu, dokud sem nepřijde.“ Poslal tedy a uvedl ho: byl plavovlasý, s krásnýma očima a milého vzhledu. Tu řekl Hospodin: „Nuže, pomaz ho; to je on.“ Samuel vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. Od toho dne i nadále působil s Davidem Hospodinův duch.

ŽALM 23

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám, – dává mi prodlévat na svěžích pastvinách, – vodi mě k vodám, kde si mohu odpočinout, – občerstvuje mou duši. Vede mě po správných cestách – pro svoje jméno. – I kdybych šel temnotou rokle, – nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou. – Tvůj kyj a tvá hůl, – ty jsou má útěcha. Prostíráš pro mě stůl – před zraky mých nepřátel, – hlavu mi mažeš olejem, – má číše přetéká. Štěstí a přízeň mě provázejí – po všechny dny mého života, – přebývat smím v Hospodinově domě – na dlouhé, předlouhé časy.

2. ČTENÍ – EF 5,8-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efezanům.

Bratři! Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž záleží ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a v životě podle pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu, a nemějte žádnou účast v těch neplodných skutcích tmy; spíše je veřejně odsuzujte. Vždyť člověku je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají. Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všechno totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé. Proto se říká v Písmu: „Probud' se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí.“

EVANGELIUM – JAN 9,1-41

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: „Jdi se umýt v rybníku Siloe“ – to slovo znamená „Poslaný“. Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrat, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebral?“ Jedni tvrdili: „Je to on.“ Jiní říkali: „Není, ale je mu podobný.“ On řekl: „Jsem to já.“ Přivedli toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: „Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím.“ Někteří farizeové říkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu.“ Jiní ale namítali: „Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení?“ A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: „Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?“ On odpověděl: „Je to prorok.“ Řekli mu: „V hříších ses celý narodil a ty nás chceš poučovat?“ A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?“ Odpověděl: „A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „Věřím, Pane!“ a padl před ním na kolena.

*„Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a život“
(Jan 6,63)*

SLOVO + P. FRANTIŠKA BENÍČKA

Hřích - bláto v oku našeho srdce

Opakování je matka moudrosti – a proto se i my vrátíme k evangeliu minulé neděle, protože úzce souvisí s tím, co jsme četli dnes a pomůže nám to k dalšímu kroku našeho postního putování za Kristem.

Ježíš rozmlouval se samařskou ženou. Dotkl se citlivého místa v jejím životě. Připomněl jí její minulost a také současnost: pět mužů jsi měla a ten, se kterým žiješ teď, není tvým manželem. Žena je překvapena, že Ježíš, který ji nikdy neviděl, všechno o ní ví; považuje ho za proroka a snad i za Mesiáše. Utíká to oznámit obyvatelům města, kteří se sami přesvědčují – zřejmě asi díky různým zázrakům, že on je opravdu slíbený Mesiáš.

V případě uzdravení slepého tomu bylo podobně. Stejně jako samařská žena, i on poznává proroka, protože má mimořádné schopnosti, když uzdraví jeho zrak, který od narození neměl. Když však svůj názor sdělí farizeům a učitelům zákona, je odmítnut a vystaven pohrdání. Nakonec mu celou pravdu řekne Ježíš a on v něj uvěří. Tady bychom mohli říci, že se oba tyto příběhy – Samařanky a slepého – hodně podobají. Odlišnost je pouze jedna a to, že uzdravený slepý nejen v Ježíše uvěří, ale padá před ním na kolena. Klanění však není jen postojem úcty ke Kristu, který provádíme při liturgii, když poklekáme před Kristem ve svatostánku či na oltáři, ale znamená hlavně podřízenost. Je snadné pokleknout, ale daleko těžší je učinit ho pánem svého života a sám si sednout na místo spolujezdce. To se jistě nestane ze dne na den, chce to čas a přečtené evangelium má být pro nás takovým impulsem.

Možná jsme se pozastavili nad tím, proč Ježíš uzdravuje jako nějaký léčitel, dělá bláto, maže jím oči toho slepce, posílá ho umýt se do rybníka. Proč ho neuzdravuje pouhým slovem, proč ta zdoluhavá procedura? Myslím, že tím chtěl ukázat na duchovní slepotu, kterou působí hřích. Měli bychom poznat v době postní, co je tím blátem v našem životě.

V den svatby vidí muž svou ženu jako nejkrásnější bytost na světě a za pár let se na ni nemůže ani podívat, nemluví s ní. Co se stalo? Hřích mu zatemnil duchovní zrak – třeba nevěra. Nebo žena, která by ani mouchu nezabila, ale klidně nechá zmařit život nenarozeného dítěte. Zase je to hřích.

Nebo muž, který léta budoval se svou ženou dům, zařizoval ho nábytkem a najednou se vrátí z hospody, všechno kolem sebe rozbíjí a ničí. Co se s ním stalo? To hřích nestřídmosti v pití mu zaslepil zrak.

Starý otec dal mladým manželům přepsat na jejich jméno svůj dům. Dal jim i na nové auto. Mladí byli nadšeni. Stařečka líbali, ale po čase mu dali najevo, že jim překáží. Dali ho tedy do domova důchodců a autem, na které jim dal, ho nepřijeli ani jednou navštívit. Ba dokonce mu prý ani na pohřeb nepřišli. Co jim tak zaslepilo oči? Hřích lakomství.

A tak bych mohl pokračovat dál ve výčtu dalších hříchů, které jsou tím blátem našeho duchovního zraku.

Ježíš říká slepci, kterému potřel blátem oči: jdi se umýt. A výsledek – dochází k zázraku – on vidí! Říká to i každému z nás – jdi se umýt, vyzpovídat, očistit se od hříchu, abys zase viděl. Čiň pokání v podobě konání dobra, čerpej sílu ze mše svaté, z modlitby.

Vstupujeme do druhé poloviny doby postní. Nenechme Boha čekat, ale udělejme další krok na své cestě k němu, aby on mohl v nás více růst. Jen tak se staneme dětmi světla a budeme dobrými, spravedlivými a pravdivými.

Přemýšlejme, co je tím blátem v našem oku, a vyznejme se z toho ve zpovědi, a uvidíme, že prohlédneme. Přeji vám i sobě uzdravení, které dává Ježíš ve svátosti smíření. Amen.

Objev pravé tváře člověka

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

Potkal jsem učitele, který vyučoval slepé od narození. "Musí to být těžké", prohodil jsem, "dát jim obraz skutečnosti, když ji nikdy neviděli". Učitel nebyl tak pesimistický. Říkal, že mají slepí jiné schopnosti lépe vyvinuté než my. A nakonec dodal: "Je mnoho vidomých, kteří chodí světem a doopravdy nic nevidí". Jak odlišné věci lidé pozorují! Dělává se psychologický test. Vezme se několik lidí, kteří přešli stejnou ulicí. Mají napsat, co viděli. Starší dáma si všimla, že tam měli za výkladem laciné punčochy. Matka, která šla nakupovat, hledala ovšem, jaké kde mají maso a zeleninu. Profesor se zastavil u obchodu s knihami. Student se tam také díval, ale neviděl knihy, viděl blondýnu, která je prodávala.

Symposium v zahradách Kalistových katakomb,
Peregrinatio ad Limina Apostolorum, Řím, 12. června 2007.

A malý chlapec se nedal odtrhnout od krámku s hračkami. Všichni vidí a kolik různých objevů udělali. Ale přece se v jedné věci shodnou. Kdybychom se jich zeptali: "Viděli jste Boha?", svorně by to všichni popřeli.

Písmo svaté vlastně jejich postoj potvrzuje: "Boha nikdy nikdo neviděl" (*Jan 1,18*). Ale přesto Ježíš uzdravil několik slepých. Jeho divy jsou symbolické. Všem, kdo k němu chodili totiž otvíral ponenáhlu oči, aby poznali, že je Syn Boží. "Kdo vidí mě, vidí Otce" (*Jan 14,9*). V něm se tedy neviditelný Bůh stal viditelným. Proto sv.

Jan dosvědčuje: "Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy" (1,14). Projevila se tato sláva především ve velkých znameních, které Ježíš konal před všemi lidmi. A dnes? I dnes existuje jedno velké znamení jeho přítomnosti ve světě: je to církev. Svatý Řehoř Nysský rozvádí tuto myšlenku takto. Církev je čistá nevěsta Kristova. ten, kdo se zahledí v její tvář, odkryje v ní rysy tváře jejího Ženicha.

České slovo *církev* má původ, který už dnes znají jenom filologové. Je z řečtiny a znamená původně dům Páně. Eucharistie se normálně slaví v chrámu, který svou strukturou znamená svět vykoupený, oslavený, bydliště Boha mezi lidmi. Je tu oltář, který znamená vyvýšené místo. Podle staré tradice je na východní straně, protože se biblický ráj umísťoval symbolicky ve stranu, odkud přichází slunce. Jsou tu obrazy svatých. Při eucharistické hostině jsme totiž s nimi zvláštním způsobem spojeni. Je tu kříž, protože tu jde o zpřítomňování v čase věčné oběti Kristovy. Ale je tu především společnost věřících okolo oltáře a okolo kněze zastupujícího Spasitele. Latinsky se církev označuje řeckým výrazem *ecclesia*, který skutečně znamená shromáždění.

Naše kostely a naše bohoslužby jsou tak pojaty, abychom v tom, co se tam vidí očima tělesnými, zahlédli něco ze skutečnosti duchovní, kterou věříme. Ale toto vidění se má přenést do života. Jak jinak bychom mohli upřímně praktikovat křesťanskou lásku, kdybychom nebyli schopni v bližním vidět Krista, kdybychom si nepřipamatovali slova evangelia: „Co jste udělali jednomu z mých nejmenších, udělali jste mně“ (*Mt 25,40*).

Aby nám to bylo snazší, rozvinuli Otcové církve nauku o obrazu a podobě Boží v člověku. Opírají se pochopitelně o text Genese (1,26-28): "I řekl Bůh: Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby... Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil". Hned nato však vyvstává otázka, v čem ta Boží podoba je? V tom se liší různé směry podle toho, co považují za nejdůležitější pro duchovní pokrok.

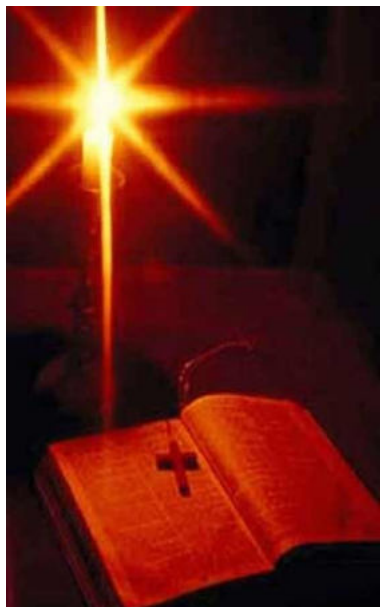
Pro tzv. *antiošskou školu* je člověk obraz Boha, který vládne nebi a zemi. Svou vládu pak svěřuje člověku. I ten se tedy stává pánem země. Zní to na první pohled triumfalisticky, ale důsledky, které z toho plynou, jsou závažné. Jde tu o pocit odpovědnosti za to, co se děje ve světě. Ale jde tu také o pocit nadřazenosti nad vším, co se s lidskou důstojností nesrovnává. To pak je podle sv. Jana Zlatoústého zlo a nízké sklony. Člověk, který podléhá vášním, ponižuje sám svou důstojnost Božího obrazu. Nevládne, ale je ovládán. Týž autor rozvádí myšlenku také ve spisku se zvláštním titulem: *Srovnání mnicha a krále*. Mnoho lidí usiluje o to, aby vládli ostatním lidem. Ale jak jsou ubozí, když je přitom ovládají nízké sklony a když podléhají zlu. Nejsou králi, ale otroci. Daleko nad nimi stojí asketa v horách, který se naučil mít v moci všechno, co ho ponižuje, tj. zlé vášně. Ten je opravdový obraz vševládajícího Boha.

Jiný postoj k otázce zaujala tzv. *škola alexandrijská*. Člověk je Boží obraz především proto, že poznává skutečnost a svobodně se k ní staví. Připomíná to jeden text Pascala o tom, jak všechno ve světě může člověka zničit, a přece on je neskonale větší: on to ví, ale vesmír to neví. Poznávat pravdu a svobodně zvolit dobro je opravdu božské v nás. Bůh nám dal tu schopnost v takové míře, že můžeme poznat i jeho samého. Co může být většího? Když čteme tyto krásné texty o Božím obraze v lidech, napadne nás však pochybnost. Kolik lidí denně potkáváme, stýkáme se s nimi. Jak to, že nám jejich podobnost s Bohem uniká? V novinách čteme, že jsou vražedci a podvodníci, na ulici do nás někdo nesympaticky vrazí; ten, od koho očekáváme přátelství se ukáže mrzutým a nevládným. Kde je tedy ten obraz Boží? I na to mají Otcové odpověď: hřích a zlé sklony jej příkrývají ošklivou škraboškou. Opravdový člověk je pod ní skrytý, vidíme jenom masku. Ta pak může mít i tvary ďábelské. Co se v tom případě dá dělat?

Je tu dvojí důsledek: pro toho, kdo masku nosí a pro toho, kdo ji vidí. Maska se nasadila hříchem a není z papíru. Jsou to barvy, které se vlepily do obličeje. Ale přesto všechno slzy pokání mají takovou sílu, že jsou schopny obličej obmýt tak, aby zazářil v původní kráse. Takovou moc má křesťanské smíření s Bohem. A co mají dělat ti, kteří ošklivou masku na obličejích jiných vidí? Musí se stále snažit prokouknout pod ni, přesvědčit se, že pravý člověk není to, co vidíme, že jeho pravá tvář je skrytá. Musíme mu pomoci, aby on sám ji objevil a obraz Boží restauroval. Jenom tak se uprostřed tolika marných a tísnivých dojmů ze světa zhlédne, že je tu opravdu Bůh, krása, pravda, dobro. Staneme se vidomými v duchovním smyslu.

V kapli Redemptoris Mater Apoštolského paláce ve Vatikánu, *Peregrinatio ad Limina Apostolorum*, Řím, 13. června 2007.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI SV. JOSEFA

1. ČTENÍ – 2 SAM 7,4-5A.12-14A.16

Čtení z druhé knihy Samuelovy.

Hospodinovo slovo se ozvalo k Nátanovi: „Jdi a řekni mému služebníku Davidovi: Tak praví Hospodin: Až se naplní tvé dny a uložíš se ke svým otcům, vzbudím po tobě potomstvo, které vzejde z tvých útrob, a upevním jeho království. Postaví dům mému jménu a já upevním jeho královský trůn navěky. Já mu budu otcem a on mi bude synem. Tvůj dům a tvé království potrvá přede mnou navěky, tvůj trůn bude pevný navždy.“

Jeho potomstvo potrvá navěky.

ŽALM 98

Navěky chci zpívat o Hospodinových milostech, po všechna pokolení hlásat svými ústy tvou věrnost. Řekl jsi totiž: „Navěky je založena milost.“ Na nebi jsi upevnil svou věrnost. „Smlouvu jsem sjednal se svým vyvoleným, přísahal jsem Davidovi, svému služebníku: Navěky zajistím tvůj rod a tvůj trůn zbuduji pro všechna pokolení. On mě bude vzývat: Ty jsi můj otec, můj Bůh a skála mé spásy. Navěky mu zachovám svou milost, má smlouva s ním platit nepřestane.“

2. ČTENÍ – ŘÍM 4,13.16-18.22

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Abrahámovi a jeho potomstvu se dostalo zaslíbení, že bude dědicem světa, ale ne v závislosti na Zákoně, nýbrž proto, že byl ospravedlněn na základě víry. A proto (se člověk stává dědicem) na základě víry, a tím z milosti, poněvadž tak je ono zaslíbení jisté pro všechny potomky, a to nejen pro ty, kteří mají Zákon, ale i pro ty, kteří mají víru jako Abrahám. Vždyť on je naším společným otcem – jak stojí v Písmu: `Ustanovil jsem tě za otce mnoha národů' – před Bohem, kterému on uvěřil, že oživuje mrtvé a volá k bytí to, co není. Ačkoli už nebylo naděje, on přece doufal a uvěřil, že se stane otcem mnoha národů, protože mu bylo řečeno: `Tak četné bude tvé potomstvo!' A proto `mu to bylo uznáno za spravedlnost'.

EVANGELIUM – MT 1,16.18-21.24A

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíšovi rodiče putovali každý rok do Jeruzaléma na velikonoční sváty. Když mu bylo dvanáct let, vydali se tam na svátky jako obvykle. A když ukončili sváteční dny a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, a jeho rodiče to nezpозorovali. V domnění, že je ve skupině (poutníků), ušli den cesty; teprve potom ho hledali mezi příbuznými a známými. Když ho nenašli, vrátili se do Jeruzaléma a hledali ho. Po třech dnech ho našli v chrámě, jak sedí uprostřed učitelů, poslouchá je a dává jim otázky. Všichni, kdo ho slyšeli, žasli nad jeho chápavostí a nad jeho odpověďmi. Když ho (rodiče) uviděli, celí se zarazili a jeho matka mu řekla: „Dítě, proč jsi nám to udělal? Hle, tvůj otec i já jsme tě s bolestí hledali.“ Odpověděl jim: „Proč jste mě hledali? Nevěděli jste, že já musím být v tom, co je mého Otce?“ Ale oni nepochopili, co jim tím chtěl říci. Potom se s nimi vydal na zpáteční cestu, šel do Nazareta a poslouchal je.

PATRIS CORDE

APOŠTOLSKÝ LIST SVATÉHO OTCE FRANTIŠKA U PŘÍLEŽITOSTI 150. VÝROČÍ
VYHLÁŠENÍ SV. JOSEFA ZA PATRONA VŠEOBECNÉ CÍRKVE

PATRIS CORDE – SRDCEM OTCE: tak Josef miloval Ježíše, nazývaného ve všech čtyřech evangeliích »synem Josefovým«¹.

Dva evangelisté, Matouš a Lukáš, kteří ho zmiňují, o něm nemluví mnoho, ale přece jen dost na to, aby bylo možné pochopit, jakým typem otce byl a jaké poslání mu svěřila Prozřetelnost.

Víme, že byl prostým tesařem (*Mk 13,55*), snoubencem Marie (srov. *Mt 1,18; Lk 1,27*); »mužem spravedlivým« (*Mt 1,19*), stále připraveným plnit Boží vůli, projevenou v jeho Zákonu (srov. *Lk 2,22.27.39*) a prostřednictvím čtyř snů (*Mt 1,20; 2,13.19.22*). Po dlouhé a úmorné cestě z Nazareta do Betléma, viděl zrození Mesiáše ve stáji, protože jinde »pro ně nebylo místa« (*Lk 2,7*). Byl svědkem klanění pastýřů (srov. *Lk 2,8-20*) a Mágů (srov. *Mt 2,1-12*), kteří zastupovali lid Izraele a pohanské národy.

Měl odvahu ujmout se zákonného otcovství Ježíše, jemuž dal jméno zjevené andělem: »Ty mu dáš jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů« (*Mt 1,21*). Jak známo, dát někomu nebo něčemu jméno znamenalo u dávných národů stát se jejich vlastníkem, jak to učinil Adam ve vyprávění Geneze (srov. *Gn 2,19-20*).

Poutníci před chrámem na místě domu Svaté Rodiny v Nazaretě.
Peregrinatio ad Fontes Salutis, Izrael, 27. února 2013.

V chrámu, čtyřicet dní po narození, Josef spolu s matkou obětoval Dítě Pánu a s údivem vyslechl proroctví, které Simeon pronesl o Ježíšovi a Marii (srov. *Lk 2,22-35*). Aby ochránil Ježíše před Herodem, pobýval jako cizinec v Egyptě (srov. *Mt 2,13-18*). Po návratu do vlasti žil ve skrytu maličké a neznámé obce Nazaret v Galileji - odkud, jak se říkalo, »nepovstane žádný prorok« a »nemůže vzejít nic dobrého« (srov. *Jan 7,52; 1,46*) - daleko od Betléma, svého rodného města, i od Jeruzaléma, kde stál chrám. Když, právě během pouti do Jeruzaléma, ztratili dvanáctiletého Ježíše, on i Maria jej s úzkostí hledali a našli ho v chrámu, jak rozmlouval se znalci Zákona (srov. *Lk 2,41-50*).

Po Marii, Matce Boží, žádný světec nezaujímá v papežském magisteriu takový prostor jako Josef, její manžel. Moji předchůdci prohloubili poselství,

¹ (*Lk 4,22; Jan 6,42; srov. Mt 13,55; Mk 6,3*)

soustředěné v těch několika zmínkách, jež podávají evangelia, aby více zdůraznili jeho ústřední roli v dějinách spásy: blahoslavený Pius IX. jej prohlásil „Patronem katolické církve“², ctihodný Pius XII. jej představil jako „Patrona pracujících“³ a svatý Jan Pavel II. jako „Ochránce Vykupitele“⁴. Lid jej vzývá jako „patrona šťastné smrti“⁵.

Proto, u příležitosti 150. výročí jeho vyhlášení za *Patrona katolické církve* bl. Piem IX., 8. prosince 1870, bych chtěl - jak říká Ježíš - že "ústa mluví to, čím srdce přetéká (srov. Mt 12,34) se s vámi podělit o několik osobních zamyšlení nad touto mimořádnou postavou, tak blízkou lidské situaci každého z nás. Tato touha rostla během těchto měsíců pandemie, kdy uprostřed krize, jež nás postihuje, můžeme zakoušet, že „naše životy jsou sprádány a podpírány běžnými lidmi - obvykle opomíjenými - kteří se neobjevují na titulních stranách novin a časopisů, ani na velkých přehlídkách nejnovějších *show*, ale nepochybně dnes píší rozhodující události našich dějin: lékaři, zdravotníci a zdravotnice, zaměstnanci supermarketů, uklízečky, pečovatelky, dopravci, pořádkové síly, dobrovolníci, kněží, řeholnice a tolik a tolik dalších, kteří pochopili, že nikdo se nezachrání sám. [...] Kolik jen lidí denně prokazuje trpělivost a dodává naději, když se snaží nerozsévat paniku, nýbrž spoluodpovědnost. Kolik otců, matek, dědečků a babiček, učitelů ukazuje našim dětem nepatrnými všedními gesty, jak čelit a překonat krizi uzpůsobením zvyklostí, pozvednutím zraku a podnětem k modlitbě. Kolik lidí se modlí, obětuje a prosí za dobro všech“⁶. Ve svatém Josefovi, muži procházejícím bez povšimnutí, muži každodenní, diskrétní a skryté přítomnosti, mohou všichni najít přímluvce, oporu a vůdce v těžkých chvílích. Svatý Josef nám připomíná, že všichni, kdo jsou zdánlivě skrytí či v „druhé linii“, mají nesrovnatelně výsostné postavení v dějinách spásy. Jim všem patří slovo uznání a vděčnosti.

1. Milovaný otec

Velikost svatého Josefa spočívá v tom, že byl Mariiným manželem a Ježíšovým otcem. A jako takový „se dal do služby celého spásného záměru“, jak říká sv. Jan Zlatoústý⁷.

Svatý Pavel VI. podotýká, že jeho otcovství se konkrétně vyjádřilo tím, že „učinil ze svého života službu, oběť tajemství vtělení a s vykupitelským posláním, které je s ním spjato; že použil zákonné autority nad svatou rodinou, která mu náležela, aby ji učinil naprostým darem sebe sama, svého života, své práce; aby obrátil své lidské povolání k rodinné lásce v nadlidskou oběť sebe sama, svého srdce a všech schopností, v lásku danou do služeb Mesiáše, vyrůstajícímu v jeho domě“⁸.

² S. Rituum Congreg., *Quemadmodum Deus* (8 dicembre 1870): ASS 6 (1870-71), 194.

³ Cfr *promluva k ACLI u příležitosti slavnosti svatého Josefa Dělníka* (1. května 1955): AAS 47 (1955), 406.

⁴ Apoštolská exhortace. *Redemptoris custos* (15. srpna 1989): AAS 82 (1990), 5-34.

⁵ *Katechismus katolické církve*, 1014.

⁶ *Meditace v čase pandemie* (27. března 2020): *L'Osservatore Romano*, 29. března 2020, str. 10.

⁷ *In Matth. Hom*, V, 3: PG 57, 58.

⁸ *Homílie* (19. března 1966): *Insegnamenti di Paolo VI*, IV (1966), 110.

Pro tuto svou roli v dějinách spásy je sv. Josef otcem, jehož křesťanský lid vždycky miloval, což dokazuje skutečnost, že je mu na celém světě zasvěceno mnoho kostelů; že četné řeholní instituty, bratrstva a církevní uskupení jsou inspirovány jeho spiritualitou a nosí jeho jméno; a že k jeho počtě se po staletí konají různé pobožnosti. Mnoho svatých bylo jeho vroucími ctiteli, mezi nimi sv. Terezie z Avily, která si jej zvolila za svého přímluvce a prostředníka, jemuž se často svěřovala a od něj všechny milosti, o které ho prosila, dostávala; a povzbuzena vlastní zkušeností vybízela k úctě k němu druh⁹.

V každé modlitební knížce je nějaká modlitba ke sv. Josefovi. Zvláštní invokace se k němu obrací každou středu, a zvláště pak po celý měsíc březen, který je mu tradičně zasvěcen.¹⁰

Důvěra lidu ve sv. Josefa je shrnuta ve výrazu: „*Ite ad Ioseph*, který je odkazem na dobu hladu v Egyptě, kdy lidé žádali po faraónovi chléb a on jim odpověděl: »Jděte k Josefovi; udělejte, co vám řekne« (Gn 41,55). Jednalo se o Josefa, Jakubova syna, kterého bratři ze žárlivosti prodali (srov. Gn 37,11-28) a který - podle biblického vyprávění - se stal správcem Egypta (srov. Gn 41,41-44).

Jako potomek Davidův (srov. Mt 1,16-20), z jehož rodu se měl narodit Ježíš, podle příslibu daného Davidovi prorokem Nátanaem (srov. 2 Sam 7), a jako manžel Marie z Nazareta, je svatý Josef pojátkem, spojujícím Starý a Nový zákon.

2. Něžný otec

Josef viděl Ježíše den co den prospívat »v moudrosti, věku a milosti u Boha i u lidí« (Lk 2,52). Stejně, jak Pán činil s Izraelem, také on jej »učil chodit, bral jej za ruku: byl pro něj jako otec, který pozvedá dítě ke své tváři, sklání se k němu, aby mu dal najíst« (Oz 11,3-4).

Ježíš spatřoval v Josefovi Boží něhu: »jako se smilovává otec nad syny, tak se smilovává Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí« (Žl 103,13).

Josef zajisté slyšel v synagoze během modlitby žalmů, že Bůh Izraele je Bohem něhy¹¹, že je dobrý ke všem a »soucit má se všemi svými tvory« (Žl 145,9).

⁹ *Vlastní životopis*, 6, 6-8.

¹⁰ Přes čtyřicet let se denně po ránu modlím ke sv. Josefovi modlitbu, vzatou z jedné modlitební knížky, vydané v 19.století ženskou řeholní kongregací Ježíše a Marie a vyjadřující zbožnost, důvěru i jakousi provokaci ke sv. Josefovi: „Vznešený patriarcho, svatý Josefe, který můžeš učinit to, co je nemožné, pospěš mi na pomoc ve chvílích neklidu a těžkostí. Přijmi pod svou ochranu obtížné a svízelné situace, které ti svěřuji, aby došly šťastného konce. Můj milovaný otče, v tebe skládám celou svoji důvěru. Ať mi neříkají, že jsem tě vzýval nadarmo, a poněvadž s Ježíšem a Marií můžeš všechno, ukaž mi, že tvoje dobrota je tak velká jako tvoje moc. Amen.“

¹¹ Srov. Dt 4,31; Žl 69,17; 78,38; 86,5; 111,4; 116,5; Jer 31,20.

Dějiny spásy se naplňují „v naději, proti vši naději“ (srov. *Řím* 4,18) a skrze naše slabosti. Příliš často si myslíme, že Bůh staví pouze na tom, co je v nás dobré a vítězné, zatímco značná většina Jeho plánů se uskutečňuje skrze naše slabosti a nehledě na ně. Pavel říká: »Abych se pro vznešenost těch zjevení nepyšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmocňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projeví ve slabosti“« (2 *Kor* 12,7-9).

Pokud je perspektiva ekonomie spásy taková, musíme se naučit přijímat svoji slabost s hlubokým jemnocitem.¹²

Zlý nás vede k tomu, že svoji křehkost posuzujeme negativně, zatímco Duch ji s něhou vynáší na světlo. Něha je tím nejlepším způsobem, jak se dotýkat toho, co je v nás křehké. Ukazování prstem a soud, který vynášíme nad druhými, jsou velmi často znamením naší neschopnosti vnitřně přijmout naši vlastní slabost, naši vlastní křehkost. Pouze něha nás uchrání od působení Žalobce (srov. *Zj* 12,10). Proto je důležité setkat se s Božím milosrdenstvím, zvláště ve svátosti smíření, a tak udělat zkušenost pravdy a něhy. I Zlý nám paradoxně může povědět pravdu, ale činí-li tak, potom proto, aby nás odsoudil. Víme však, že Pravda, která je od Boha, nás neodsuzuje, ale přijímá, objímá, podpírá a odpouští nám. Pravda se nám vždy ukazuje jako milosrdný Otec z podobenství (*Lk* 15,11-32): vychází nám vstříc, vrací nám důstojnost, znovu nás staví na nohy, strojí pro nás hostinu, s odůvodněním: »tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen« (v. 24).

Také Josefovou úzkostí prostupuje Boží vůle, jeho dějiny, jeho plán. Josef nás takto učí, že mít víru v Boha znamená také věřit, že Bůh může jednat i skrze naše obavy, naše křehkosti, naši slabost. A učí nás, že uprostřed bouří života, se nemusíme bát přenechat Bohu kormidlo naší bárky. Někdy bychom chtěli mít pod kontrolou všechno, ale On má vždy větší rozhled.

3. *Poslušný otec*

Podobně, jak to Bůh učinil s Marií, když jí zjevil svůj plán spásy, stejně zjevil své záměry i Josefovi; a učinil tak prostřednictvím snů, které v Bibli, jakož i u všech dávných národů byly považovány za jeden z prostředků, jimiž Bůh dává poznat svou vůli.¹³

Josefa velice trápí nepochopitelné Mariino těhotenství: nechce ji »vydat

„Josefe, synu Davidův, neboj se vzít k sobě svou manželku Marii“.

Freska v klenbě presbytáře chrámu sv. Josefa v Nazaretě.

Peregrinatio ad Fontes Salutis, 27. února 2013.

¹² Srov. *Evangelii gaudium*, 88, 288.

¹³ Srov. *Gen* 20,3; 28,12; 31,11.24; 40,8; 41,1-32; *Nm* 12,6; *I Sam* 3,3-10; *Dn* 2; 4; *Job* 33,15.

veřejné pohaně¹⁴ a rozhodne se »tajně se s ní rozejít« (Mt 1,19). V prvním snu mu anděl pomáhá jeho těžké dilema vyřešit: »Neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od jeho hříchů« (Mt 1,20-21). Jeho odpověď byla okamžitá: »Když se probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal« (Mt 1,24). Poslušností překonal své drama a zachránil Marii.

Ve druhém snu anděl Josefovi přikazuje: »Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil« (Mt 2,13). Josef neváhal a poslechl, aniž by si kladl otázky stran těžkostí, kterým jde vstříc: »Vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti« (Mt 2,14-15).

V Egyptě Josef s důvěrou a trpělivostí čekal na andělem slíbenou pobídku k návratu do své země. Jakmile jej božský posel ve třetím snu informoval, že zemřeli ti, kteří usilovali dítěti o život, a vybídl jej, aby vstal, vzal dítě i jeho matku a vrátil se do izraelské země (srov. Mt 2,19-20), znovu bez váhání poslechně: »Vstal, vzal dítě i jeho matku a odebral se od izraelské země« (Mt 2,21).

Potom se s nimi vydal na zpáteční cestu, šel do Nazareta a poslouchal je (Lk 2,51). Poutníci v chrámu nad domem sv. Josefa, kde žila Svatá Rodina. Na hlavním oltáři je nápis „Catholici Moraviae 1926 Č.S.R.“. Oltář byl zbudován z darů Spolku poutníků diecézí moravských do Svaté země a byl posvěcen 12. srpna 1928 košickým biskupem Jozefem Čárskym při IV. moravské pouti.

V kázání zmínil: „Když sem přijdou cizinci z celého světa a uvidí tento hlavní oltář a na něm odznak našeho státu a nápis ‚Catholici Moraviae‘, uvidí, že v našem státě jsou srdce, která Krista opravdu milují, za něho se obětují, že existují občané, jejichž znakem není rudá hvězda Moskvy, ale kříž...“. *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 27. února 2013, Nazaret, Izrael.

¹⁴ V takových případech bylo nařízeno i ukamenování (srov. Dt 22,20-21).

Avšak během zpáteční cesty, »když se doslechl, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se v městě, které se jmenuje Nazaret« (Mt 2,22-23).

Evangelista Lukáš pak říká, že Josef podstoupil dlouhou a obtížnou cestu z Nazareta do Betléma, podle nařízení císaře Augusta, které se týkalo sčítání lidu, aby se nechal zapsat ve svém rodném městě. A právě za těchto okolností se narodil Ježíš (srov. 2,1-7) a byl zapsán do seznamu impéria, jako všechny ostatní děti.

Zvláště svatý Lukáš se snaží ukázat, že, Ježíšovi rodiče zachovávali všechny předpisy Zákona: obřad Ježíšovy obřízky, Mariina očišťování po porodu a obětování prvorozeného Bohu (srov. Lk 2,21-24).¹⁵

V každé okolnosti svého života dokázal Josef vyslovit svoje „*fiat* – staň se“, jako Maria při Zvěstování a Ježíš v Getsemanech.

Josef jako hlava rodiny učil Ježíše být podřízen rodičům (srov. Lk 2,51) podle Božího přikázání (srov. Ex 20,12).

Ve skrytu Nazareta, v Josefově škole se Ježíš naučil plnit Otcovu vůli. Tato vůle se mu stala každodenním pokrmem (srov. Jan 4,34). I v nejtěžší chvíli svého života, kterou prožíval v Getsemanech, dal raději přednost vůli Otce a nikoli své vlastní¹⁶ a »stal se poslušným až k smrti [...] a to k smrti na kříži« (Flp 2,8). Proto autor listu Židům vyvozuje, že Ježíš »se naučil svým utrpením poslušnosti« (Žid 5,8).

Ze všech těchto událostí vyplývá, že Josef "byl Bohem povolán, aby vykonáváním svého otcovství přímo sloužil Ježíšově osobě a poslání: právě tímto způsobem spolupracuje v plnosti časů na velkém tajemství vykoupení a je vpravdě "služebníkem spásy".¹⁷

4. Otec v přijímání

Josef přijímá Marii aniž by stanovoval předběžné podmínky. Důvěřuje andělovým slovům: „Ušlechtilost jeho srdce mu dává podrobit lásce všechno, co se naučil ze Zákona; a dnes, v tomto světě, kdy je zjevné psychologické, verbální i fyzické násilí páchané na ženě, se Josef představuje jako postava uctivého, delikátního muže, který, ač nemá všechny informace, rozhoduje se pro dobré jméno, důstojnost a život Marie. A ve své pochybnosti o tom, jak nejlépe si počínat, mu Bůh osvícením jeho úsudku pomohl volit“.¹⁸

¹⁵ Srov. Lv 12,1-8; Ex 13,2.

¹⁶ Srov. Mt 26,39; Mk 14,36; Lk 22,42.

¹⁷ Sv. Jan Pavel II., Apošt. exhortace *Redemptoris custos*, (15. srpna 1989), 8: AAS 82 (1990), 14.

¹⁸ *Homílie při beatifikační mši svaté*, Villavicencio – Kolumbie (8. září 2017): AAS 109 (2017), 1061.

Tolikrát dochází v našem životě k událostem, jejichž význam nechápeme. Naše první reakce je často zklamání a vzpoura. Josef nechává svoje úsudky stranou, aby dal prostor tomu, co se děje, a jakkoli se to jeho očím jeví tajemné, přijímá to, zhostí se za to odpovědnosti a smíruje se s vlastními dějinami. Pokud se nesmíříme s našimi dějinami, nedokážeme ani udělat následující krok, protože zůstáváme stále v zajetí svých očekávání a následných zklamání.

Duchovní život, který nám Josef ukazuje, není cestou, která *vysvětluje*, nýbrž cestou, která *přijímá*. Pouze vycházející z tohoto přijetí, z tohoto smíření, je možné také vytušit významnější dějiny, hlubší smysl. Jakoby to připomínalo slova Joba, jenž na výzvu manželky, aby se vzbouřil s ohledem na všechno to zlo, které ho potkalo: »Přijímáme-li od Boha dobro, proč bychom neměli přijímat zlo?« (*Job 2,10*).

Josef není mužem, který pasivně rezignuje. Jemu je vlastní odvážné a pevné nasazení. Přijetí je způsob, díky němuž se v našem životě projevuje dar síly, kterého se nám dostává od Ducha svatého. Jedině Pán nám může dát sílu přijímat život takový, jaký je, a dávat prostor i oné protichůdné, nečekané, neuspokojivé stránce existence.

Ježíšův příchod mezi nás je darem Otce, aby se každý smířil s vlastními dějinami, i když je do důsledku nechápe.

Jako Bůh řekl našemu Světcí: »Josefe, synu Davidův, neboj se« (*Mt 1,20*), zdá se opakuje i nám: „Nebojte se!“. Je třeba odložit rozhořčení i zklamání a, bez jakékoli světské útrpnosti, ale silou plnou naděje - dát prostor tomu, co jsme nevybrali, ale co přesto existuje. Takovýto způsob přijetí života nás uvádí do skrytého významu. Život každého z nás se může zázračně obrodit, najdeme-li odvahu jej žít podle toho, co nám ukazuje evangelium. A nezáleží na tom, zda se všechno zvrtilo špatně a některé věci jsou už nyní nevratné. Bůh může dát vypučet květům i mezi skalami. A i když nám naše srdce něco vyčítá, Bůh »je větší než naše srdce a zná všechno« (*1 Jan 3,20*).

Opět se vrací křesťanský realismus, který nezhazuje nic z toho, co existuje. Realita, ve svojí tajemné nezvratnosti a složitosti, je nositelkou smyslu existence s jejími světly i stíny. Proto apoštol Pavel praví: »Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému« (*Řím 8,28*). A svatý Augustin dodává: „i to, co se nazývají zlem (*etiam illud quod malum dicitur*)“¹⁹. V této celistvé perspektivě dává víra smysl každé události, ať radostné či smutné.

Jsme tedy daleci toho, myslet si, že věřit znamená nacházet snadná útěšná řešení. Víra, které nás učí Kristus, je naopak ta, kterou vidíme u svatého Josefa, jenž nehledal zkratky, ale "s otevřenýma očima" čelí tomu, co jej potkává a osobně za to přijímá odpovědnost.

Josefovo přijímání nás vyzývá, abychom přijímali druhé, bez výjimky, takové, jakými jsou, a měli náklonnost k slabým, protože Bůh si volí to, co je slabé (*srov. 1 Kor 1,27*), je

¹⁹ *Enchiridion de fide, spe et caritate*, 3,11: PL 40, 236.

»otec sirotků, ochránce vdov« a přikazuje milovat cizince.²⁰ Představuji si, že z Josefových postojů si Ježíš vzal podnět k podobenství o marnotratném synu a milosrdném otci (srov. *Lk 15,11-32*).

5. Tvořivě odvážný otec

Jestliže první etapou každého skutečného niterného uzdravení je přijetí vlastních dějin, tedy dát prostor v nás samotných i tomu, co jsme si ve svém životě nezvolili, je však třeba dodat další důležitou vlastnost: tvůrčí odvalu. Ta se vynořuje především tehdy, kdy se setkáme s těžkostmi. Tváří v tvář nějaké těžkosti je totiž možné se zastavit a vyklidit pole, anebo se nějakým způsobem přičinit. Někdy jsou to právě těžkosti, jež z každého z nás vytáhnou zdroje, o kterých jsem ani netušili, že je máme.

Mnohokrát nás při četbě evangelií o Ježíšově dětství napadá otázka, proč Bůh nezasáhnul nějak přímo a jasně. Bůh však zasahuje skrze události a lidi. Josef je člověkem, jehož prostřednictvím se Bůh stará o počátky dějin vykoupění. On je opravdovým „zázrakem“, kterým Bůh zachraňuje Dítě a jeho matku. Nebe zasahuje tím, že se svěřuje tvůrčí odvaze onoho muže, který když přišel do Betléma a nenašel útulek, kde by Maria mohla porodit, připraví a upraví stáj, aby se pokud možno stala přívětivým místem pro Božího Syna, který přichází na svět (srov. *Lk 2,6-7*). Před hrozícím nebezpečím ze strany Heroda, který chce Dítě zabít, Josef je opět ve snu varován, aby Dítě bránil, a uprostřed noci organizuje útěk do Egypta (srov. *Mt 2,13-14*).

Při povrchní četbě těchto vyprávění máme vždycky dojem, že svět je vydán napospas silným a mocným, avšak „dobrá zpráva“ evangelia spočívá v tom, že ukazuje, jak navzdory zpupnosti a násilí pozemských panovníků, Bůh vždycky nalézá způsob, jak uskutečnit svůj plán spásy. Také náš život někdy vypadá, že je vydán kvůli mocným, ale evangelium nám říká, že to, na čem záleží, dokáže Bůh vždycky zachránit, pod podmínkou, že používáme stejnou tvůrčí odvahu jako nazaretský tesař, který dokáže proměnit problém v příležitost, když vždy dává přednost důvěře v Prozřetelnost.

Pokud se někdy zdá, že nám Bůh nepomáhá, neznamená to, že nás opustil, nýbrž, že důvěřuje nám, tomu, co můžeme navrhnout, vynalézt, najít.

Je to stejná tvůrčí odvaha, kterou prokázali přátelé ochrnulého muže, když jej dopravili před Ježíše tím, že jej spustili na lehátko otvorem ve stropě (srov. *Lk 5,17-26*). Těžkost jejich smělost a zarputilost nezastavila. Byli přesvědčeni, že tohoto nemocného může Ježíš uzdravit, a »když ho pro zástup lidí neměli kudy pronést, vystoupili na střechnu, a otvorem ve stropě ho s lehátkem spustili doprostřed před samého Ježíše. Když viděl jejich víru, řekl: „Človče, odpouštěj se ti hříchy!“« (v.19-20). Ježíš poznává tvůrčí víru, s níž se k oni muži snaží k Němu dopravit svého nemocného přítele.

²⁰ Srov. *Dt 10,19; Ex 22,20-22; Lk 10,29-37*.

Evangelium nepodává informace o tom, jak dlouho Maria a Josef s Dítětem zůstali v Egyptě. Zajisté však museli jíst, najít bydlení a práci. Netřeba velké představivosti, aby se v tomto ohledu překlenulo mlčení evangelia. Svatá Rodina musela čelit konkrétním problémům jako všechny ostatní rodiny, jako mnozí naši bratři migranti, kteří i dnes riskují život, donuceni neštěstím a hladem. V tomto smyslu jsem přesvědčen, že svatý Josef je opravdu zvláštním patronem všech, kdo musejí opustit svou zemi kvůli válkám, nenávisti, pronásledování a bídě.

Na konci každé události, jejíž protagonistou je Josef, evangelium podotýká, že vstal, vzal s sebou Dítě a jeho matku, a učinil, co mu Bůh přikázal (srov. *Mt* 1,24; 2,14.21). Ježíš a Maria, jeho Matka, jsou skutečně nejcennějším pokladem naší víry.²¹

V plánu spásy nelze oddělovat Syna od Matky, od Té, která se „ubírala cestou víry a věrně udržovala své spojení se Synem až ke kříži“.²²

Vždycky se musíme ptát, zda všemi svými silami hájíme Ježíše a Marii, kteří jsou tajemně svěřeni naší zodpovědnosti, naší péči, naší ochraně. Syn Všemohoucího přichází na svět přijetím stavu velké slabosti. Potřebuje Josefa, aby jej bránil, chránil, o něj pečoval, aby ho vychovával. Bůh se svěřuje tomuto muži, stejně jako Marii, která v Josefovi nachází toho, kdo jí chce nejenom zachránit život, ale neustále bude pečovat o ni i o Dítě.

Freska v klenbě presbytáře chrámu sv. Josefa v Nazaretě.

V tomto smyslu svatý Josef nemůže nebýt Ochráncem církve, protože církev je prodloužením Kristova Těla v dějinách a současně mateřství církve je nastíněno mateřstvím Mariiným.²³ Josef tím, že ochraňuje církev, nadále chrání *Dítě a Jeho matku*, a také my tím, že milujeme církev nepřestáváme milovat *Dítě a jeho matku*.

Toto Dítě je Tím, kdo řekne: »Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali« (*Mt* 25,40). Tak každý potřebný, každý chudý, každý trpící, každý umírající, každý cizinec, každý vězněný, každý nemocný je „Dítětem“, které Josef stále chrání. Proto je svatý Josef vzýván jako ochránce ubohých,

²¹ Srov. S. Rituum Congreg., *Quemadmodum Deus* (8. prosince 1870): *ASS* 6 (1870-71), 193; Pii IX, *Inclytum Patriarcham* (7. července 1871): *l.c.*, 324-327.

²² Conc. Ecum. Vat. II, Dogmatická konstituce. *Lumen gentium*, 58.

²³ Srov. *Katechismus katolické Církve*, 963-970.

potřebných, vyděděných, zarmoucených, chudých, umírajících. A proto církev nemůže nemilovat především ty poslední, protože jim dal přednost Ježíš a osobně se s nimi ztotožnil. Od Josefa se musíme učit stejné péči a odpovědnosti: milovat Dítě a jeho matku, milovat Svátosti a dobročinnost; milovat církev a chudé. Každá z těchto skutečností je vždy *Dítě a jeho matka*.

6. Pracující otec

Charakteristickým aspektem svatého Josefa, zdůrazňovaným již od dob první sociální encykliky Lva XIII., *Rerum novarum*, je jeho vztah k práci. Svatý Josef byl tesař, který poctivě pracoval, aby zajistil živobytí svojí rodině. Od něho se Ježíš naučil hodnotě, důstojnosti i radosti z toho, co znamená jíst chléb, které je plodem vlastní práce.

V této naší době, kdy se práce znovu zjevně stává naléhavou sociální otázkou a nezaměstnanost tu a tam dosahuje impozantní úrovně, a to i v zemích, kde se po desetiletí žilo v jistém blahobytu, je nezbytné si znovu uvědomit a pochopit význam práce, jež dává důstojnost a jejímž příkladným patronem je svatý Josef.

Práce se stává účastí na samotném díle spásy, příležitostí k uspišení příchodu Království, rozvoje vlastních možností a kvalit tím, že jsou dány do služeb společnosti a pospolitosti; práce se stává příležitostí realizace nejen pro nás samotné, nýbrž především pro onu původní buňku společnosti, kterou je rodina. Rodina, v níž by se nedostávalo práce, je více vystavena těžkostem, napětím, rozkolům a dokonce zoufalému a zoufajícímu pokušení rozpadu. Jak mluvit o lidské důstojnosti, aniž bychom usilovali o to, aby všichni a každý měli možnost důstojné obživy?

SVATÝ JOSEF - "REDEMPTORIS CUSTOS" - OCHRÁNCE VYKUPITELE,
bdí od nynějška včel nad rodinnou stavební firmou Navláčil.
Žehnání sochy sv. Josefa u vstupu do areálu firmy v Tlumačově, 18.6.2016.

Člověk, který pracuje, ať už je jeho úkolem cokoli, spolupracuje se samotným Bohem, stává se tak trochu stvořitelem světa, který nás obklopuje. Krize naší doby, která je krizí ekonomickou, sociální, kulturní a duchovní, může být pro všechny výzvou ke znovuobjevení hodnoty, důležitosti a nezbytnosti práce, aby byl položen základ nové „normality“, z níž není nikdo vyloučen. Práce svatého Josefa nám připomíná, že sám Bůh, který se stal člověkem, se neštil pracovat. Ztráta práce, která v posledních časech postihuje tolik bratří a sester v důsledku pandemie Covid-19, musí být odkazem k přehodnocení našich priorit. Úpěnlivě prosme svatého Josefa dělníka, abychom našli cesty, které nás zaváží říkat: žádný mladý, žádný člověk, žádná rodina bez práce!

Otec ve stínu

Polský spisovatel Jan Dobraczyński ve své knize *Stín otce*²⁴ vypráví formou románu život svatého Josefa. Působivým obrazem stínu vystihuje postavu sv. Josefa, který je ve vztahu k Ježíši pozemským stínem nebeského Otce: chrání jej, opatruje a nikdy se od Něj nevzdaluje, aby šel svou cestou. Pomysleme na to, co připomíná Mojžíš Izraeli: »V poušti jsi viděl, jak tě Hospodin, tvůj Bůh nesl, jako muž nosí svého syna, po celou cestu« (*Dt* 1,31). Tak Josef vykonával otcovství po celý svůj život.²⁵

Otci se nerodí, otcem se stává. A nelze se jím stát pouze přivedením dítěte na svět, nýbrž přijetím zodpovědné péče o ně. Pokaždé, když někdo přijme odpovědnost za život někoho druhého, v jistém smyslu tak vůči němu vykonává otcovství.

Ve společnosti naší doby se nezřídka zdá, že děti jsou sirotci bez otce. Také dnešní církve potřebuje otce. Je stále aktuální napomenutí svatého Pavla Korint'anům: »I kdybyste měli na tisíce vychovatelů v křesťanské víře, otců nemáte mnoho« (1 *Kor* 4,15); a každý kněz či biskup by měl jako apoštol dodat: »Já jsem se stal vaším otcem v Kristu Ježíši« (*ibid.*). A Galat'anům říká: »Moje děti, znovu vás bolestně rodím, dokud nenabudete podoby Kristovy« (*Gal* 4,19).

Být otcem znamená dát synovi zkušenost života, reality. Nikoli jej zadržovat a vězňit, nikoli jej vlastnit, nýbrž uschopnit k rozhodnutím, svobodě a východiskům. Snad proto vedle názvu otec, tradice Josefovi dala i onen „nejčistší“. Není to pouze afektivní přívlastek, nýbrž syntéza postoje, který vyjadřuje opak vlastnění. Cudnost (čistota) je svoboda od vlastnění ve všech oblastech života. Jedině cudná (čistá) láska je opravdu láskou. Láska, která chce vlastnit, je nakonec vždy nebezpečnou, uvěznuje, dusí a činí nešťastnými. Sám Bůh miluje člověka čistou láskou, nechává jej svobodně se mýlit i stavět se proti Němu. Logika lásky je vždy logikou svobody, a Josef dovedl milovat mimořádně svobodně. Nikdy sebe sama nestavěl do středu. Uměl opustit střed a činit středem svého života Marii a Ježíše.

²⁴ V originále: *Cień Ojca*, Warszawa 1977.

²⁵ Srov. Sv. Jan Pavel II, Apošt. exh. *Redemptoris custos*, 7-8: *AAS* 82 (1990), 12-16.

Josefovo štěstí nespočívá v logice sebeobětování, nýbrž sebedarování. V tomto člověku nikdy není znát frustrace, nýbrž jenom důvěra. Jeho přetrvávající mlčení neobsahuje stíznosti, nýbrž konkrétní projevy důvěry. Svět potřebuje otce, odmítá pány, odmítá toho, kdo chce vlastněním druhého vyplnit svoji vnitřní prázdnotu, odmítá ty, kdo směřují autoritu s autoritářstvím, službu se servilitou, konfrontaci s útiskem, dobročinnost s vyživováním, sílu s ničením. Každé pravé povolání se rodí ze sebedarování, kterým je zralost prosté oběti. Tento typ zralosti se žádá také v kněžství a v zasvěceném životě. Tam kde povolání k manželství, celibátu či panenství nedosáhne zralosti sebedarování a zastaví se u pouhé logiky oběti, namísto toho, aby se stalo znamením krásy a radosti z lásky, hrozí, že bude výrazem neštěstí, smutku a frustrace.

Otcovství, které nepodlehne pokušení žít životem dětí, otevírá vždycky netušené prostory. Každé dítě v sobě vždycky nosí tajemství, neznámo, které se vyjeví jen za pomoci otce, jenž respektuje jeho svobodu. Otce, který si je vědom, že svoji výchovatelskou činnost dovršuje a svoje otcovství plně žije jen když se stal „neužitečným“, když vidí, že syn je samostatný a sám kráčí po cestách života; když se zaujme situací Josefa, který vždycky věděl, že ono Dítě nebylo jeho, ale bylo mu prostě svěřeno do péče. To je v podstatě to, co dává na srozuměnou Ježíš, když říká: »Nikomu na zemi nedávejte jméno „otec“, jenom jeden je váš Otec, a ten je v nebesích« (Mt 23,9).

Pokaždé, když jsme v situaci, kdy vykonáváme otcovství, musíme si vždycky připomínat, že nikdy nejde o výkon vlastnictví, nýbrž o „znamení“, odkazující k vyššímu otcovství. V jistém smyslu jsme všichni vždycky v Josefově situaci, jsme stínem jediného Otce, který je na nebesích, který »dává vycházet svému slunci pro zlé i dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým« (Mt 5,45); a stínem, který sleduje Syna.

* * *

»Vstaň, vezmi dítě i jeho matku« (Mt 2,13), říká Bůh svatému Josefovi.

Účelem tohoto apoštolského listu je rozhojnit lásku k tomuto velkému Světcí, abychom byli pohnuti vroucně se obracet k jeho přímlově a napodobování jeho ctností a jeho nadšení.

Specifickým posláním Světců totiž není jen poskytování zázraků a milostí, nýbrž přímlova za nás před Bohem, jako to činili Abrahám²⁶ a Mojžíš²⁷, jak to činí Ježíš »jediný prostředník« (1 Tim 2,5), který je u Boha Otce náš »přímlovce« (1 Jan 2,1), »stále živý, aby se za nás přimlouval« (Žid 7,25; srov. Řím 8,34).

²⁶ Srov. Gen 18,23-32.

²⁷ Srov. Ex 17,8-13; 32,30-35.

Svatí pomáhají všem věřícím „ke svatosti a k úsilí o dokonalost ve svém stavu“.²⁸ Jejich život je konkrétní důkaz, že je možné žít evangelium.

Ježíš řekl: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem« (Mt 11,29), a oni jsou také příkladem života hodného následování. Svatý Pavel doslova vybízel: »Buďte takoví, jaký jsem já!« (1 Kor 4,16).²⁹ Svatý Josef to říká svým výmluvným mlčením.

Tváří v tvář tolika světcům a světicím se svatý Augustin táže: „Mohli jiní, mohly jiné, proč bys nemohl ty, Augustine?“ A tak dospěl k definitivnímu obrácení, když zvolal: „Pozdě jsem si tě zamiloval, krásno tak dávná a tak nová.“³⁰

Nezbývá než úpěnlivě prosit svatého Josefa o milost milostí: o svoje obrácení.

K němu se obraťme naší modlitbou:

*Buď pozdraven,
ochránce Vykupitele,
a manželi Panny Marie.
Tobě svěřil Bůh svého Syna,
v tebe složila svou důvěru Maria;
s tebou se Kristus stal člověkem.*

*Svatý Josefe,
ukaž se otcem i nám,
ved' nás na cestě života.
Vypros nám milost,
milosrdenství a odvahu,
a chraň nás všeho zla.
Amen.*

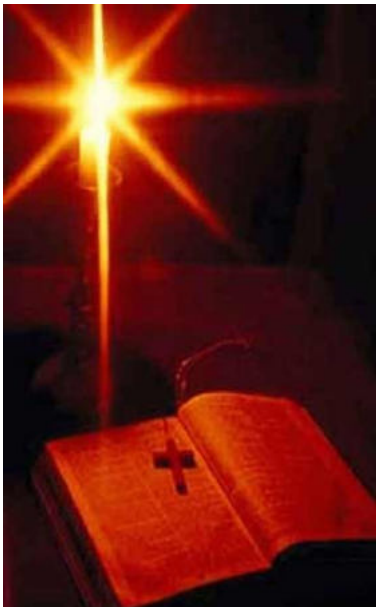
Řím, u sv. Jana na Lateránu, 8. prosince 2020,
slavnost Neposkvrněného Početí Panny Marie,
roku 2020, osmého mého pontifikátu.

Franciscus

²⁸ Conc. Ecum. Vat. II, Dogm. konst. *Lumen gentium*, 42.

²⁹ Srov. *1 Kor* 11,1; *Fil* 3,17; *1 Ts* 1,6.

³⁰ *Vyznání*, 8, 11, 27: *PL* 32, 761; 10, 27, 38: *PL* 32, 795.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – IZ 7,10-14

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin promluvil k Achazovi (skrze proroka Izaiáše): „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, ať hluboko v podsvětí, či nahoře na výšinách!“ Achaz však řekl: „Nebudu žádat, nebudu pokoušet Hospodina.“ Tu pravil Izaiáš: „Slyšte tedy, Davidův dome! Nestačí vám omrzovat lidi, že omrzujete i mého Boha? Proto vám dá znamení sám Pán: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel (to je `Bůh s námi').“

Hle, přicházím, Pane, splnit tvou vůli.

ŽALM 40

V obětních darech si nelibuješ, zato jsi mi otevřel uši. Celopaly a smírné oběti nežádáš, tehdy jsem řekl: „Hle, přicházím. Ve svitku knihy je o mně psáno. Rád splním tvou vůli, můj Bože, tvůj zákon je v mém nitru.“ Spravedlnost jsem zvěstoval ve velkém shromáždění, svým rtům jsem nebránil, ty to víš, Hospodine! Nenechal jsem si pro sebe tvou spravedlnost, o tvé věrnosti a pomoci jsem mluvil, nezatajil jsem tvou lásku a tvou věrnost před velkým shromážděním.

2. ČTENÍ – ŽID 10,4-10

Čtení z listu Židům.

Krev býků a kozlů nemůže hříchy odstranit. A tak (Kristus), když přicházel na svět, řekl: `Dary ani oběti jsi nechtěl, ale připravils mi tělo. V celopalech a v obětech za hřích jsi neměl záliby. Proto jsem řekl: Tady jsem, abych plnil, Bože, tvou vůli, jak je to o mně psáno ve svitku knihy.' Po prvních slovech: `dary ani oběti, celopaly ani oběti za hřích jsi nechtěl a neměls v nich zálibu' – a přece to (všechno) se obětuje podle Zákona – hned dodává: `Tady jsem, abych plnil tvou vůli.' To první ruší, aby ustanovil to druhé. A touto `vůlí' jsme posvěceni obětováním těla Ježíše Krista jednou provždy.

EVANGELIUM – LK 1,26-38

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

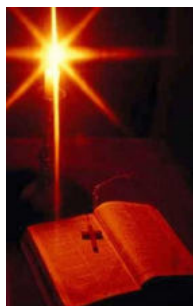
Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch Svätý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoliv byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

"Čiňte pokání a věřte evangeliu" (Marek 1,15)

DOBA POSTNÍ
S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,
čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ PO 3. NEDĚLI POSTNÍ - 13. BŘEZNA 2023

Když přišel Ježíš do Nazareta, řekl lidu v synagoze: „Amen, pravím vám: Žádný prorok není vítaný ve svém domově. Říkám vám podle pravdy: Mnoho vdov bylo v izraelském národě za dnů Eliášových, kdy se nebe zavřelo na tři léta a šest měsíců a nastal velký hlad po celé zemi; ale k žádné z nich nebyl poslán Eliáš, jen k vdově do Sarepty v Sidónsku. A mnoho malomocných bylo v izraelském národě za proroka Elizea, ale nikdo z nich nebyl očištěn, jenom Náman ze Sýrie.“ Když to slyšeli, všichni v synagoze vzplanuli hněvem. Zvedli se, vyhnali ho ven z města a vedli až na sráz hory, na níž bylo vystavěno jejich město, aby ho srazili dolů. On však prošel jejich středem a ubíral se dál. (Lk 4,24-30)

Žádný prorok není vítaný ve svém domově. Prorok je člověk, který mluví (rokuje) jménem Božím. Není to maličkost. Pochopitelně nejsme nakloněni tomu, abychom věřili každému, kdo to o sobě tvrdí. Přijde-li takový člověk z daleka, z neznáma, je-li jeho původ zahalen tajemstvím, je to psychologicky snazší. Jinak je tomu, když někoho známe od mládí, když vzpomínáme, jak se učil mluvit v rodině, ve škole, na ulici, jak pomalu, možná i těžce, získával své poznatky. Ten by měl nyní o sobě tvrdit, že to, co říká, vzkazuje lidem Bůh? Jak se vůbec dá poznat, že někdo mluví z Ducha svatého, že prorokuje, že má zjevení? Nestačí analyzovat jenom to, co říká. Musíme se dívat především na osobu, která mluví. Žije-li někdo opravdu z víry a zachovává Boží přikázání, je to známka, že je Bůh s ním. Čistý život dává hodnověrnost slovům. Proto bývá církev na počátku skeptická, zdrženlivá v úsudku o viděních, zjeveních, proroctvích. Není to na škodu, protože pravda se sama časem potvrdí tím, k čemu vede.

Zatvrzelost Nazaretských. Rozumná opatrnost vůči prorockým zjevům není totéž, co zatvrzelost, která se rodí z předpojatosti. To pak má různé příčiny. V Nazaretu se projevilo to, co v malé nebo větší míře pozorujeme v malém uzavřeném prostředí. Lidé se znají, jistým způsobem se respektují, pomáhají si. Ale nesnášejí, aby někdo v něčem nad druhé vynikal. City závidosti se probudí a snadno nabudou až nepřičetných rozměrů. Východní autoři nazývají závist patologickým smutkem. Je to zvláštní pocit. Jsme-li smutni, vyjadřujeme tím přesvědčení, že by něco nemělo být, že bychom hlasovali pro to, aby to

nebylo. Je to jakýsi druh nenávisti. Křesťan má nenávidět zlo a hřích, být smutný, když se ho dopustí. Je-li smutný proto, že někdo nad něho vyniká, je to opak lásky. Nazaretské by byla dovedla taková nenávist až k vraždě. I nás se zmocňuje často nelibost nad úspěchem bližního. Je proto důležité, abychom se jim nepoddávali.

Ježíš prošel jejich středem a ubíral se dál. Jak se máme zachovat, když nám někdo závidí, když jsme mu bezdůvodně nesympatičtí, když nás nenávidí? Každého to mrzí, citliví lidé se proto trápí. Je na místě, abychom se zpytovali, jestli jsme ten postoj sami nezavinili. Dá se mnoho napravit. Ale přijdeme-li k závěru, že skutečně vinni nejsme, udělejme to, co udělal Ježíš. Projděme středem těch lidí a pokračujme ve své cestě dál a nerušeně. Autor Následování Krista, jak se zdá, prožil mnoho nezaviněných křivd, proto opakuje slova staré moudrosti: „Nejsi větší, když tě chválí, ale také nejsi menší proto, že tě haní.“ A pro ty, kterých se to tuze dotýká, dodáváme: „Co jiného jsou slova než slova. Létají vzduchem, ale kamenem nepohnou.“ Když jde o útoky, které by nás měly odvést od dobrého, je dobře být necitelným kamenem a šetřit si citů pro lepší věci.

ÚTERÝ PO 3. NEDĚLI POSTNÍ - 14. BŘEZNA 2023

Petr přistoupil k Ježíšovi a zeptal se: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně prohřeší? Nejvíc sedmkrát?“ Ježíš mu odpověděl: „Neříkám ti nejvíc sedmkrát, ale (třeba) sedmdesátsedmkrát. Nebeské království se podobá králi, který chtěl provést vyúčtování se svými služebníky. A když s vyúčtováním začal, přivedli mu jednoho dlužníka, u kterého měl deset tisíc hřiven. Protože (dlužník) neměl čím zaplatit, pán rozkázal prodat ho i se ženou a dětmi a se vším, co měl, a tím zaplatit. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: ‘Měj se mnou strpení, a všechno ti zaplatím!’ A pán se nad tím služebníkem smíloval, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal se s jedním ze svých druhů ve službě, který mu byl dlužen sto denárů. Začal ho škrtnout a křičel: ‘Zaplat’, co jsi dlužen!’ Jeho druh padl před ním na kolena a prosil ho: ‘Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!’ On však nechtěl, ale šel a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí. Když jeho druhové ve službě viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili. Šli a všechno to pověděli svému pánovi. Tu si ho pán zavolal a řekl mu: ‘Služebníku ničemný! Celý dluh jsem ti odpustil, protože jsi mě prosil. Neměl ses tedy i ty smílovat nad svým druhem, jako jsem se smíloval já nad tebou?’ A jeho pán se rozhněval a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil celý dluh. Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže každý svému bratru ze srdce neodpustíte. (Mt 18,21-35)

Král chtěl začít vyúčtování se svými služebníky. V zemích východu spojovali královskou moc s mytologickým původem božským. Proto se také považoval za božský královský úřad a mnoho panovníků vyžadovalo božskou poctu. V Egyptě se hlásalo, že se bůh Horus vtěluje ve faraóny. Babylonský král Marduk vládl čtyřem stranám, tj. celému světu. Proto také králové nepochybovali o tom, že jim celá země patří. Poddaným je jenom svěřena, a musejí proto za všechno králi odpovídat. Bible ovšem takové pojetí nemohla přijmout. Jediný opravdový král Izraele je Bůh sám (srv. Sd 8,23). David, Šalamoun aj.

jsou jenom jeho zástupci. Proto se David sám nazývá „služebníkem“ jako ostatní. Jako všichni jiní i on musí vydávat účty ze svěřené funkce. To vyjadřuje i naše podobenství. Namítají někteří, že už je to dnešnímu člověku nezvyklé, protože neznáme absolutní krále a nedovedeme si představit, že by jim všechno patřilo. Ale to, co se obrazem vyjadřuje, je i dnes velmi aktuální: probuzení pocitu odpovědnosti za všechno, co máme a co děláme. Zakladatel skautů Baden Powell ukázal na důležitost tohoto vědomí při výchově mládeže.

Byl mu přiveden jeden služebník, který mu dlužil deset tisíc hřiven. Slovo „služebník“ nás nesmí zmást. Před tehdejšími králi byli služebníky i velcí místodržitelé. Na takového se myslí v podobenství, protože dluh deseti tisíc hřiven by se možná přeložilo do dnešního slovníku takto: našli v účtování stomilionový schodek. Takový objev končí zle i v dnešním politickém životě. A přece i dnes je takových veřejných skandálů víc než dost. Když o tom čteme v novinách, právem se rozhořčujeme a mluvíme o nesnesitelné korupci. Podobenství evangelia nám však chce připomenout druhou stránku situace: před Bohem, univerzálním králem, jsme zkorumpovaní úředníci všichni. Kdo by z nás mohl tvrdit, že použil všeho, co od Boha dostal, jenom k dobrému? Je tedy užitečná všem tato modlitba: Ježíši Králi, nebuď mně vládcem, ale Spasitelem.

Ničemný služebníku! Neměl ses i ty smilovat nad druhem? Říká se, že přátelství buď podobné nachází nebo podobnými činí. Abychom si uchovali přátelství s Bohem, musíme se snažit, abychom se mu podobali. Podle sv. Řehoře Nysského pak nás nejúčinněji Bohu připodobní ctnost milosrdenství. Je to slovo složené a dokonce i přeložené, napodobení výrazu latinského (*misericordia*). Milosrdný je ten, kdo má „milé srdce“, kdo má soucit s bídou druhého, smutek nad ní. Ale jak se mne má dotýkat něco, co je mně cizí? Cítím-li přesto soucit, znamená to, že ten cizí už mi není cizí, že ho považuji za něco, co patří ke mně. „Trpí-li jeden úd, trpí s ním všechny ostatní údy“ (1 Kor 12,26). Je to známka přináležitosti k mystickému tělu Kristovu. To pak s sebou nese jistotu spásy a odpuštění hříchů vlastních.

STŘEDA PO 3. NEDĚLI POSTNÍ - 15. BŘEZNA 2023

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nemyslete, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky. Nepřišel jsem je zrušit, ale naplnit. Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se to všechno nestane. Kdyby tedy někdo zrušil jedno z těchto přikázání – a třeba i to nejmenší – a tak učil lidi, bude v nebeském království nejmenší. Kdo se však bude jimi řídit a jim učit, bude v nebeském království veliký.“ (Mt 5,17-19)

Dokud nepomine nebe a země, nepomine ani jediná čárka ze Zákona. Zákon je souhrn Božích přikázání. Ale těch je mnoho. Je možné, abychom je všechny zachovali? Tu otázku

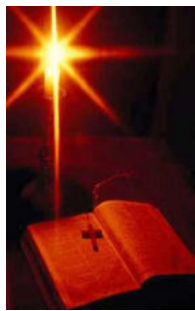
si klade každý křesťan. Ale zvlášť aktuální se jevila sv. Basilovi Velikému. Byl částečně typ, kterému dnes říkáme „konvertita“. Začal intenzivní duchovní život, až se vrátil z dlouhých studií. Ale brzy nato ho zvolili biskupem a vysvětili. Ujal se správy celé provincie ve velmi těžké době sporů s ariány, semiariány a jinými nepravověrnými směry. Církev se těmi rozepřemi rozkládala, rostl zmatek. Kladel si tedy otázku: Čím to je? Vždyť se přece všichni odvolávají na Písmo! Dlouho nevěděl, co si má odpovědět. Ale pak se přiznal, že mu vzešlo velké světlo. Písmo obsahuje Boží slova. Ale ta všechna tvoří harmonii. Musejí se zachovávat všechna. Heretici chtějí zachovat jenom některá. Tím však pokazí harmonii celku a nastává zmatek. Tak je tomu v církvi i v životě jednotlivců.

Platnost Božího zákona. Kazatelé rádi užívají analogie, přirovnání mravních předpisů se zákony přírodními. Postavme dům bez ohledu na zákony zemské tíže, zřítí se. Zasejme obilí v opačném ročním období a v jiných klimatických podmínkách, co sklídíme? K takovému výsledku dospěje i lidský život, který je v rozporu s mravním zákonem daným od Boha. Ale je tu i něco víc. Boží zákony jsou Boží slova. Zachovat slovo je vůči druhému znak věrnosti a úcty. Proto se u Židů posuzovala věrnost Hospodinu podle toho, jak kdo zachovával Zákon. I Kristus prohlásil, že ho miluje ten, kdo zachová jeho přikázání (Jan 14,15). Proto se křesťan bojí porušit i „nejmenší z Božích přikázání“, aby nebyl „posledním v Božím království“.

Nepřišel jsem Zákon zrušit, ale naplnit. Když jsme to všechno řekli o platnosti Božího zákona, můžeme uslyšet námitku, kterou slyšeli už první křesťané: Proč tedy nezachováte předpisy Starého zákona? Proč nesevítíte sobotu, proč jíte zakázaná jídla? Abychom na tuto námitku dobře odpověděli, musíme si uvědomit, že přikázání, která čteme v Bibli, jsou na prvním místě Boží slova, a ne abstraktní principy. Matematické formule jsou jednou provždy platné, nemění se. Když však mluvíme s člověkem, řekneme mu i něco, co může platit jenom pro chvíli. Tak např. poprosíme někoho, aby otevřel okno. Za chvíli nato prohlásíme: Stačí, prosím zavřete! Rozkaz se vyplnil a také naplnil, přestal platit. Mnoho z toho, co Bůh žádal ve Starém zákoně, byla příprava na příchod Kristův. Když přišel, není potřeba přípravy. Proto je potřeba u všech příkazů znát jejich smysl. Jenom tak pochopíme jejich platnost.

Pán Ježíš nás učí, že všechno, co je obsaženo v jeho nauce má pouze jediný cíl, a to lásku k Bohu a bližnímu. Ve Starém zákoně bylo celkem 613 nějakých příkazů a zákazů. Konkrétně 248 příkazů (jako orgánů v těle) a 365 zákazů (jako dnů v roce). Čas ovšem ukázal, že některé zákony lásku hodně ztěžují nebo zatemňují, a proto bylo třeba je opustit. Všechno se ovšem, dělo ve službě lásky. Také postní praxe Církve je jiná, než byla kdysi. Z jedné strany se může jevit jako snadnější, ale je tomu přesně naopak: cílem je, aby se každý sám svobodně a na vlastní odpovědnost rozhodl, jak se bude připravovat na velikonoce. Zda-li se bude od něčeho postit nebo se více modlit, či spíše druhým sloužit. Klade tedy důraz na svobodu člověka a jeho zodpovědnost. Pán chce, aby každý projevoval lásku spontánně, nikoli pod nátlakem, donucením či strachem. Pak už se nedá o lásce mluvit, to už je spíše povinnost.

ČTVRTEK PO 3. NEDĚLI POSTNÍ - 16. BŘEZNA 2023

Ježíš vyháněl zlého ducha z němého člověka. Když zlý duch vyšel, němý promluvil. Zástupy žasly, ale někteří z nich řekli: „Vyhání zlé duchy s (pomocí) Belzebuba, vládce zlých duchů!“ Jiní ho pokoušeli a žádali od něho znamení z nebe. On však znal jejich myšlenky, a proto jim řekl: „Každé království proti sobě rozdvojené zpustne a dům na dům padne. Je-li tedy i satan v sobě rozdvojen, jak obstojí jeho království? Říkáte totiž, že vyháním zlé duchy s (pomocí) Belzebuba. Jestliže já vyháním zlé duchy s (pomocí) Belzebuba, s čím (pomocí) je vyhánějí vaši synové? Proto oni budou vašimi soudci. Jestliže však vyháním zlé duchy prstem Božím, pak už k vám přišlo Boží království. Dokud ozbrojený silák hlídá svůj dvůr, jeho majetek je v bezpečí. Přepadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu jeho zbraně, na které spoléhal, a jeho kořist rozdává. Kdo není se mnou, je proti mně, a kdo neshromáždí se mnou, rozptyluje!“ (Lk 11,14-23)

Vyháněl zlého ducha a ten byl němý. Vlivem zlého, tj. vlivem zlých myšlenek, vášní, lidé často mluví, tj. rozčílí se a řeknou pak to, co by v klidném okamžiku nikdy nepověděli. Ale zlo nás vede i k opaku, k němosti. Víme, že v jistých okamžicích by stačilo povědět slovíčko, omluvit se, pozdravit, a dva rozvadění by se smířili. Ale ten, kdo se smířit nechce, oněmí. Nenávist v srdci vede vždycky k němotě v širším slova smyslu, tj. ztrácí se přátelský styk s lidmi. Kdysi byl v Praze v ústavu hluchoněmých mladý člověk,

kteří psal básně. Otiskli je s titulem *Písně z věčného ticha*. Zazníval v nich stále jeden motiv: samota, opuštěnost, touha navázat styk s lidmi. Němí jsou obvykle neschopni mluvit ne proto, že by neměli hlasivky a jazyk, ale protože jsou hluchí, neslyší druhé. Něco podobného se děje při němotě duchovní, která je od zlého. Začíná tím, že nechceme slyšet, vnímat bližního, jeho přání a potíže jsou nám lhostejné. Zakrátko už nemáme, co bychom mu řekli, oněmíme ve styku s ním. Jen láska může toto smutné ticho vyléčit.

Zlé duchy vyhání Belzebubem. V dějinách Starého zákona se vyskytuje často tento motiv: Izrael je v nebezpečí, hrozí vpád cizích vojsk, proto hledají králové spojence na druhé straně. Proti Syřanům a Babyloňanům se utíkají o pomoc k egyptským faraonům nebo obráceně. Vždycky však povstane nějaký prorok, který to odsoudí jako např. Izaiáš za krále Achaze (srv. Iz 7). Téma jeho kázání je jednoduché: „Nebudete-li stáli ve víře, neobstojíte!“ (Iz 7,9). Jinými slovy by se řeklo: Spoléhejte jenom na Boha a na nikoho jiného. Zlo se sice dá vyhánět jiným zlem, ale výsledek je nakonec horší než začátek. Izraelské dějiny jsou vnější obraz toho, co se děje v duši člověka. Tam bojují o srdce zlé náklonnosti, ale není mezi nimi shoda. Lakomství je proti opilosti, pýcha je proti lenosti, opilost proti smutku. Ale nakonec srdce člověka nebude nikdy v klidu, dokud je neochrání Bůh proti všem sklonům. Uskuteční se známý výrok s. Augustina: „Nepokojné je lidské srdce, dokud nespočine v tobě, Bože.“

Dokud silný muž ozbrojen hlídá svůj dům, je jeho majetek v bezpečí. Druhá kniha Samuelova líčí postupný vzestup Davidova na království. Byl poslední syn z posledního rodu v Izraeli, ale stal se zakladatelem dynastie. Podrobně se pak líčí, jak opevnil město Jeruzalém, jak porazil všechny okolní národy a jak se modlí: „Dům tvého služebníka

Davidu at' potrvá pevně před tebou!“ (srv. 2 Sam 7,26). V duchovní literatuře je Jeruzalém obrazem lidského srdce. Chrání je Bůh, ale i my sami se musíme přičinit, abychom je opevnili, aby mělo silnou vládu. Vláda srdce jsou ctnosti. Která z nich je nejsilnější tak, že by měla všechny ostatní za spojence? Shodneme se snadno na tom, že je to láska. Sv. Efrém ji přirovnává k ohni, který srdce zapálí a žádné pokušení se nemůže přiblížit. Osvětluje to realistickým přirovnáním. Na Východě se vařilo venku, mnoho much snadno padlo do jídla. Ale žertovně dodává sv. Efrém: To je možné, jenom když polévka vychladla, je-li horká, hmyz se nepřiblíží. Tak je tomu, hoří-li srdce láskou, žádná špatná myšlenka se nedostane dovnitř.

PÁTEK PO 3. NEDĚLI POSTNÍ - 17. BŘEZNA 2023

Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: `Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.' Druhé je toto: `Miluj svého bližního jako sám sebe.' Žádné jiné přikázání není větší než tato.“ Učitel Zákona mu na to řekl: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že on je jediný a není jiného kromě něho a milovat ho celým srdcem, celým rozumem a celou silou a milovat bližního jako sám sebe je víc než všechny oběti a dary.“ Když Ježíš viděl, že (učitel Zákona) odpověděl rozumně, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“ A nikdo se už neodvážil dát mu nějakou otázku. (Mk 12,28-34)

Které je první přikázání? Je známkou inteligentního člověka, že si umí při všem, co dělá, položit otázku: Co je víc a co je méně důležité? Tak to dělají dobří studenti, když se připravují na zkoušky. Tak jednají rozumní státníci, vychovatelé, dělníci. Tedy i v morálním životě jsou jisté povinnosti základní, neodpuštělné, platné pro všechny. Křesťané nepochybují o tom, že je na prvním místě láska. Proto ctili v prvních dobách mučedníky, že je jejich smrt projevem lásky, nad kterou „nikdo nemá větší“ (srv. Jan 15,13). Sv. Irenej z Lyonu se zásadně vzeprěl tzv. gnostikům, kteří považovali za hlavní ctnost poznání. Neprospívá ke spáse, jak píše, mnoho vědět, ale mnoho milovat. I asketická cvičení, posty, umrtvování by byly bez lásky zbytečnou námahou. Teodoret z Cyru nám v *Náboženských dějinách* vylíčil tvrdý život syrských mnichů, ale pak na konci dodává, že jediným důvodem všech těchto přísností je láska.

To, co milujeme, je střed našeho zájmu. Pro toho, kdo není opravdový světec, se zdá neuskutečnitelnou výzva k tomu, aby miloval Boha víc než všechno ostatní. S jemnou ironií se tato námitka zračí ve slovech národní písničky: „Kdybych Boha tak miloval, jako miluju tebe, byl bych dávno za svatého, jako anděl z nebe.“ Přísný kazatel mravů označí tento zamilovaný povzdech jako rouhání. A přece je život jiný, v horším, ale i lepším smyslu. Citovým nadšením miluje většina lidí cokoli jiného než Boha. Naštěstí však i ti,

kteří jsou, jak se říká, až po uši zamilovaní, přece jen všichni tolik neztratili hlavu, aby nedokázali dát přednost Božímu zákonu, přijde-li do konfliktu s jejich „láskou“ k něčemu jinému. Při veřejné dopravě platí přednostní právo hlavní silnice nebo vozu jedoucího zprava. Obrazně se dá říci, že Bůh přichází do našeho života vždycky zprava, jeho zákony jsou hlavní cesty. Mají tedy přednost před všemi ostatními zájmy, i kdybychom s velkým nadšením pospíchali jinam.

Láska spojuje v jedno. Matka je šťastná, když jí chválí dítě. Úspěch syna je i jejím úspěchem, patří totiž k sobě. Krásný příklad podobného zalíbení v Bohu jsou dějiny Starého zákona. Sláva Hospodinova byla totožná s vítězstvím a silou židovského vojska. Jak často se tu vyskytuje zvolání: „Hospodin, Bůh náš!“ Cítili Boha jako opravdu svého. Toto smýšlení má pronikat i do našeho života, takže i nás začnou těšit všechny úspěchy Božího království a bolet všechny jeho neúspěchy, jako by to byla naše osobní radost a smutek. Blahovůle k příteli se projevuje tím, že jsme vždycky, kdykoli něco potřebuje, ochotni pro něho cokoli udělat. Bůh od nás v pravém slova smyslu nic nepotřebuje. Jediné, při čem se může tento postoj uplatnit, je vnější sláva Boží, uskutečnění Božího království na zemi. K tomu posílá lidi. Ten, kdo ho miluje, odpovídá na pouhý Boží pokyn slovy Izaiáše: Hle já, pošli mne! (Iz 6,8).

SOBOTA PO 3. NEDĚLI POSTNÍ - 18. BŘEZNA 2023

Některým lidem, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl Ježíš toto podobenství: „Dva lidé šli do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus a druhý celník. Farizeus se postavil a modlil se v duchu takto: `Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé: lupiči, podvodníci, cizoložníci nebo i jako tamhleten celník. Postím se dvakrát za týden, odvádím desátky ze všech svých příjmů.` Celník však zůstal stát vzadu a neodvažoval se ani pozdvihnout oči k nebi, ale bil se v prsa a říkal: `Bože, buď milostiv mně hříšnému!` Říkám vám: Celník se vrátil domů ospravedlněn, ne však farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“ (Lk 18,9-14)

Dva lidé šli nahoru, aby se pomodlili. Kdo se jde modlit do kostela, má víru, že ho Bůh slyší a také, že ho Bůh vyslyší, že mu dá to, zač prosí. Ale přesto máme pochybnosti. Vyslyší Bůh každou modlitbu? Evangelium nás sice ujišťuje, že dostaneme od Boha všechno, zač budeme s vírou prosit (Mt 17,19). Ale přece jenom pozorujeme, že to není v praxi jednoduché. O kom se dá říci, že má víru? Ten, kdo smýšlí tak, jak myslí Bůh, kdo chce uskutečnit Boží vůli. Modlíme-li se „Buď vůle tvá!“, jsme jistě vyslyšeni. Ale jsme si vždycky jisti, že to, zač dnes prosíme, je skutečně podle Boží vůle? V jednom případě, píše sv. Jan Zlatoústý, je to jasné: když prosíme, aby nám Bůh odpustil hříchy. To je i jeho přání, to i on chce. „Bože, odpusť mně hříšnému!“ je tedy krásná modlitba. Při ní si můžeme být jisti, že nás Bůh vyslyší, když ji říkáme upřímně.

Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé. Z katechismu známe tzv. sedm hlavních hříchů: pýcha, závist, lakomství, smilství, nestřídmost, hněv a lenost. Na Východě ten výpočet obrátili. Dali pýchu až nakonec jako poslední stupeň odpadnutí od Boha. Kromě toho vypočítávají těchto hlavních hříchů osm. Rozděлил totiž od sebe marnivost a pýchu. Liší se totiž značně. Marnivý člověk se chlubí něčím, co v očích Boha a rozumných lidí nemá velkou cenu: pěkné vlasy, příjemný hlas při zpěvu, drahé šaty, původ z bohaté rodiny apod. Je to hřích? Někdy je to spíš směšnost. Pýcha naopak je nejtěžší z hříchů. Někdo se chlubí velkou věcí, tj. Boží milostí, ctností. Připisuje si zásluhy sobě, že je lepší než ostatní lidé. I kdybys takový byl, píše Evagrius, zahnal bys sedm d'áblů, ale zůstal by ti osmý, zlý duch pýchy, který vynahradí všech sedm předcházejících.

Celník se neodvažoval pozvednout oči k nebi. V knize *Drama ateistického materialismu* se J. Daniélou zamýšlí nad příčinami, proč tolik lidí dnes přestalo věřit v Boha. Zdá se mu, že na prvním místě je fakt, že si mnoho lidí přestalo uvědomovat hřích. Mají dojem, že Bůh, je-li, dluží něco jim, ne oni jemu. Nikdy nic zlého přece neudělali! Jsou to „světci“, ale bez Boha a bez nebeského království. Zdá se to paradoxní, ale Dostojevskij tvrdí, že mají k víře v Boha často nejbližší velcí hříšníci. Proto v *Bratrech Karamazových* klade starci Zosimovi do úst výrok: „Děti, nebojte se hříchu!“ Zní to provokativně, ale smysl je dobrý: Nebojte se uvědomění, že jste zhřešili. Poznáte, že vám Bůh odpustí, a objevíte, že existuje milosrdný Otec na nebi, jehož království se jednou uskuteční i na zemi.

PONDĚLÍ - 20. BŘEZNA 2023 - SLAVNOST SV. JOSEF

Ježíšovi rodiče putovali každý rok do Jeruzaléma na velikonoční svátky. Když mu bylo dvanáct let, vydali se tam na svátky jako obvykle. A když ukončili sváteční dni a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, a jeho rodiče to nezpozorovali. V domnění, že je ve skupině (poutníků), ušli den cesty; teprve potom ho hledali mezi příbuznými a známými. Když ho nenašli, vrátili se do Jeruzaléma a hledali ho. Po třech dnech ho našli v chrámě, jak sedí uprostřed učitelů, poslouchá je a dává jim otázky. Všichni, kdo ho slyšeli, žasli nad jeho chápavostí a nad jeho odpověďmi. Když ho (rodiče) uviděli, celí se zarazili a jeho matka mu řekla: „Dítě, proč jsi nám to udělal? Hle, tvůj otec i já jsme tě s bolestí hledali.“ Odpověděl jim: „Proč jste mě hledali? Nevěděli jste, že já musím být v tom, co je mého Otce?“ Ale oni nepochopili, co jim tím chtěl říci. Potom se s nimi vydal na zpáteční cestu, šel do Nazareta a poslouchal je. (Lk 2,41-51a)

ÚTERÝ PO 4. NEDĚLI POSTNÍ - 21. BŘEZNA 2023

Byly židovské svátky a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V Jeruzalémě u Ovčích brán je rybník, hebrejsky zvaný Bethzatha, s pěti podloubími. V nich ležávalo množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých. Byl tam

jeden člověk, ten byl nemocný už osmatřicet let. Když ho Ježíš viděl, jak tam leží, a poznal, že je tak nemocný už dlouho, zeptal se ho: „Chceš být zdravý?“ Nemocný mu odpověděl: „Pane, nemám nikoho, kdo by mě snesl do rybníka, když se voda rozvíří. Než tam dojdu já, jiný už tam sestoupí přede mnou.“ Ježíš mu řekl: „Vstaň, vezmi své lehátko a chod!“ A hned byl ten člověk uzdraven, vzal svoje lehátko a chodil. Ten den však byla sobota. Proto židé tomu uzdravenému namítli: „Je sobota! Nesmíš nosit lehátko!“ Odpověděl jim: „Ten, kdo mě uzdravil, mi řekl: `Vezmi své lehátko a chod!`, Zeptali se ho: „Kdo je ten člověk, který ti řekl: `Vezmi ho a chod`?“ Ale ten uzdravený nevěděl, kdo to je. Ježíš se totiž vzdálil, protože na tom místě bylo mnoho lidí. Později ho Ježíš potkal v chrámě a řekl mu: „Hle, jsi zdrav. Už nehřeš, aby tě nestihlo něco horšího!“ Ten člověk odešel a oznámil židům, že ho uzdravil Ježíš. Proto židé Ježíše pronásledovali, že dělal takové věci v sobotu. (Jan 5,1-3a.5-16)

Uzdravení ochrnulého v sobotu. V tomto zázraku je zvláštní protiklad, který nám snadno unikne. Lidem, kteří měli zdravé nohy, nařizoval sobotní klid, aby se vyvarovali každého zbytečného pohybu. Ochrnulému, který se nemohl ani pohnout, Ježíš nařizuje právě v sobotu, aby se zvedl a šel a dokonce nesl své lehátko. To bylo zvlášť zakázáno v sobotu. Ochrnulý toho ostatně nebyl schopen. Teď na Kristův rozkaz to udělal. Vypadá to na první pohled, jakoby chtěl Kristus doopravdy zrušit instituci soboty, která byla u židů tak posvátná a měla i z hlediska sociálního blahodárné účinky podobně jako křesťanské svátky. Ale postoj k starozákonním předpisům je u Ježíše vždy stejný: vrátit se k první myšlence, která je inspirovala a prohloubit ji. Sobota byla k tomu, aby se člověk zamyslel nad Božími věcmi. Pohyb tělesný tomu možná daleko méně brání, než pohyb v srdci, který způsobují zlé myšlenky a vášně.

Nehřeš, aby tě nestihlo něco horšího. Zhřešil ten člověk už předtím? Byla jeho ochrnulost trest za velkou vinu? Evangelium to netvrdí. Ježíš varuje před budoucností. Hřích se totiž vždycky projeví jako duchovní ochrnulost, tj. neschopnost užívat své schopnosti k dobrému. U tzv. zastaralých vášní to nabývá patologických forem. Říká se, že starý lenoch raději uhoří, než by skočil z postele při poplachu. Ale tato nehybnost je u všech neřestí. Jak těžké je začít chodit na mši, když někdo přestal vstupovat do kostela. Zpověď po letech se zdá větším výkonem než výstup na ledovec. Tomu, kdo se přestal modlit, připadají slova jednoduchých modliteb nesrozumitelnější než klínové písmo. Psychologové říkají, že je potřeba silné vůle, aby člověk udělal zkušenost, že není těžké, co se tak zdá. Jsou to dobré rady. Ale v mnoha případech tu musí být opravdový zázrak milosti Boží, která člověka zvedne, aby znovu vstal a chodil.

Křesťanská neděle. První křesťané se cítili svobodni od židovských předpisů o sobotě. Ale časem zavedli i oni nedělní a sváteční klid. Nechtěli jeho porušování odhadovat podle pohybu, ale podle těžké tělesné práce. Vyskytly se námitky, že je to návrat k farizeismu. Ale to nebezpečí je u všech vnějších zvyků, ztratíme-li z očí jejich duchovní cíl. Jaký je smysl křesťanské neděle? Stala se skoro v celém světě víkendem, dnem odpočinku, změny, zábavy. Proto ji zachovávají i ateisté. Světské zákony někde předpisují nedělní klid daleko přísněji než církevní kodex. Ale křesťané věří se sv. Augustinem, že je srdce

lidské tak dlouho neklidné, dokud nespočine v Bohu. Proto máme opravdový zájem na tom, aby naše neděle a svátky neztratily svůj náboženský smysl, jinak se tyto dny klidu stanou příležitostí neklidu.

Dnes slyšíme v obou úryvcích liturgie o vodě, která je základem života. Nejprve je řeč o pramenu, který vyvěrá z chrámu a z něhož se nakonec stává řeka, která probouzí k životu veškerou vegetaci. V evangeliu je řeč o jiné, řekli bychom stojaté vodě rybníka. Ta když se rozčeřila, uzdravovala jednoho šťastlivce, který do něho v tomto okamžiku vstoupil. Ve Starém zákoně je voda předobrazem, symbolem Krista. Pán Ježíš ukazuje jasně, že nejde o vodu, ale o symbol, který ukazuje na Krista, který uzdravuje. Dává příkaz, aby dotyčný už nehřešil. Mějme na paměti, že hřích působí jakési ochrnutí u každého člověka.

STŘEDA PO 4. NEDĚLI POSTNÍ - 22. BŘEZNA 2023

Ježíš řekl židům: „Můj Otec je až dosud činný, i já jsem činný.“ To byl další důvod, proč se ho židé snažili zabít: nejen, že rušil sobotu, ale také, že nazýval Boha svým vlastním otcem a stavěl se tak Bohu naroveň. Ježíš jim na to řekl: „Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže sám ze sebe konat nic, nýbrž jen to, co vidí, že koná Otec; co totiž koná on, koná stejně i Syn. Vždyť Otec Syna miluje a ukazuje mu všechno, co sám koná. A ukáže mu ještě větší skutky než tyto, takže budete žasnout. Neboť jako Otec křísí mrtvé a je oživuje, tak i Syn oživuje, koho chce. Otec totiž nikoho nesoudí, ale všechn soud odevzdal Synovi, aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nectí Syna, nectí ani Otce, který ho poslal. Amen, amen, pravím vám: Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má věčný život a nepodléhá soudu, ale přešel už ze smrti do života. Amen, amen, pravím vám: Přichází hodina - ano, už je tady - kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna a ti, kdo uslyší, budou žít. Jako totiž Otec má život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě, a obdaril ho mocí konat soud, protože je Syn člověka. Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: ti, kdo konali dobro, budou vzkříšeni k životu, kdo páchali zlo, budou vzkříšeni k odsouzení. Já sám ze sebe nemohu dělat nic. Soudím podle toho, co slyším, a můj soud je spravedlivý, protože nehledám vůli svou, ale vůli toho, který mě poslal.“ (Jan 5,17-30)

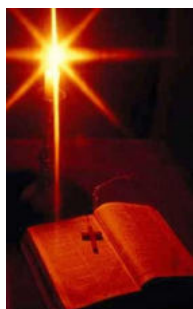
Můj Otec je doposud činný. Tato věta se líbila autorům scholastiky. Převzali totiž z Aristotela filosofický pojem Boha: je jenom činnost. Všechno ostatní je částečně činné a částečně trpné. Věci se hýbou, ale první impulz nemají ze sebe, někdo na počátku s nimi pohnul. Ten první hybatel všeho je Bůh, Primo motore, říkal Leonardo da Vinci. Není to sice přímý výklad evangelního textu, ale i z této filosofické úvahy plynou dobré důsledky pro duchovní život. Kdykoliv jsme činní a pracujeme, jsme svobodní, můžeme tedy dělat

dobro. Jakmile se začneme pasivně poddávat vlivům, které na nás působí, dříve nebo později nás zavalí mraky myšlenek neúčinných i vysloveně zlých a nedokážeme se jim pak ani bránit. Tvzení, že je lenost matka všech neřestí, vyslovuje starou zkušenost. Naopak užitečná práce léčí špatné sklony.

Jako totiž Otec má moc nad životem, tak dal i Synovi, aby i on měl moc nad životem. Kdo pracuje, má moc nad svým dílem: sochař nad kamenem, malíř nad obrazem, švadlena nad plátnem, šatem. Jsou to ovšem věci mrtvé. Pilát Ježíšovi pohrozil, že má moc nad jeho životem. Ta je ovšem velmi omezená. Přičítá si moc život zničit. Daleko větší a krásnější sílu v sobě cítí matka, když poznala, že se v ní rodí život a že ona s tím spolupracuje. Moc nad věčným životem však má jen Bůh. Ale on dal tu moc Kristu a Kristus žije i v nás. V Tarkovského filmu *Solaris* je zajímavý motiv. Astronauti se vznesli vysoko nad naši zemskou sféru a tam se v jejich lodi objeví osoby, které už zemřely. Jsou najednou živé. Vznese-li se nad egoistickou sféru do světa lásky, spojíme se s Kristem a spolu s ním vyvoláme k životu mrtvé. Dokončení světa má být totiž i dílo naše. Patří k němu vzkříšení.

Obdařil ho mocí konat soud, protože je Syn člověka. Den vzkříšení z mrtvých je i den soudu, tj. trvalé oddělní dobra od zla. Není pochyby o tom, že to může udělat jen Bůh. Vždyť lidé nedokážou přemoci zlo ani v sobě, tím menší úspěch mají ve společnosti a ve světě. A přece i tuto moc dostal Kristus jako Bohočlověk a on ji zase předal apoštolům a učedníkům, aby v dějinách přemáhali zlo a připravovali vítězství dobra. Dnešní doba má ráda statistiky. Počítače mohou udat, kolik lidí bylo v nemocnicích operováno do roka, kolik opuštěných dětí našlo útulek v sirotčinci, kolik peněz se vydalo na dobročinné účely. Taková čísla povzbuzují. Ale je jedna činnost, kterou počítače nezachytí a ani žádný lidský odhad: kolik zla se přemáhá ve svátosti pokání skrytými soudy, mocí danou církví Kristem soudcem.

ČTVRTEK PO 4. NEDĚLI POSTNÍ - 23. BŘEZNA 2023

Ježíš řekl židům: „Svědčím-li já sám o sobě, mé svědectví není právoplatné. Někdo jiný je to, kdo svědčí o mně, a vím, že svědectví, které o mně vydává, je právoplatné. Vy jste poslali k Janovi a on vydal svědectví pravdě. Já však nepřijímám svědectví od člověka, ale toto říkám, abyste byli spaseni. Jan byl lampa hořící a svítící, a vám se zachtělo jen na chvíli radovat se z jejího světla. Já však mám svědectví větší než Janovo: totiž skutky, které mi dal Otec, abych je vykonal. Právě ty skutky, které konám, svědčí pro mne, že mě Otec poslal. A sám Otec, který mě poslal, vydal o mně svědectví. Nikdy jste neslyšeli jeho hlas, nikdy jste neviděli jeho tvář a jeho slovo ve vás nezůstává, protože nevěříte tomu, koho on poslal. Zkoumáte Písma, protože vy myslíte, že v nich máte věčný život - a právě Písma svědčí o mně; ale nechcete přijít ke mně, abyste měli život. Slávu od lidí nepřijímám. Ale vás znám: nemáte v sobě Boží lásku. Já jsem přišel ve jménu svého Otce, a nepřijímáte mě. Přijde-li jiný ve vlastním jménu, toho přijmete. Jak vy můžete uvěřit, když oslavujete sebe navzájem, ale nehledáte slávu jen od samého Boha? Nemyslete si, že já na vás budu u Otce žalovat.

Vaším žalobcem je Mojžíš, na kterého vy spoléháte. Kdybyste totiž věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. Nevěříte-li však tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům?“. (Jan 5,31-47)

„Svědčím-li já sám o sobě, mé svědectví není právoplatné. Někdo jiný je to, kdo svědčí o mně: Jan vydal svědectví pravdě. Výraz "svědectví" dostal v moderních jazycích význam zúžený. Vydáváme svědectví na soudu nebo úřadu. Ani si neuvědomujeme, že převážnou část svých znalostí čerpáme ze svědectví druhých. Mnoho vzdálených zemí jsme nikdy nenavštívili. Ale věříme těm, kdo tam byli a viděli. Na počátku je tedy někdo, kdo viděl a pak svědčí. Kdo mohl dosvědčit, že Ježíš je Syn Boží? na prvním místě to byl sv. Jan Křtitel. On při křtu Ježíšově viděl, jak se nebe otevřelo, viděl Ducha Božího jako holubici, slyšel hlas z nebe: "Toto je můj milovaný Syn" (Mt 3,16-17). Vždycky v církvi byli, jsou a budou osoby, které jsou v duchovním smyslu vidoucí. Nejsme lehkomyšní, abychom věřili

každému, kdo se za takového vydává. Ale přesto je tolik pravdivých svědectví o Božím díle ve světě, že žasneme nad jejich bohatostí a věrohodností.

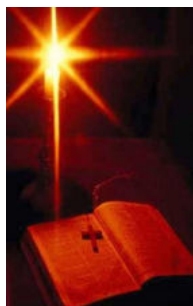
Zkoumejte Písmo, právě ono svědčí o mně. Mezi všemi „vidoucími“ mají privilegované místo proroci, evangelisté, apoštolé. Ti napsali pod vlivem Ducha svatého to, co viděli. Všichni křesťané se tedy obracejí k Písmu, k Bibli, jako prvnímu pramenu naší víry. Bible ovšem není jedna kniha s mnoha kapitolami. Je to sbírka mnoha knih, pocházejících z různých dob, od různých lidských autorů, jsou různého obsahu a stylu. Je tam tedy z lidského hlediska mnoho obsahu. Ale duchovní, mystický smysl je jeden: celý Kristus vstupuje do dějin světa v příslibech a obrazech. Máme-li tedy číst Bibli s opravdovým užitkem pro duchovní život, musíme se naučit číst texty tak, abychom pochopili, co nám říkají o Kristu, o jeho růstu ve světě i v nás samých.

Sám Otec, který mě poslal, vydal o mně svědectví. Neslyšeli jste jeho hlas. Království Boží však je především vnitřní. Vedle svědectví vnějších existuje také vnitřní. Je to hlas svědomí, osvíceného Duchem svatým, tedy je to hlas Boží. Čím je člověk čistší, tím je tento hlas výraznější. O sv. Simeonovi, který má přezdívku Salos, blázen pro Krista, píše jeho životopisec, že v jistém okamžiku přestal číst Písmo. Odůvodňuje to tím, že jeho svědomí už bylo tak průzračné, že chápal všechno i bez knih. Podobný výrok se zaznamenává i o sv. Antonínu Poustevníkovi: „Co bylo dřív, mysl nebo knihy? Očišťuj tedy mysl a nebudeš potřebovat knih!“ To jsou ovšem rady pro světce. Normálním křesťanům říká Origenes, aby četli „obě knihy“ současně. Písmo i inspirace přicházející ze svědomí.

Velikonoce se pomalu, ale jistě blíží. Jsou to největší křesťanské svátky, protože Kristus vstal z mrtvých. Ovšem předtím byl ještě odsouzen učiteli zákona a farizeji k potupné smrti na kříži. My si proto dnes chceme říci, proč židovští přední mužové se rozhodli Ježíše zabít. Vždyť to bylo divné - on, který neudělal nic zlého, ba právě naopak všude, kde přišel dobře činil, uzdravoval nemocné, pomáhal lidem, učil je jako moudrý učitel. Co vadilo, že Ježíše

nakonec přece jen odsoudili? Židovští předáci zřejmě nemohli přijmout, že Ježíš je jeden z nich, syn tesařův a prohlašuje se Bohem. Představovali si mesiáše trochu jinak. A tato jejich představa, jiná než realita, jim zatemnila mysl, takže nepoznali čas milosti a spásy. Bůh je velký, nedosažitelný a nepředstavitelný, a tak je třeba, abychom se Bohu stále otvírali, viděli obyčejné, všední věci, nevšedním pohledem.

PÁTEK PO 4. NEDĚLI POSTNÍ - 24. BŘEZNA 2023

Ježíš chodil po Galileji; po Judsku totiž chodit nechtěl, protože mu židé ukládali o život. Blížily se židovské svátky stánků. Když jeho příbuzní odešli na svátky, odebral se tam i on - ne veřejně, ale potajmu. Někteří lidé z Jeruzaléma se ptali: „Není to ten, kterého chtějí zabít? A hle: mluví veřejně a nic mu neříkají. Snad nepřišli přední muži skutečně k přesvědčení, že je to Mesiáš? Jenomže o tomhle víme, odkud je. Ale až přijde Mesiáš, nebude nikdo vědět, odkud je.“ Proto Ježíš, jak učil v chrámě, hlasitě zvolal: „Ano, znáte mě a víte, odkud jsem. A přece jsem nepřišel sám od sebe, ale poslal mě ten, který je pravdivý. Vy ho neznáte. Já ho znám, protože jsem od něho a on mě poslal.“ Tu by ho byli rádi zatkli, ale nikdo na něho nevztáhl ruku, protože ještě nepřišla jeho hodina. (Jan 7,1-2.10.25-30)

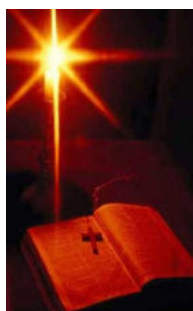
O tomhle víme, odkud je. Až přijde Mesiáš, nebude nikdo vědět, odkud je. O Mesiáši se všeobecně věřilo, že se narodí v Betlémě (srv. Mt 2,3n). Ale mezi lidem převládalo mínění, že bude skrytě žít na neznámém místě, snad i v nebi, až do svého slavného vystoupení v Jeruzalémě. Těžko říci, jak takové mínění vzniklo. Ale přesto není úplně špatné. Ježíš žil skutečně na neznámém místě až do svého vystoupení. V Nazaretě neměli tušení, kdo je a na jaký úkol se připravuje. A podle svého původu skutečně přišel z nebe. A zase o tom nikdo nevěděl. Panna Maria mlčela a Ježíš to ještě nezjevil. Závěr Židů byl: „O tomhle víme, odkud je“. Jak málo víme o lidech, když je pozorujeme jenom podle zevnějších projevů a zpráv. Proto jsou naše úsudky z velké části mylné, a proto je v evangeliu tak přísně zakázáno někoho posuzovat.

Přicházím od něho a on mě poslal. Připadá nám divné, jak často Ježíš ujišťuje, že jej poslal Otec. U sv. Jana se to čte skoro v každé kapitole a někde několikrát za sebou. Povolání a poslání je totiž typicky biblický pojem. Proroci, soudci, králové byli Bohem vybráni a posláni ke svému úkolu. Tím spíš se to musí uskutečnit v případě toho, kdo je naplněním všech proroků, v Mesiáši. Když mluví o Nejsvětější Trojici, řečí Otcové ji vyjadřují v této kategorii poslání. Otec posílá Syna, Syn pak Ducha svatého. Tedy všecko dobré k nám přichází od Otce skrze Syna v Duchu svatém. My pak naopak jsme povoláni, abychom měli v Duchu skrze Syna přístup k Otci. Nesmí nás ovšem oklamat slovo „poslání.“ V lidském prostředí posíláme někoho jiného tam, kam nechceme jít sami. Bůh je naopak s tím, koho posílá. I Kristus poslal apoštoly do světa s ujištěním: Já jsem s vámi (Mt 28,29). A on sám, když o sobě řekl, že je poslán Otcem, znamená to, že je Emanuel, Bůh s námi.

Poslal mě ten, který je pravdivý. I toto zdůraznění se nám zdá zbytečné. Kdo věří v Boha, toho nemusíme ujišťovat, že Bůh neklame a nelže. Tato námitka může napadnout v dnešní době, protože máme tuze abstraktní pojem pravdy. Je to pro nás cosi jak matematická rovnice, řeč, která odpovídá skutečnosti. Je-li to, co se pravdivě tvrdí, důležité nebo ne, to už pro nás nepatří do kategorie pravdy. Hebrejské slovo pro pravdu (emes, emet) znamená podle svého filologického původu slovo, na které se můžeme spolehnout, je to něco, oč se v životě můžeme opřít. Je pochopitelné, že je podle Písma plně pravdivý jenom Bůh. Proto se v Písmu často přirovnává ke skále v příboji vln (srv. Žl 40,3). Protože pak Otec, který je pravdivý, svěřil celé posláni Synu, mohl on o sobě říci: Já jsem pravda (Jan 14,6). Ti pak, kdo v dějinách hlásají Krista, jsou i oni pravdiví. O jejich slova se může opřít, kdo hledá záchranu.

Pán Ježíš se nám jeví jako štvanec. Židé ho pronásledují, on se musí skrývat, nepozorovaně přijít do Jeruzaléma. Život našeho Pána tedy nebyl prost utrpení, stejně jako každého z nás. Belgický dělnický kněz Phil Bosmans také dobře věděl, co je to kříž a jeho příklad nám pomůže nést i ten svůj. Tento kněz měl před sebou řekli bychom duchovní kariéru jako kněz. Mohl zastávat vysoký církevní úřad pro své schopnosti a dary, ale on se toho vzdává. Dává přednost Božímu vedení, stává se dělnickým knězem, sestupuje mezi horníky. Řekli bychom, že Bůh ocení toto jeho šlechetné rozhodnutí a zahrne ho velkým zvláštním požehnáním. Místo toho přichází vážná nemoc, kterou lékaři označí za smrtelnou. Dva roky leží na lůžku a k údivu lékařů neumírá. Během nemoci píše různé knihy, aby pomohl miliónům lidí objevit hodnotu života. V jedné z nich však píše, že každý člověk v životě narazí. Onemocní, stane se nehoda, zemře blízký člověk, zničí si kariéru, odejde od tebe manželka. Jsou dvě možnosti: buď kříž nevezmeme a on nás přitlačí k zemi - povede nás k frustraci, vyhaslosti, skleslosti a malomyslnosti, anebo kříž přijmeme a on nás přivede k pravdě o sobě, umožní živě si uvědomit slabá místa, osvobodí tě od pokrytectví. Staneš se sebou samým. A všechno budeme vidět krásnější. Myslím, že i zkušenost tohoto kněze nás může povzbudit, abychom i v utrpení a kříži viděli Boží navštívení a byli Bohu vděční i za něj. Snažme se vytěžit z kříže. Amen.

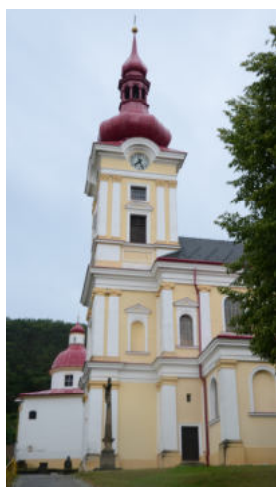
SOBOTA - 25. BŘEZNA 2023 - SLAVNOST ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakobovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch Svätý

sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoliv byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel. (Lk 1,26-48)

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

SVŮJ DAR MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!

POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL: josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božimu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

NADŠENÍ PRO EVANGELIZACI: APOŠTOLSKÁ HORLIVOST VĚŘÍCÍHO.

Prvotní apoštolát

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 15. února 2023)

Jděte a hlásejte: 'Přiblížilo se nebeské království.' Uzdravujte nemocné, probouzejte k životu mrtvé, očišťujte malomocné, vyhánějte zlé duchy. Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte. Neshánějte si do opasku ani zlaté, ani stříbrné, ani měděné peníze, neberte si na cestu mošnu ani dvoje šaty ani opánky ani hůl, protože dělník má právo na svou obživu. (Matouš 10,7-10.16)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Pokračujeme v naší katechezi; téma, které jsme si vybrali: "Nadšení pro evangelizaci, apoštolská horlivost". Protože evangelizovat neznamena říkat: "Poslyš, blablabla" a nic víc; je to nadšení, které zahrnuje všechno: mysl, srdce, ruce, cestu... všechno, celý člověk je zapojen do tohoto hlásání evangelia, a proto mluvíme o vášni k evangelizaci. Když jsme v Ježíši viděli vzor a mistra hlásání, obraťme se dnes k prvním učedníkům. Evangelium říká, že Ježíš "z nich ustanovil dvanáct - které nazval apoštolý -, aby byli s ním a aby je poslal kázat" (Mk 4 3,14). Jeden aspekt se zdá být rozporuplný: povolává je, aby byli s ním a šli kázat. Člověk by řekl: buď jedno, nebo druhé, buď zůstat, nebo jít. Ale ne: pro Ježíše neexistuje jít, aniž by zůstali, a zůstat, aniž by šli. Není snadné to pochopit, ale je to tak. Pokusme se trochu pochopit, v jakém smyslu Ježíš tyto věci říká.

Především není cesty bez setrvání: dříve než Kristus vyšle učedníky na misi, - říká evangelium - "volá je k sobě" (srov. Mt 10,1). Hlásání se rodí ze setkání s Kristem; odtud začíná každá křesťanská činnost, zejména misie. To se neučí v akademii: ne, ne! Vychází to ze setkání s Kristem. Svědčit o něm vlastně znamená vyzařovat ho; ale pokud nepřijmeme jeho světlo, zhasneme; pokud se

mu nebudeme věnovat, ponese místo něj jen sebe sama a všechno bude marné. Proto může nést Ježíšovo evangelium jen ten, kdo je s Ním. Ten, kdo s Ním není, nemůže přinášet evangelium. Přinese sice myšlenky, ale ne evangelium. Stejně tak však neexistuje zůstávání bez cesty. Následování Krista totiž není intimistickou skutečností: bez hlásání, bez služby, bez misie vztah s Ježíšem neroste. Všimněme si, že v evangeliu Kristus posílá učedníky ještě předtím, než dokončil jejich přípravu: krátce poté, co je povolal, už je posílá! To znamená, že zkušenost misie je součástí křesťanské formace. Připomeňme si

tedy tyto dva konstitutivní momenty pro každého učedníka: být s Ježíšem a jít, být poslán Ježíšem.

Poté, co Kristus učedníky povolal k sobě, a předtím, než je pošle, k nim pronáší řeč, známou jako "misijní řeč". Nachází se v 10. kapitole Matoušova evangelia a je jakousi "konstitucí" hlásání. Z této promluvy, kterou vám doporučuji přečíst dnes - je to jen jedna stránka evangelia -, vyvozují tři aspekty: proč hlásat, co hlásat a jak hlásat.

Proč hlásat. Motivací je pět Ježíšových slov, která je dobré si zapamatovat: "Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte" (v. 8). Je to pět slov. Proč ale zvěstovat? Protože zadarmo jsem dostal a zadarmo musím dávat. Hlásání nevychází z nás, ale z krásy toho, co jsme dostali zadarmo, bez zásluh: setkání s Ježíšem, jeho poznání, zjištění, že jsme milováni a spaseni. Je to tak velký dar, že si ho nemůžeme nechat pro sebe, cítíme potřebu ho rozdávat dál; ale ve stejném stylu, bezplatně. Jinými slovy: máme dar, a proto jsme povoláni, abychom ho darovali; dostali jsme dar a naším povoláním je darovat ho druhým; je v nás radost z toho, že jsme Božími dětmi, je třeba se o ni podělit s bratry a sestrami, kteří ho ještě neznají! To je důvod pro hlásání. Jít a přinášet radost z toho, co jsme dostali.

Za druhé, co tedy hlásat? Ježíš říká: "Hlásejte, že se přiblížilo nebeské království" (v. 7). To je to, co se má říkat především: Bůh je blízko. Nikdy však nezapomínejte na toto: Bůh byl lidem vždycky blízko, sám to lidem řekl. Řekl: "Hle, který Bůh je tak blízko národům jako já vám?". Blížkost je jednou z nejdůležitějších věcí na Bohu. Jsou tři důležité věci: blízkost, milosrdenství a laskavost. Nezapomínejte na to. Kdo je Bůh? Ten, který je blízký, laskavý a milosrdný. To je Boží skutečnost. My při kázání často vyzýváme lidi, aby něco dělali, to je v pořádku, ale nezapomínejme, že hlavní poselství je, že Bůh je blízko. Přijmout Boží lásku je obtížnější, protože vždy chceme být v centru dění, chceme být protagonisty, máme větší sklon konat než se nechat formovat, mluvit než naslouchat. Ale pokud je na prvním místě to, co děláme, budeme stále protagonisty. Místo toho musí hlásání dát přednost Bohu, Bohu na prvním místě, a dát ostatním příležitost, aby ho přijali, aby si uvědomili, že je blízko. A já až za ním.

Třetí bod: jak hlásat. Je to aspekt, nad kterým se Ježíš nejvíce pozastavuje: jak hlásat, jaká je metoda, jaký má být jazyk hlásání; je to významné: říká nám, že způsob, styl je při svědectví zásadní. Svědectví nezahrnuje pouze mysl a říkání něčeho, pojmy: ne. Zahrnuje všechno, mysl, srdce, ruce, všechno, tři jazyky člověka: jazyk myšlení, jazyk citu a jazyk práce. Tři jazyky. Nelze evangelizovat pouze myslí nebo pouze srdcem nebo pouze rukama. Zahrnuje to všechno. A ve stylu je důležité svědectví, jak to chce Ježíš. Říká: "Posílám vás jako ovce mezi vlky" (v. 16). Nežádá po nás, abychom byli schopni čelit vlkům, tedy abychom uměli argumentovat, oponovat a bránit se: ne. Mysleli bychom si: staňme se významnými, početnými, prestižními a svět nás bude poslouchat a respektovat a přemůžeme vlky: ne, tak to není. Ne, posílám vás jako ovce, jako beránky - to je důležité. Pokud nechcete být ovcemi, Kristus vás před vlky neochrání. Zařídte se, jak umíte. Ale pokud jste ovce, buďte si jisti, že vás Pán před vlky ochrání. Je třeba být pokorní. Žádá nás, abychom byli pokorní a bezelstní, abychom byli ochotni se obětovat; to je to, co představuje beránek: pokora, bezelstnost, obětavost, laskavost. A On, Pastýř, rozpozná své beránky a ochrání je před vlky. Místo toho jsou beránci převlečení za vlky demaskování a roztrhání. Jeden církevní otec napsal: "Dokud jsme beránky, zvítězíme, a i když jsme obklopeni mnoha vlky, přemůžeme je. Pokud se však staneme vlky, budeme poraženi, protože budeme zbaveni pastýřské pomoci. On nepase vlky, ale beránky" (sv. Jan

Zlatoústý, *Homílie 33 na Matoušovo evangelium*). Chci-li být d Kristovým, musím ho nechat, aby byl mým pastýřem, a on není pastýřem vlků, je pastýřem beránků, tichých, pokorných, milých Hospodinu.

Ještě k tomu, jak zvěstovat: je nápadné, že Ježíš místo toho, aby předepisoval, co si vzít na misi, říká, co s sebou nebrat. Někdy člověk vidí nějakého apoštola, nějakého člověka, který se stěhuje, nějakého křesťana, který o sobě říká, že je apoštol a že svůj život odevzdal Pánu, a nese spoustu zavazadel: ale to není Pánovo, Pán ti dává lehkou výbavu! "Neberte s sebou ani zlato, ani stříbro, ani peníze v opascích, ani cestovní vak, ani dvě tuniky, ani sandály, ani hůl" (v. 9-10). Nic s sebou nenos. Říká, že se nemáme opírat o hmotné jistoty, že máme jít do světa bez světskosti. To je to, co je třeba říci: jdu do světa ne se stylem světa, ne s hodnotami světa, ne se světskostí - pro církvev je upadnutí do světskosti to nejhorší, co se může stát. Jdu s prostotou. Takto hlásáme: tím, že Ježíše spíše ukazujeme, než že o něm mluvíme. A jak Ježíše ukazujeme? Naším svědectvím. A konečně tím, že jdeme společně, ve společenství: Pán posílá všechny učedníky, ale nikdo nejde sám. Apoštolská církvev je celá misionářská a v misi nachází svou jednotu. Takže: jděte pokorně a laskavě jako beránci, bez světáctví, a jděte společně. To je klíč k úspěšné evangelizaci. Přijměme toto Ježíšovo pozvání: ať jsou jeho slova naším opěrným bodem.

Protagonista hlásání - Duch svatý

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 22. února 2023)

Ježíš k nim přistoupil a promluvil: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!“ (Matouš 28,18-20)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Na naší katechetické pouti o evangelizačním nadšení dnes vycházíme z Ježíšových slov, která jsme slyšeli: „Jděte a získejte za učedníky všechny národy a křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého“ (Mt 28,19). Jděte, říká Zmrtvýchvstalý, nikoli proto, abyste někoho indoktrinovali nebo dělali proselyty, to ne, ale abyste byli učedníky, to znamená, abyste každému dali příležitost přijít do styku s Ježíšem, poznat ho a svobodně ho milovat. Jděte a křtíte: křtít znamená ponořit, a proto ještě před označením liturgického úkonu vyjadřuje tento pojem životní úkon: ponořit vlastní život do Otce, do Syna, do Ducha svatého; zakoušet každý den radost z přítomnosti Boha, který je nám blízký jako Otec, jako Bratr, jako Duch působící v nás, v samotném našem duchu. Být pokřtěn znamená být ponořen do Trojice.

Když Ježíš říká svým učedníkům, a také nám – „Jděte!“, nesděljuje jen slovo. Nikoli. Sděljuje současně Ducha svatého, protože jediné skrze něj, Ducha svatého, lze přijmout Kristovo poslání a uskutečňovat je (srov. Jan 20,21-22). Apoštolové zůstávají ze strachu zavřeni ve večeřadle, dokud nepříjde den Letnic a Duch svatý na ně nesestoupí (srov. Sk 2,1-13). A v tu chvíli strach zmizí a jeho mocí tyto povětšinou nevzdělaní rybáři

změní svět. „Ale vždyť neumějí mluvit!“ Avšak slovo Ducha, síla Ducha je vede, aby změnili svět. Hlásání evangelia se tedy uskutečňuje pouze v síle Ducha, který předchází misionáře a připravuje srdce: On je „motorem evangelizace“.

To objevujeme ve Skutcích apoštolů, kde je na každé stránce patrné, že protagonistou hlásání není Petr, Pavel, Štěpán nebo Filip, ale je jím Duch svatý. Také ve Skutcích apoštolů je vylíčen jeden klíčový okamžik z počátků církve, který vypovídá o mnohém i pro nás. Tehdy, stejně jako dnes, se vedle útěchy vyskytovala i soužení, krásné i nepěkné časy, radosti provázely starosti, zkrátka bylo zde obojí. Zejména jedna z obav se týkala toho, jak naložit s pohany, kteří přišli k víře, s těmi, kteří například nepatřili k židovskému národu. Byli nebo nebyli povinni dodržovat předpisy Mojžíšova zákona? Pro tyto lidi to nebyla žádná podružnost. Vytvořily se tak dvě skupiny: jedněch, kteří dodržování Zákona považovali za nezbytné, a druhých, kteří je za nezbytné nepovažovali. Apoštolové se kvůli rozlišení této otázky sešli na takzvaném „jeruzalémském koncilu“, prvním v dějinách. Jak toto dilema vyřešit? Bylo možné hledat vhodný kompromis mezi tradicí a novostí: některá pravidla se dodrží a jiná se vynechají. Apoštolové se však neřídí touto lidskou moudrostí, aby hledali diplomatickou rovnováhu, ale přizpůsobují se působení Ducha, který je předešel a sestoupil na pohany stejně jako na ně.

A tak odstraňují téměř všechny povinnosti spojené se Zákonem. Když sdělují konečná rozhodnutí, píše, že byla učiněna „Duchem svatým a námi“ (srov. Sk 15,28). Řešení vynesl „Duch svatý s námi“ – a tak apoštolové vždy jednají. Společně, bez rozdělení, i když měli různé stupně vnímavosti a názory, naslouchali Duchu. A Duch učí jednu věc, platnou i dnes: každá náboženská tradice je užitečná, pokud usnadňuje setkání s Ježíšem. Mohli bychom říci, že historické rozhodnutí prvního koncilu, z něhož těžíme i my, bylo motivováno principem, *principem hlásání*: vše v církvi má být přizpůsobeno požadavkům hlásání evangelia; nikoli názorům konzervativců nebo pokrokářů, ale tomu, aby Ježíš zasáhl do života lidí. Proto je třeba každou volbu, zvyk, strukturu a tradici hodnotit do té míry, do jaké prospívá hlásání Krista. Když se v církvi objevují určitá rozhodnutí, například ideologické rozdělení: „Jsem konzervativní, protože... Jsem progresivní, protože...“, zamysleme se: Kde je však Duch svatý? Dávejte pozor, neboť evangelium není ideou, ideologií: evangelium je hlásání, které se dotýká srdce a nutí k jeho změně, ale pokud se utíkáte k ideji, k ideologii, ať už pravé, levé nebo středové, děláte z evangelia politickou stranu, ideologii, klub. Evangelium vždy dopřává tuto svobodu Ducha, který v člověku působí a vede jej vpřed. Nakolik se dnes potřebujeme chopit této svobody evangelia a dát se Duchem vést vpřed.

Takto Duch vždy vrhá světlo na cestu církve. Ve skutečnosti není jen světlem

srdcí, je světlem, které vede církve: přináší jasnost, pomáhá rozpoznávat a rozlišovat. Proto je třeba ho často vzývat; učiňme tak i dnes, na začátku postní doby. Jako církve totiž můžeme mít dobře vymezené časy a prostory, dobře organizovaná společenství, instituty a hnutí, avšak bez Ducha svatého jim schází duše. Organizace nestačí: Duch dává církvi život. Pokud se k němu církve nemodlí a nevzývá ho, uzavírá se do sebe, do sterilních a vyčerpávajících debat, do únavných polarizací, zatímco plamen poslání uhasíná. Je velmi smutné vidět církve, jako by byla pouhým parlamentem. Nikoli, církve je něco jiného. Církve je společenství mužů a žen, kteří věří a hlásají Ježíše Krista, ale jsou poháněni Duchem svatým, nikoli vlastními důvody. Ano, používá se rozum, ale Duch přichází, aby ho osvětlil a pohnul. Duch nás nutí vyjít ven, podněcuje nás k hlásání víry, aby nás ve víře utvrdil, podněcuje nás k misii, abychom našli, kdo jsme. Proto apoštol Pavel doporučuje: „Nezhášejte (oheň) Ducha“ (1 Sol 5,19), nezhášejte Ducha. Modleme se k Duchu často, vzývejme ho, prosme ho každý den, aby v nás zažehl své světlo. Dělejme to před každým setkáním, abychom se stali Ježíšovými apoštoly u lidí, které najdeme. Nezhášejte Ducha v křesťanském společenství a také v nitru každého z nás.

Drazí bratři a sestry, znovu a opětovně jako církve vycházíme z Ducha svatého. „Je nepochybně důležité, abychom v našem pastoračním plánování vycházeli ze sociologických průzkumů, analýz, seznamů obtíží, očekávání, a dokonce i stížností, to vše musíme udělat, abychom se dotkli reality. Mnohem důležitější je však vycházet ze zkušeností Ducha: to je skutečné východisko. A proto je třeba takové zkušenosti hledat, vyjmenovávat, studovat, interpretovat. To je základní princip, který se v duchovním životě nazývá prvenstvím útěchy nad neútěchou. Nejdříve je tu Duch, který utěšuje, oživuje, osvěcuje, hýbe; pak přijde i neútěcha, utrpení, temnota, ale principem, jak se v této temnotě řídit, je právě světlo Ducha“ (C. M. MARTINI, *Evangelizace v útěše Ducha*, 25. září 1997). To je důležitá zásada, jak se řídit ve věcech, kterým člověk nerozumí, ve zmatcích, v mnohé temnotě. Ptejme se sami sebe, zda se tomuto světlu otevíráme, zda mu dáváme prostor: vzývám Ducha? Ať si každý odpoví sám v sobě. Kolik z nás se modlí k Duchu? „Ne, Otče, modlím se k Panně Marii, ke svatým, modlím se k Ježíši, někdy se modlím Otčenáš, modlím se k Otci“. – „A k Duchu? Nemodlíš se k Duchu, který hýbe tvým srdcem, který tě vede kupředu, utěšuje tě, podněcuje tě v touze evangelizovat, pokračovat v misii?“ Zanechávám vám tuto otázku: Modlím se k Duchu svatému? Nechávám se vést právě Jím, který mě vyzývá, abych se neuzavíral do sebe, ale abych přinášel Ježíše, abych svědčil o prvenství Boží útěchy před neútěchou světa? Kéž nám to dá pochopit Panna Maria, která tomu dobře rozumí.

Inaugurace pontifikátu o slavnosti sv. Josefa

(homílie při inaugurační mši svaté, náměstí Svatého Petra v Římě, 19. března 2013)

Drazí bratři a sestry,

děkuji Pánu, že mohu celebrovat tuto mši svatou na zahájení petrovské služby právě o slavnosti svatého Josefa, snoubence Panny Marie a patrona všeobecné církve. Tato shoda okolností má velice hluboký význam. A jsou to také jmeniny mého ctěného předchůdce, jemuž jsme všichni nablízku modlitbou plnou vřelosti a vděčnosti.

Srdečně zdravím bratry kardinály a biskupy, kněze, jáhny, řeholníky a řeholnice a všechny věřící laiky. Jsem vděčný za to, že přišli také představitelé jiných církví a církevních společenství, jakož i představitelé židovské obce a ostatních náboženských komunit. Srdečně zdravím rovněž hlavy států a předsedy vlád, představitele oficiálních delegací mnoha zemí a diplomatický sbor.

V evangeliu jsme slyšeli, že „Josef udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě“ (Mt 1,24). Tato slova již obsahují poslání, které Bůh svěřuje Josefovi, totiž aby byl kustodem, ochráncem. Ochráncem koho? Marie a Ježíše, ale také celé církve, jak zdůraznil bl. Jan Pavel II.: „Svatý Josef, který s láskou ochraňoval Marii a s radostí se věnoval výchově Ježíše Krista, také dnes střeží a chrání mystické Tělo Vykupitele, církve, jejímž obrazem i vzorem je nejblahoslavenější Panna“ (*Redemptoris Custos*, 1).

Jak tuto ochranu Josef uskutečňuje? Diskrétně, pokorně a mlčky, ale také ustavičnou přítomností a naprostou věrností i tehdy, když nerozumí. Od manželství s Marií až k epizodě s dvanáctiletým Ježíšem v Jeruzalémském chrámu je pozorně a s láskou v každé chvíli provází. Je po boku Marie, svojí nevěsty v klidných i obtížných chvílích života, cestou do Betléma na sčítání lidu a v úzkostných i radostných chvílích porodu, v dramatickém okamžiku útěku do Egypta, v tíživé situaci před nalezením syna v chrámu a potom v každodennosti, doma v Nazaretu, v dílně, kde učil Ježíše řemeslu.

Jak prožívá Josef své povolání ochránce Marie, Ježíše a církve? V ustavičné pozornosti vůči Bohu, otevřenosti k Jeho znamením, dostupnosti k Jeho plánu, nikoli svému. A to je to, co Bůh žádal od Davida, jak jsme slyšeli v prvním čtení. Bůh si nepřeje dům zbudovaný člověkem, ale touží po věrnosti vůči Svému Slovu, Svému plánu. Bůh sám si buduje dům z živých kamenů označených Jeho Duchem. A Josef je „ochráncem“, protože umí naslouchat Bohu, nechá se vést Jeho vůlí, a právě proto má větší vnímavost pro lidi, kteří jsou mu svěřeni. Dovede číst události realisticky, je pozorný k tomu, co se děje

kolem, a umí přijmout ta nejmoudřejší rozhodnutí. V něm, drazí přátelé, vidíme, jak se odpovídá na Boží povolání: ochotně a pohotově. Ale vidíme také střed křesťanského povolání, jímž je Kristus! Chraňme Krista ve svém životě, abychom chránili druhé, abychom chránili stvoření!

Povolání ochraňovat se však netýká jenom nás křesťanů; má předcházející dimenzi, která je jednoduše lidská a týká se všech. Chránit veškeré stvoření, krásu stvoření, jak nám bylo řečeno v knize Geneze a jak nám ukázal svatý František z Assisi, znamená respektovat každé Boží stvoření i prostředí, ve kterém žijeme. Znamená chránit lidi, pečovat o lidi, o každého člověka s láskou, zvláště o děti, o staré lidi, o ty, kteří jsou nejkřehčí a kteří se často ocitají na periférii našeho srdce. Znamená to vzájemně o sebe pečovat: v rodině, kde se manželé vzájemně ochraňují, potom pečují o děti a postupně pak děti začínají ochraňovat rodiče. Znamená to upřímně prožívat přátelství, které je jakousi vzájemně poskytovanou ochranou v důvěrnosti, v úctě a dobru. Vlastně všechno je člověku svěřeno do ochrany; je to odpovědnost, která se týká nás všech. Buďte ochránci Božích darů! A když člověk ztratí tuto odpovědnost za ochranu, když se nestaráme o stvoření a bratry, pak dostává prostor zkáza a srdce okorává. V každé historické době, bohužel, existují „Herodové“, kteří plánují smrt, ničí a hyzdí tvář muže i ženy.

Chtěl bych, prosím, požádat všechny, kdo zaujímají zodpovědná místa na ekonomickém, politickém a sociálním poli, všechny muže a ženy dobré vůle: budme „ochránci“ stvoření, Božího plánu vepsaného do přírody, strážci bližních, životního prostředí; nedovolujme znamením zkázy a smrti, aby provázela putování tohoto našeho světa! Avšak, abychom mohli „chránit“, musíme také pečovat sami o sebe! Pamatujme na to, že nenávist, závist a pýcha špiní život! Chránit tedy znamená bdít nad svými city, nad svým srdcem, protože právě odtamtud vycházejí dobré a zlé úmysly: ty, které budují, i ty, které ničí! Nesmíme mít strach před dobrotou, ba ani před něhou! A tady přidám ještě další poznámku: péče a ochrana vyžaduje dobrotu, je třeba žít ji s něhou. V evangeliích se svatý Josef jeví jako silný, odvážný a pracovitý muž, ale z jeho duše vysvítá velká něha, která není ctností slabocha, ba naopak, pojí se k síle ducha a všímavosti, k soucitu a opravdové otevřenosti vůči druhému, ke schopnosti milovat. Nesmíme se obávat dobroty, něhy!

Dnes na slavnost svatého Josefa slavíme zahájení služby nového římského biskupa, Petrova nástupce, a ta s sebou nese také určitou moc. Jistě, Ježíš Kristus dal Petrovi moc, ale o jakou moc se jedná? Po trojí otázce, kterou Ježíš klade Petrovi ohledně lásky, následuje trojí výzva: pas mé beránky, pas mé ovce. Nikdy nezapomínejme, že pravá moc je služba a že také Papež, aby mohl tuto moc vykonávat, musí se nořit stále více do služby, jejímž zářivým vrcholem je kříž; musí hledět na pokornou, konkrétní a na víru bohatou službu svatého Josefa a jako on rozevřít náruč, chránit celý Boží lid, vroucně a něžně přijímat celé lidstvo, zvláště ty nejchudší, nejslabší a nejmenší, o kterých mluví Matouš v souvislosti s poslední soudem, který je o lásce: toho, kdo hladoví, žízní, je cizincem, nahým, nemocným a vězněným (srov. *Mt 25,31-46*). Jedině ten, kdo slouží s láskou, dovede chránit!

V druhém čtení svatý Pavel mluví o Abrahamovi, který „ačkoli nebylo naděje, přece doufal a uvěřil“ (*Řím 4,18*). Pevní v naději proti vší naději! Také dnes, před mnoha obrysy ponurého nebe potřebujeme vidět světlo naděje a sami naději dávat. Chránit stvoření, pohlížet s něhou a láskou na každého muže a ženu, znamená otevírat horizont naděje,

vytvářet skulinu světla mezi mnoha mračny a přinášet teplo naděje! A pro věřícího, pro nás křesťany, jako pro Abrahama, pro svatého Josefa má naděje, kterou neseme, Boží horizont, který nám byl otevřen v Kristu; je založena na skále, kterou je Bůh. Chránit Ježíše s Marií, ochraňovat veškeré stvoření, chránit každého člověka, zvláště ty nejchudší, chránit nás samotné – to je služba, kterou je povolán plnit římský biskup, ale ke které jsme povoláni všichni, abychom dali zazářit hvězdě naděje. S láskou chraňme to, co nám Bůh daroval! Prosím o přímluvu Panny Marie, svatého Josefa, svatých Petra a Pavla, svatého Františka, aby Duch svatý provázel moji službu. A vám všem říkám: modlete se za mne! Amen.

Symbol svatého Josefa v papežském znaku

Papež František se rozhodl zachovat si svůj dřívější znak, který si vybral po svém zvolení biskupem a pro který je charakteristická jednoduchost. Nad modrým štítem jsou umístěny papežské symboly, jak je stanovil papežův předchůdce, Benedikt XVI. (mitra mezi překříženými klíči ve zlaté a stříbrné barvě, spojenými červenou stužkou). V horní části štítu je umístěn znak řádu, z něhož papež pochází, Tovaryšstva Ježíšova: zářící slunce, v němž se nacházejí červená písmena IHS, monogram Krista. Nad písmenem H je umístěn kříž a pod monogramem tři černé hřeby. V dolní části štítu se nachází hvězda a květ nardu. Hvězda je podle starobylé heraldické tradice symbolem Panny Marie - počet jejích špiček značí osmero blahoslavenství. Květ nardu pak představuje sv. Josefa, patrona všeobecné církve. Podle španělské ikonografické tradice je totiž sv. Josef zobrazován s větvíčkou nardu v ruce. Papež chce použitím těchto symbolů ve svém znaku vyjádřit, že k Panně Marii a sv. Josefovi chová zvláštní úctu.

Heslo Svatého otce Františka je převzato z homilií sv. Bedy Ctihodného, kněze (Hom. 21; CCL 122, 149-151), kde se v komentáři na úryvek Matoušova evangelia o povolání píše: „*Vidit ergo Iesus publicanum et quia miserando atque eligendo vidit, ait illi Sequere me*“ („Ježíš spatřil celníka, a když na něj pohlédl s láskou a vyvolil jej, řekl mu: *Následuj mě*“).

Homílie se zabývá Božím milosrdenstvím a zaznívá v Liturgii hodin o svátku sv. Matouše. Tato skutečnost má zvláštní význam i pro život a duchovní pouť současného papeže. Právě o svátku sv. Matouše v roce 1953 totiž mladý Jorge Mario Bergoglio ve svých 17 letech zakusil ve svém životě zvláštním způsobem přítomnost milujícího Boha. Po zpovědi pocítil, že se jeho srdce dotkl Bůh, který do něj dal sestoupit svému milosrdenství a svým milujícím pohledem ho povolal k řeholnímu životu po příkladu sv. Ignáce z Loyoly. Když byl později Mons. Bergoglio jmenován biskupem, upomenul se na tuto příhodu, která stála u počátku jeho úplného odevzdání se Bohu v církvi, a rozhodl se, že si jako své životní heslo a program zvolí slova sv. Bedy *miserando atque eligendo*; ta se nyní objevují i na jeho papežském znaku.

Důvěra k sv. Josefovi

Papež František má svého světce, na kterého je spolehnutí. Pod sošku svatého Josefa v Domu svaté Marty vkládá lístečky s prosbou o přímluvu v naléhavých záležitostech. Hned vedle vstupu do papežského pokoje č. 201 je na jedné ze dvou dřevěných komod soška Mariina snoubence, pod níž

ukládá vlastnoručně psané lístečky s prosbou o zvláštní milosti. Latinskoamerický řezbář zachytil sv. Josefa ve spánku, s odkazem na známou evangelijní epizodu, v níž Ježíšův adoptivní otec dostává z nebes varování před nebezpečím, které hrozí Dítěti. Jde o jeden z mála předmětů, které si František nechal přivést z Argentiny. Svatý otec zadává sv. Josefovi spoustu úkolů. Úcta k Ježíšovu adoptivnímu otci se přenesla na všechny, kdo se pohybují kolem Františkovy rezidence, včetně švýcarských gardistů. Sv. Josef doprovází papeže Bergoglia od mládí. Počínaje patrociniem farnosti, v níž vyrůstal a kde se rozhodl pro kněžství, byl „San José“ životním průvodcem současného papeže. Také jeho pontifikát byl slavnostně zahájen právě v jeho svátek, 19. března 2013. 5. července 2013 papež oficiálně svěřil celý Vatikánský stát ochraně sv. Josefa a archanděla Michaela. Krátce po nástupu na Petrův Stolec prý papež vysvětloval jednomu ze svých spolupracovníků: „Víš s těmihle truhláři musíš mít trpělivost: slíbí ti, že budou se zakázkou hotoví za dva týdny, a pak jim to trvá třeba měsíc. Ale udělají to – a pracují dobře! Jen musíš mít trpělivost...“

„Copak to není syn tesařův?“

středeční generální audience papeže Františka, 1. května 2013

Když Ježíš skončil tato podobenství, vzdálil se odtamtud. Přišel do svého domova a učil v tamější synagoze tak, že lidé byli celí užaslí a ptali se: „Kde se u něho vzala taková moudrost a ty zázraky? Cožpak to není syn tesařův? Což se nejmenuje jeho matka Maria a jeho příbuzní Jakub, Josef, Šimon a Juda?“ (Mt 13,53-55)

Dobrý den, drazí bratři a sestry, dnes, prvního května, si připomínáme sv. Josefa – dělníka a začínáme měsíc, který je tradičně zasvěcen Matce Boží. Chtěl bych se tedy na tomto našem setkání pozastavit u těchto dvou tak důležitých postav v Ježíšově životě, v životě církve i v našem životě dvěma krátkými myšlenkami. První bude o práci a druhá o kontemplaci Ježíše.

1. V evangeliu sv. Matouše se v souvislosti s Ježíšovým návratem do rodné obce, Nazaretu, kde promlouvá v synagoze, zdůrazňuje podiv krajanů nad Jeho moudrostí a otázka, kterou si kladou: „Copak to není syn tesařův?“ (13,55). Ježíš vstupuje do našich dějin, přichází mezi nás, narodil se z Panny Marie působením Božím, ale za přítomnosti svatého Josefa, zákonného otce, který jej opatruje a také jej učí svému řemeslu v Nazaretské dílně, sdílí s ním závazky, námahy, zadostiučinění a také každodenní těžkosti.

To nám ukazuje důstojnost a význam práce. Kniha Genesis vypráví, jak Bůh stvořil muže a ženu, svěřil jim poslání naplnit zem a podmanit si ji, což neznamená ji vykořisťovat, nýbrž obdělávat a chránit, pečovat o ni svou vlastní prací (srov. *Gen 1,28*;

2,15). Práce je základním prvkem důstojnosti člověka. Práce nás obrazně řečeno „pomazává“ důstojností, naplňuje nás důstojností, připodobňuje nás Bohu, který pracoval, pracuje a je neustále činný (srov. *Jan 5,17*); dává nám schopnost uživit sebe, svoji rodinu a přispívat k růstu svojí vlasti. Tady myslím na těžkosti, na které dnes v různých zemích naráží svět práce a podnikání. Myslím zvláště na ty, kteří jsou nezaměstnaní, což se týká nejenom mladých lidí, častokrát v důsledku takového pojetí ekonomismu společnosti, které hledá egoistický profit mimo parametry sociální spravedlnosti.

Rád bych všechny vyzval k solidaritě a povzbudil představitele veřejných věcí, aby vyvinuli veškeré úsilí a dali nový podnět zaměstnanosti. Znamená to starat se o důstojnost člověka. Především bych však rád řekl, aby neztráceli naději. Také svatý Josef prošel obtížnými momenty, ale nikdy neztratil důvěru a dovedl je překonat v jistotě, že Bůh nás neopustí. Dále bych se rád obrátil na vás děti a mladé lidi: věnujte se svým každodenním povinnostem ve studiu, v práci, v přátelských vztazích a pomoci druhým. Vaše budoucnost závisí také na tom, jak prožijete tyto cenné roky života. Nemějte strach ze závazků a obětí, nestrachujte se o budoucnost a mějte živou naději: na obzoru je stále světlo.

Dodám ještě pár slov k jednomu specifickému aspektu práce, který mi dělá starosti. Mám na mysli to, co lze označit termínem „otrocká práce“, tedy práce, která zotročuje. Kolik jen lidí na celém světě je obětí tohoto typu otroctví, ve kterém člověk slouží práci, zatímco by měla práce sloužit lidem a propůjčovat jim důstojnost. Prosím bratry a sestry ve víře a všechny muže a ženy dobré vůle, aby se rozhodně stavěli proti obchodu s lidmi, jehož součástí je také „otrocká práce“.

2. Naznačím druhou myšlenku. Jediným společným středem pozornosti svatého Josefa a Panny Marie v tichu jejich každodenní činnosti je Ježíš. S nasazením a něhou doprovázejí a pečují o růst Syna Božího, který se pro nás stal člověkem, a přemýšlejí o všem, co se děje. V evangeliu zdůrazňuje svatý Lukáš dvakrát Mariin postoj, jenž byl vlastní také svatému Josefovi: „všechno uchovávala ve svém srdci a rozvažovala o tom“ (*Lk 2,19.51*). Abychom se naučili naslouchat Pánu, je třeba se naučit jej také kontemplovat, rozjímat, vnímat jeho nepřetržitou přítomnost ve svém životě. Je třeba se zastavit a rozmlouvat s Ním, dát Mu prostor modlitbou. Každý z nás, také vy děti a mládeži, kteří jste dnes dopoledne přišli v tak velkém počtu, měli byste se ptát: jaký prostor dávám Pánu? Zastavím se k rozhovoru s Ním? Již od malička nás rodiče učili začínat a končit den modlitbou, vedli nás, abychom vnímali, že nás provází přátelství a láska Boží. Vzpomínejme častěji na Pána během dne! V tomto měsíci květnu bych rád poukázal na důležitost a krásu modlitby svatého růžence. Odříkáváním Zdravasů jsme přiváděni ke kontemplaci Ježíšových tajemství a rozjímání ústředních momentů Jeho života, aby byl On - stejně jako pro Pannu Marii a svatého Josefa - středem našeho myšlení, naší pozornosti a našeho jednání. Bylo by krásné, kdyby se zvláště v tomto měsíci máji v rodinách, mezi přáteli a ve farnosti společně recitoval svatý růženec nebo nějaká modlitba k Ježíši a Panně Marii! Modlitba konaná společně je drahocenný moment, který upevňuje rodinný život a přátelství! Naučme se více modlit v rodině a jakožto rodina!

Drazí bratři a sestry, prosme svatého Josefa a Pannu Marii, aby nás učili zachovávat věrnost svým každodenním závazkům, žít svoji víru v každodenních skutcích, dávat více prostoru Pánu ve svém životě a prodlévat v rozjímání Jeho tváře.

«*Rialza il povero dall'immondizia*»

Confidenze sulla mia famiglia e la mia vocazione

("Ze smetiště povyšuje chudého. Důvěrnosti o mé rodině a mém povolání")

Giovanni kardinál Coppa

čestný občan Drysic

V. Poledne

10. Nedopečená pizza s prezidentem Havlem

Prezidenta České republiky jsem informoval, už nevím jako, že byla dokončena obnova sídla Apoštolské nunciatury. Havel naslouchal pozorněji, než jsem čekal, řekl mi, že tam ještě nikdy nebyl, a já pochopil, že by ji rád viděl. Každoročně ostatně navštěvoval v Praze mnohem větší a významnější ambasády v den národních svátků jejich zemí. Využil jsem příležitosti a pozval ho na nunciaturu a snad se zastavit na večeři. Prezident rád přijal, ale ne pozvání na večeři. Prezidentský protokol mi pak měl dát vědět, kdy přijde.

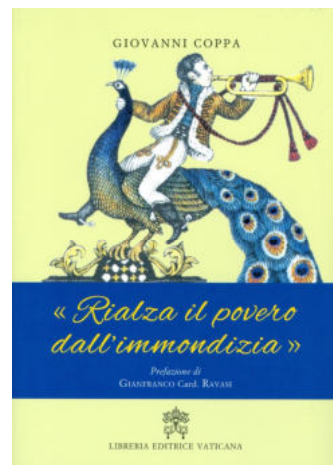
Brzy bylo stanoveno datum a bylo upřesněno, že prezidentova návštěva bude striktně soukromá, ve vycházkovém oblečení, a na závěr se zastaví na *self service*, aby neodešel s

prázdným žaludkem. Návštěva byla slavnostnější, než se čekalo: Havla doprovázel šéf protokolu a další úředníci, nechyběla ani jeho roztomilá tlumočnice s kloboučkem, kterou jsem potkával na Hradě při různých příležitostech: včetně pana prezidenta to bylo celkem asi deset lidí. Podle stále více se šířících zvěstí byla paní Olga Havlová již nemocná a svého manžela v podstatě nedoprovázela. Návštěva prostor byla kompletní a pozorná: prezident velmi obdivoval sály z 18. století a celé noblesní podlaží, vystoupal rovněž do nově zbudovaných prostor v podkroví, a prohlédl si kapli.

Nakonec jsme na chvíli posadili kolem velkého stolu ke krátkém u občerstvení, které sestry s veškerou péčí připravily se všemi Božími dobrotami: navíc stříbrné příbory se servisem a porcelánové sošky, pocházející z elegance a dobrého vkusu nuncia Ciriaciho. to vše, jako vždy dodávalo skutečně mimořádný nádech elegance.

Jenže ... Così chybělo v té přehlídce lahůdek připravených dle zvyklostí v České republice, jimž se přítomní věnovali, v důsledku čehož zvolňovala poutavá konverzace. Náhle jsem dostal nápad a zeptal se prezidenta, jestli by si dal pizzu. Srdečně souhlasil.

Řidič, který zároveň zastával i roli číšníka, byl hned poslán do pizzerie nedaleko nunciatury, aby objednal nějakou co nejteplejší pizzu, zatímco konverzace s naprostou přirozeností plynula, a přecházela od tématu k tématu. Ale pizza a ne a ne dorazit: nebylo totiž ještě šest odpoledne, kdy pizzerie ještě ani nezapnuly pec. Konečně pizza dorazila a prezident si se zjevným uspokojením vzal pořádný kousek.

Ovšem porce, která připadla na mě, mne hrozně zklamala: byla špatně upečená, skoro studená, ochucená velmi šetrně rajčaty a mozzarellou. Ubohost. Jen s velkým přemáháním jsem se dal do jídla, na rozdíl od pana prezidenta, který si na pizze zjevně pochutnával, takže ji spolu se spolustolovníky, svými spolupracovníky celou snědl, aniž by vážly hovory. Od té chvíle mi ta nešťastná pizza ležela v žaludku po celou dobu, co jsem byl v Praze, jako neodpuštělný *gaffe (omyl)*, když působila tak ubohým dojmem. Díky Bohu, s námi nebyl žádný čistokrevný Neapolitanec, který by mi ji možná po skončení setkání vmetl do obličeje.

Návštěva byla zakončena velmi srdečnou gratulací prezidenta Havla, v níž pokračovali i ostatní hosté, kteří na hrad přijeli. Když jsem ho pak doprovázel do přízemí, vyjádřil své uspokojení nad tím, že viděl nunciaturu Svatého stolce a strávil příjemné odpoledne. Byl jsem velmi šťastný a poděkoval jsem panu prezidentovi za jeho vstřícnost a laskavost. Ale ta pizza značně snížila vlídná slova, která adresoval mně a historickému velvyslanectví Svatého stolce v České republice, které mimo jiné před mnoha lety navštívil také první prezident Československa Tomáš. G. Masaryk, z níž jsou dosud fotografie v Pamětních albech nunciatury.

11. Návštěvy papeže Jana Pavla II. v České republice

Jan Pavel II. měl k České republice živý vstřícný vztah. Jak známo, za komunismu vysvětil několik československých kněží; zažil však také ponížení, když mu tupé komunistické úřady nedovolily sloužit eucharistií na pohřbu salesiána kardinála Trochty, který zemřel ve své rezidenci v Litoměřicích po celodenním bezohledném policejním výslechu. Jeho pohřební mši svatou sloužil v tamní katedrále prokomunistický prelát, zatímco krakovský arcibiskup a kardinálové König z Vídně a Döpfner z Berlína, kteří přijeli na pohřeb zesnulého arcibiskupa-mučedníka, se mohli zúčastnit mše svaté a přistoupit ke svatému přijímání pouze jako ostatní věřící. Papež Wojtyła také velmi dobře znal duchovní i laické osobnosti českého politického a kulturního života, a to i v jejich omezeních, a mluvil o nich se mnou v audiencích, které mi jako nunciiovi udělil. Velmi si vážil prezidenta Havla a vždy se ptal na jeho zdravotní stav, zvláště po vážných komplikacích, které měl s plícemi, a žádal mě, abych mu vyřídil jeho přání.

O tom, jak si Jan Pavel II. vážil Československa, zjevně svědčí i jeho tři apoštolské cesty do republiky: první v roce 1990 bezprostředně po znovunabytí svobody, která byla zároveň první návštěvou papeže v bývalé komunistické zemi, se zastávkami v Praze v Čechách, na Velehradě na Moravě a v Bratislavě na Slovensku. Nuncius ještě nebyl jmenován, takže papež na nunciaturu ani nevstoupil: a já sledoval cestu s velkým zájmem z Říma jako všichni ostatní; obdivoval jsem v televizi především nádvoří a sály Pražského hradu, aniž bych tušil, že tam o pár měsíců později budu sídlit.

Druhá návštěva se uskutečnila v roce 1995 a zahrnovala především Moravu, kde se konala dvojí kanonizace Jana Sarkandera a Zdislavy. Jan Pavel II. se po ranním příletu z Říma zastavil na nunciatuře a požehnal základní kameny budoucích kostelů spolu se sochami a obrazy Panny Marie a svatých, odebral se na Hrad na setkání s prezidentem Havlem a v podvečer měl jedno velké setkání s Pražany na obřím stadionu v Praze-Letné při mši svaté. hned nato papež odletěl vrtulníkem do Olomouce, kde byla na velké mytíně před nedalekou velkou mariánskou svatyní na Svatém Kopečku uspořádána také oslava Dne mládeže, setkání s mladými lidmi, které bylo plné překypující radosti, zpěvu, pantominy, dialogů a modliteb: Jan Pavel II. se s živou pozorností účastnil celého setkání, které bylo zakončeno hravým řetězem s ním, biskupy, kněžími, mladými lidmi a děvčaty: během různých scén setkání jsem ještě nikdy neviděl papeže se tak od srdce smát jako v ono živé odpoledne.

Návštěva měla bohužel velmi smíšený ekumenický aspekt. Blahoslavený mučedník Sarkander byl totiž v roce 1620 umučen a zavražděn protestanty a v Olomouci je dodnes k vidění místnost, v níž byl mučen, a stroje a nástroje, které se k tomuto účelu tehdy používaly. Pan Smetana, předseda české Evangelické obce, napsal Svatému otci žádost, aby od kanonizace upustil, a dopis předal jakémusi prelátovi, který ho ujistil, že ho osobně doručí papeži (bohužel pět let po otevření ještě kdosi nevěděl, že v Praze je apoštolská nunciatura, která by případnou zprávu poslala přímo papeži)! Ten dopis nikdy na místo určení nedorazil. Když bylo zřejmé, že papež hodlá Sarkandra svatořečit, přišel za mnou Smetana rozhořčen, že mu papež neodpověděl, a především proto, že Sarkander byl úhlavním nepřitelem protestantů: oslavit ho před všeobecnou církví by bylo, opakuji doslova jeho výrok, jako blahořečit vraha svatého Václava. Pochopil jsem, že jde o víc než o kanonizaci a že se musím okamžitě pustit do práce. V oněch dnech, bez jakékoli souvislosti s těmito událostmi, přišel na nunciaturu také postulátor a členové kauzy blahoslavené Zdislavy z Lemberka, krásné postavy vznešené dominikánské laičky ze 13. století, dodnes v České republice velmi milované, zejména nastávajícími matkami: žádali, aby také ji kanonizoval Svatý otec spolu se Sarkanderem, i když byla věc zablokována kvůli absenci zázraku; odpověděl jsem, že z procedurálních důvodů a především kvůli nedostatku času zatím nelze v tomto smyslu postoupit.

Kvůli vzniklým ekumenickým komplikacím jsem je však opět zavolał a prosil je, aby udělali vše pro to, aby Zdislavina kauza mohla být uzavřena, a také v Římě abych mohl podpořit možnost její kanonizace a podniknout všechny vhodné kroky k tomu, aby byla kauza urychlena. Mezitím jsem požádal o naléhavou audienci u Svatého otce a neprodleně odjel do Říma. Svatý otec mě pozval druhý den na oběd spolu s dalšími představenými. Informoval jsem ho jak o nedostatečné odezvě na Smetanu, tak o nové ekumenické možnosti, kterou nabízí případná současná kanonizace blahoslavené Zdislavy. Jan Pavel II. naslouchal s velkou pozorností, zeptal se monsignora Stanislava a suplenta státního sekretariátu, zda o tom dopise něco vědí; když to odmítli, okamžitě nařídil osobě

odpovědné za evangelické protestanty připravit odpověď, kterou by osobně podepsal; a chtěl, aby se kauza Zdislavy okamžitě ujala a spojila se s kauzou Sarkandra, aby jeho kanonizace nebyla pro nekatolíky tak obtížná.

Po mém návratu do sídla dorazila záhy do Prahy odpověď doktoru Smetanovi, vlastnoručně podepsaná papežem. Doktoru Smetanovi jsem ihned zavolal, abych mu ji předal se všemi potřebnými vysvětleními a doporučil mu, aby svou nechuť ke kanonizaci poněkud upravil tím, že se sám dostaví do Olomouce na slavnostní obřad, jak si to Svatý otec výslovně přál. Nebylo však možné ho přesvědčit. Když pak papežovo letadlo přistálo v Praze a já do něj jako obvykle nastoupil s vedoucím prezidentského protokolu, abychom papeže přivítali, první slova Svatého otce, kterými se na mne obrátil, byla - zda doktor Smetana přijede na beatifikaci. Mohl jsem mu dát jen zápornou odpověď. To bylo pro papeže, který právě vstoupil na českou půdu, hořké zklamání: tak hluboce byly v Praze zakořeněny předsudky a averze mezi katolíky a protestanty! Kanonizace na bývalém komunistickém vojenském letišti v Olomouci-Neředíně provázal prudký déšť, a to tak silný, že trvalo celé odpoledne, než se podařilo odstranit z bot bláto, které na nich dopoledne uvízlo a řádně je očistit.

Následujícího dne se Jan Pavel II. rozloučil s Moravou a se svým doprovodem odcestoval vrtulníkem do sousedního Polska, kde byla naplánována velká mše ve Skočově u Bielska-Bialé, farnosti, kde nový blahoslavený působil jako kaplan. Odpoledne jsme pokračovali do sousedního města s velkou nemocnicí, kde papežův bratr pracoval jako lékař a kde zemřel ještě jako mladý muž: stanuli jsme se v modlitbě se Svatým otcem u jeho hrobu, který se nachází v rozlehlé nemocniční zahradě. Večer jsme opustili Polsko a vydali se k nepřilíh vzdáleným hranicím s Českou republikou, z jejíhož ostravského letiště Svatý otec odlétal na závěr své návštěvy. Všichni jsme se loučili se zadostiučiněním. Večer už jsem byl zpátky v Praze.

Třetí návštěva se konala v roce 1997, v den prvního výročí mučednické smrti biskupa sv. Adalberta, česky Vojtěcha. Svatý otec se kvůli zhoršujícímu zdraví již neúčastnil veřejných shromáždění a obědů po slavnostních papežských funkcích a vracel se na nunciaturu v Praze, kde ve volném čase těchto rušných dnů dlouho setrval. Hned večer po jeho příjezdu, v pátek, se konala večeře s českými biskupy a na závěr nechal Jan Pavel II. přečíst jedním z nich svůj projev k biskupské konferenci. Protože se na ulici před nunciaturou poprvé shromáždilo několik lidí, informoval jsem o tom Svatého otce, který chtěl vyjít na balkon a všem požehnat, přestože ulice nebyla v tu večerní hodinu příliš osvětlena: panovalo tu však takové nadšení, že potlesk k němu směřující, nebral konce. Než se papež odebral do svého pokoje, sešel dolů do kaple, požehnal různé předměty, mramorové desky, roucha, posvátné sochy a růžence umístěné poblíž, jak to udělal minule; já jsem ho pak doprovodil do kaple, kam mu nějaké sestry z Prahy poslaly obrovské barokní klekátko, které ovšem nepoužil, ale skromně usedl do první lavice. Počkal jsem venku, abych ho nerušil, a pak jsem ho doprovodil do svého bytu, kde byl v tyto dny ubytován, podle osvědčeného zvyku papežských cest. Opustil jsem ho s přáním dobré noci a hned jsem zatelefonoval sestřím Voršilkám, jejichž ústav se školami se nacházel ve velkém bloku před nunciaturou, a všechny je pozval na nunciaturu následujícího rána před papežovým odjezdem do Hradce Králové: proto už ráno bylo nepřilíh velké nádvoří přeplněné sestrami a Svatý otec s každou z nich promluvil, což bylo pro tyto řeholní učitelky největší radostí. Prvním cílem papeže bylo velmi rozlehlé náměstí tohoto města na Labi, které se nacházelo za apsidou katedrály zasvěcené Duchu svatému a

bylo plné mladých lidí z České republiky i jiných národů, shromážděných na Den mládeže. Nadšení vrcholilo a papež sloužil mši svatou především pro mladé, kteří se ani nechtěli hnout od svého velkého Přítele. Ještě téhož dne ráno se vrátil na nunciaturu, aniž by se účastnil oběda s biskupy. Odpoledne se konalo obvyklé setkání s přáteli nunciatury, z nichž mnozí přišli i se svými dětmi, které se vůbec nemohly od papeže odtrhnout. Následovala večeře a Svatý otec byl plný radosti, od srdce se zasmál, když mu Mons. Stanislav připomněl lidi a poněkud komické skutečnosti z jiných papežských návštěv, včetně některých kardinálů z doprovodu, kteří během funkcí blaženě dřímali. Nakonec jsem ho znovu doprovodil do kaple, a sám pokračoval, neboť následující den ráno jsem chtěl pozvat na nunciaturu sestry svatého Karla Boromejského, k nimž patřily ty, které spolupracovali na nunciatuře. V telefonu jsem narazil na jistý vzdor generální přestavené, tak nezvyklé a nepřipravené se totiž setkání jevílo, ale pak se vše dle mého přání urovnalo. Do kaple jsem se proto vrátil pozdě a překvapilo mě, když jsem venku zaslechl melodii duchovní písně: někdo v kapli zpíval. Pomalu jsem otevřel dveře a slyšel, že to papež polohlasně zpívá a modlí se před Nejsvětější svátostí. Byl jsem doslova šokován, když jsem vnímal lásku k Ježíši v Eucharistii, která vyzařovala z Jana Pavla II. Kristův náměstek na zemi, který mluví a zpívá před živým a pravým Kristem v Eucharistii! Svatý otec si mé přítomnosti nevšiml, počkal jsem venku, zavřel dveře a opět ho doprovodil na noc do pokoje.

Druhý den ráno, v neděli, byla na programu velká mše pro obyvatele Prahy na Letenské pláni. Sestry Boromejky dorazily na nunciaturu brzy a s ohromnou radostí a nadšením obsadily celé nádvoří; papež s nimi žertoval, zvláště s těmi mladšími, některé z nich tahal za nos, čímž vzbudil všeobecné veselí. Sestry pak měly dost času, aby se včas dostaly na svá místa na mši svatou. Po řeholnicích papež přijal na nunciatuře Jeho Magnificenci rektora a některé profesory Karlovy univerzity, kteří mu předali faksimile buly o zřízení Katolické teologické fakulty univerzity. Na krátkou audienci přišel i premiér Václav Klaus, budoucí prezident republiky, s manželkou.

Z celé Prahy, stejně jako prakticky z celé republiky, se sjelo nespočet věřících, mnozí ve svých pestrobarevných slovanských krojích, aby se zúčastnili pontifikální mše, kterou Svatý otec slavil s biskupy, která byla po koncelebraci eucharistie v Hradci Králové, velkolepým vyvrcholením třetí papežovy návštěvy v českých zemích. I na oběd se Svatý otec raději vrátil na nunciaturu a bylo vidět, že září nad úspěchem své cesty, která se chýlí ke konci. Měla však mít ještě triumfální a nečekaný závěr. Odpoledne před odjezdem totiž papež zakončil svou apoštolskou cestu velmi úspěšným setkáním s příslušníky nekatolických křesťanských církví a společenství, kteří obsadili celou apsidu katedrály. Jan Pavel II. dorazil do chrámu zaplněného věřícími, zastavil se u hrobu kardinála Tomáška a přešel do presbytáře, kde pozdravil tyto "odloučené bratry". Po bezúspěšných zkušenostech z předchozích dvou let panovaly obavy z jistého chladu, ale bylo tomu právě naopak, s detailem, který někteří z přítomných nazývali jednou z posvátných pomst dějin. Ve skutečnosti na čestném místě u Svatého otce jako zástupce různých komunit seděl právě onen doktor Smetana, který tak zarputile odmítal jakýkoli návrh na zmírnění svého postoje ke kanonizaci Sarkandera. A přece nyní, ani ne o dva roky později, bylo na něm obrátit se na Svatého otce s poklonou, která byla plná úcty a obdivu k viditelné hlavě katolické církve. Objekt, které následovalo mezi ním a Svatým otcem, vyjadřovalo lépe než jakékoli slovo niternou radost všech, katolíků i nekatolíků, z tohoto intenzivního ekumenického setkání. Bohoslužba byla zakončena modlitbou k svatému Vojtěchovi,

jehož uctívanými relikviemi lebky, uloženými v pokladnici pražské katedrály, papež přítomným požel. Hned poté následoval odjezd aut na letiště, zmáčené jemným, osvobozujícím deštěm, který při třech apoštolských návštěvách Jana Pavla II. v Československu a České republice nikdy nechyběl.

12. Zlatá Praha kultury

Stejně jako vždy v průběhu své staleté historie se Praha po pádu režimu opět stala jedinečným a strhujícím centrem kulturního života s nesčetnými iniciativami setkání, přednášek, koncertů a představení, z nichž se člověku na první pohled zatočí hlava.

Na Karlově univerzitě v Praze u příležitosti předávání čestného doktorátu exprezidentu Spojených států, George Bushovi

Nuncius byl na mnohé z těchto akcí zván, ale nebylo možné se zúčastnit všech kvůli nedostatku času, jež by mu denně, zejména večer, zabral hodiny a hodiny, které mu každodenní pracovní povinnosti neumožňovaly. Nicméně jsem si udělal jednoduchou úvahu: jsem tu někdo jen proto, že zastupuji Svátého otce; jakmile moje mise skončí, kapitola se uzavře: přesto musím dát o církvi vědět,

zejména v oblasti kultury, v zemi, kde byla církev po čtyřicet let buď ignorována, nebo se proti ní bojovalo. A tak jsem se zaměřil na tři aspekty kulturního života "zlaté Prahy": univerzitu, kulturu a hudbu.

Univerzitní život byl náročný a zajímavý v celé zemi, ale zejména v Praze, kde Karlova univerzita měla tři teologické fakulty, husitskou, katolickou a evangelickou, a pěstovala silnou a významnou kulturní činnost; pro nuncia byla nepostradatelným cílem. Proto jsem vždy, pokud to bylo možné, přijímal pozvání rektorátu k jeho akademickým iniciativám. Jednou z nejpozoruhodnějších bylo udělování doktorátů *honoris causa* významným osobnostem univerzitního, vědeckého a dokonce i politického života

S velvyslancem Kuvajtu na kuvajtské ambasádě v Praze.

společnosti nynějšího globalizovaného světa. Kulisy pro předávání byly skvělé, fantasmagorie barev a uniforem připomínala tradice a atmosféru minulosti: průvod profesorů s jeho Magnificencí rektorem, všichni v hábitech svého úřadu či fakulty, slavnostně vstoupil do velké auly zaplněné profesory, studenty a hosty a zaujal místo na vyvýšené a choreograficky upravené tribuně auly. Docent představil *curriculum* (životopis) každého laureáta, který poté přednesl svou *lectio magistralis*, na jejímž konci byly uděleny příslušné insignie a diplomy. Následovala recepce, během níž jsem měl v průběhu let možnost hovořit se skutečně výjimečnými osobnostmi: dodnes mám v živé paměti rozhovor s Paulem Ricoeurem, který se mnou vedl vášnivou diskusí, jež by vyžadovala přítomnost zcela jiného partnera; potkal jsem tam rovněž bývalého prezidenta G. W. Bushe, s jehož manželkou Barbarou, inteligentní a v komentářích temperamentní ženou, jsem byl během obřadu; a také Jacquese Le Goffa, Herberta Schambecka, Richarda von Weizsäckera, kardinály Špidlíka a Schönborna, katolického skladatele a varhaníka Petra Ebena, kterého jsem znal osobně, a další.

Dne 9. dubna 1998 jsem měl také tu čest převzít spolu s různými osobnostmi kultury a vědy z celého světa Jubilejní medaili k 650. výročí založení Univerzity Karlovy, což bylo podobné slavnostnímu předávání doktorátů: při té příležitosti jsem musel jménem ostatních laureátů poděkovat rektorovi a vystoupit na pódium, z něhož byla přednesena *lectio magistralis*: a při té příležitosti jsem prohlásil, že "jsem si hluboce zamiloval českou duši", a že jsem se v Praze "necítil jako cizinec, ale jako Čech". Především jsem zdůraznil, že mé jméno pro tuto příležitost navrhl děkan Husitské fakulty univerzity, kterému jsem poděkoval a řekl, že "toto gesto lépe než jakákoli slova vypovídá o tom, že ekumenismus je v Praze žitou skutečností, a znamením onoho úsvitu - v nějž Svatý otec tak vroucně doufá - stále bratrštějších vztahů mezi církvemi a křesťanskými vyznáními v zemi, která zejména v náboženské oblasti po staletí velmi trpěla" (GIOVANNI COPPA, *Ten Years*, cit. dílo, s. 456 a násl.).

Čtyři večery v roce, každou sezónu, se na univerzitě konaly koncerty komorní hudby, pořádané děkanem Lékařské fakulty v Praze-Motole, v podání jednoho z nejlepších kvartet té doby, které mi umožnily strávit nezapomenutelné hodiny vynikající barokní, romantické i moderní hudby v neúnavné interpretaci či dialogu nebo kontrastu jednotlivých nástrojů. Snažil jsem se být vždy přítomen jak na slavnostních ceremoniálech doktorátů *honoris causa*, tak na koncertech, a to do té míry, že pokud mi někdy bránily v účasti jiné povinnosti, vždy se našel nějaký přednášející, ne-li přímo členové kvarteta, kdo si mé nepřítomnosti všiml a upozornil na ni. Když jsem z Prahy odjížděl natrvalo, byl to právě violoncellista onoho kvarteta, pedagog konzervatoře, který mi poslal skicu s mou siluetou zachycenou na místě, které jsem obvykle při koncertech zaujímal. Bylo pro mě také opravdovou radostí, když jsem mladého violistu kvarteta našel na dlouhé velikonoční vigílii v kostele Panny Marie pod řetězem mezi ostatními mladými lidmi, kteří toho večera přijímali křest, biřmování a eucharistii; o několik dní později jsem ho pozval na nunciaturu a on mi ukázal, že v pouzdře na violu vždy nosil malý obrázek Krista bušícího na dveře, reprodukcí obrazu, který viděl v londýnské katedrále svatého Pavla a který na něj udělal velký dojem. Vskutku nečekaný a velmi krásný objev.

Univerzitní kultura byla tehdy specifickým tématem, které mi bylo opravdu blízké, a nešetřil jsem přípravou a časem, abych byl přítomen všude tam, kde jsem byl vyzván k nějaké přednášce: v různých letech už od samého počátku jsem měl několik přednášek v češtině: o studiu otců Církve na Karlově univerzitě v Praze při inauguraci katolické fakulty

akademického roku 1992; o sv. Ambroži na univerzitě v Českých Budějovicích v roce 1994; o rodině a jejích výzvách v současnosti v kulturním centru "Citadela" v Litvínově v roce 1994; ke kněžím moravských diecézí, rovněž o svatém Ambroži v roce 1996.

Vždy však budu s nostalgií vzpomínat na setkání s pražskými vysokoškoly, mladými muži a dívkami, kteří mě poslouchali ve velkém pokoji soukromého bytu, všichni bez bot, které nechali u vchodu, a kterým jsem vyprávěl o Ambrožovi a citoval závěr jeho Hexameronu: "Bůh" stvořil člověka, "v němž našel své odpočinutí". Stvořil nebesa, ale v Písmu nečtu, že by odpočíval; stvořil zemi, a nečtu, že by odpočíval; stvořil slunce, měsíc a hvězdy, a ani tam nečtu, že by odpočíval, ale čtu, že stvořil člověka a pak odpočíval, protože v něm našel toho, komu mohl odpustit hříchy" (Hexameron 6.9.76). Na tyto mladé tato slova udělala takový dojem, že si koupili výtisk Hexameronu, který jsem přeložil pro UTET a který znovu vydalo nakladatelství TEA, aby jej darovali svému kamarádovi z univerzity k promoci.

Nechtěným vyvrcholením mého působení na poli kultury bylo udělení medaile Akademie věd ČR, kterou mi chtěl tehdejší předseda profesor Rudolf Zahradník předat v prestižních prostorách ústavu za přítomnosti akademiků a představitelů veřejného a akademického života v Praze. Předání ceny apoštolskému nunciovi bylo v médiích zdůrazňováno jako uznání, jakého se ještě nikdy předtím žádnému příslušníkovi katolické církve v Československu nedostalo.

Věděl jsem, že církev byla komunistickými úřady vždy držena stranou jevišť a koncertních sálů, a považoval jsem za svou povinnost dát o ní vědět na tomto poli s obrovským veřejným, společenským a uměleckým dopadem. Snažil jsem se tedy udržovat vztahy s oněmi lidmi ze showbyznysu, mezi nimiž byli i někteří tehdy slavní: měl jsem na paměti, že časem odejdu, ale do té doby jsem musel reprezentovat církev i v tomto prostředí, které bylo hodnoceno jako dost vzdálené, zatímco tito muži a ženy ze showbyznysu, byli velmi citliví na lidské a srdečné sblížení s oficiálním představitelem církve, kromě velmi křehkého uspokojení z jejich uměleckého života. Tak jsem po skončení některých hudebních či divadelních představení zašel do "šaten" některých slavných pražských operních či koncertních divadel, abych těm hudebníkům, instrumentalistům a zpěvákům poblahopřál k jejich práci, a tam jsem se setkal s dirigenty, tenory a primadonami, kteří právě prošli únavou z představení. To už je dnes minulostí: ale byl jsem velmi rád, že i na těchto "světských" místech dokázal katolický biskup navázat kontakty a známosti, které byly nějakým způsobem oceněny.

I to byl způsob služby Božímu království.

13. Moje zlaté kněžské jubileum a odjezd z Prahy

Na 2. leden 1999 připadlo 50. výročí mého kněžského svěcení, které jsem oslavil v české mariánské svatyni na Svaté Hoře. Přítomni a koncelebrující byli spolu s metropolitou kardinálem Vlkem všichni biskupové České republiky a nespočet kněží, jakož i četní věřící.

Zmiňuji se o tom jen proto, abych zdůraznil účast Svatého otce, který, jak napsal a jak všichni vnímali, chtěl být duchovně přítomen na jubilejní mši svaté zasláním papežského listu, o němž říci, že je velkolepý, by bylo slabé slovo: v českém překladu jej přečetl olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner (srov. Příloha 12). Dokument mi přinesl

nesmírnou radost nejen proto, že naprosto nezaslouženě shrnoval mou práci ve Státním sekretariátu a mé patristické edice s možná až přehnaným nádechem chvály, která předčila všechna očekávání, ale také proto, že papež dvakrát připomenul datum mého jmenování biskupem, a tedy i svěcení, které mi udělil, jako vzpomínku, která i v něm zůstala živá.

Udílení svátosti biřmování v chrámu sv. Benedikta v Pustiměři, 14. září 1997.

Radost z této oslavy umocnil dopis, který mi při stejné příležitosti o několik měsíců později zaslal prezident Havel v souvislosti s recepcí, kterou k mému výročí uspořádal diplomatický sbor v Praze prostřednictvím proděkana, libanonského velvyslance, zesnulého Slejmana Younése, kterého jsem potkal v Římě jako sekundanta jeho velvyslanectví, když jsem byl asesorem, při mnoha setkáních, která jeho velvyslanec organizoval během smutných let Sabry a Chatily. Byla to vždy radost, vidět se znovu za jedenáct let v Praze: říkal jsem mu „můj děkan“, protože měl mezi velvyslanci vysoce efektivní a autoritativní roli. A prezidentův dopis, v němž zajímavě a nečekaně srovnává mou práci děkana s jeho prací prezidenta, má nejen pro mě historickou hodnotu (viz příloha 13).

V posledních dvou letech mého pobytu v Praze se neuvěřitelně množila pozvání na posvátné obřady od jihu až po sever republiky, někdy dokonce dvakrát v jeden den, dopoledne i odpoledne, na různých místech, kde jsem nikdy předtím nebyl: Zejména vzpomínám na mši svatou slouženou na historické hoře Říp s legendárními vzpomínkami na ranou českou historii, na slavnostní žehnání zvonů v Kolíně a na svatbu dvou mladých talentovaných komorních koncertních umělců ve velkolepém a krásném farním kostele Nejsvětějšího Srdce Páně na Vinohradech, díle slavného slovinského architekta 19. století Jože Plečnika.

Biskupské svěcení, 6. ledna 1980, bazilika sv. Petra, Řím.

Offertorium při Eucharistii v kostele Narození Panny Marie v Drysicích.

Právě ke konci mojí mise v České republice se na ministerstvu zahraničních věcí stále častěji konaly schůzky s cílem uzavřít práce na přípravě smlouvy mezi českou vládou a Svatým stolcem, která měla být předchůdcem dlouho očekávané dohody mezi státem a církví, bohužel bezvýsledně. Česká republika byla jedinou zemí bývalé železné opony, která dosud neuzavřela konkordát s církví v životně důležitých otázkách školství, duchovní péče o ozbrojené síly a péče o

nemocné v nemocnicích. Pro potřebné studie a kontakty byly zřízeny dvě komise, vládní a komise Svatého stolce, které se pravidelně bilaterálně scházely na ministerstvu zahraničních věcí a pracovaly rozhodně v srdečné a řekl bych přátelské atmosféře. Texty navržené a schválené oběma komisemi byly každý týden zasílány Státnímu sekretariátu, od něhož jsem v odpovědi dostával potřebné pokyny k jejich vypracování a případným opravám. Nicméně, arcibiskup na podporu naší komise zřídil svou soukromou komisi, složenou z prvotřídních právníků, kteří nám posílali své návrhy, jež se prolínaly s prací, kterou jsme prováděli podle pokynů Svatého stolce; pak však nebyl čas na jejich sladění a především na okamžité pořízení českého nebo italského překladu, takže práce naší komise probíhala pomalu a s obtížemi: proto jsem občas dostával vlídné římské připomínky, abych byl pečlivější a držel se návrhů přicházejících z Říma. Přesto však jsme byli všichni velmi vytíženi a zejména místní spolupracovník na nunciatuře, otec jezuita, byl nucen dělat rychlé a někdy i rozporuplné překlady. Je třeba dodat, že v těch letech byla intenzivní práce na projektech, kontaktech, studiích a schůzkách na ministerstvu nezřídka blokována opozicí, kterou komunistická strana v parlamentu nešetřila vůči samotné iniciativě. A právě tento neúspěch jsem si odnášel s hořkostí, když jsem opouštěl Českou republiku.

V posledních dnech svého pobytu v Praze jsem byl přijat prezidentem Havlem na obvyklé audienci na rozloučenou pro velvyslance a jako obvykle se projevila jeho laskavost a noblesa, která znovu vyjádřila jeho pozornost a uznání. Chtěl se mi omluvit, že mi nemohl udělit vyznamenání, které mi chtěl navrhnout, s tím, že

Offertorium při Eucharistii v kostele Narození Panny Marie v Drysicích u příležitosti 800. výročí založení obce. Se starostou Drysic, Luďkem Horeckým, z jehož rukou papežský nuncijs přijal čestné občanství, 16. června 2001.

byrokracie by jeho předání příliš zdržela: na oplátku dodal, že mi věnuje svůj portrét, který držel před sebou a pod který vsedě napsal: *J. E. Mons. Giovanni Coppovi, Václav Havel, s dlouhým rozmachem závěrečného "l" a s dodatkem usměvavého srdíčka: fotografii, kterou od té doby uchovávám jako láskyplnou a nehynoucí vzpomínku na něj.*

Před odjezdem jsem si také chtěl dopřát mimořádnou dovolenou v Rusku a navštívit Moskvu a Petrohrad. Cena letenky byla směšná a do jisté míry mi vynahradila nesčetné víkendy strávené u stolu na nunciatuře psaním homilií, které se měly překládat do češtiny. Na Apoštolské nunciatuře v Moskvě jsem byl hostem svého přítele a tehdejšího nuncia ve velkém Rusku monsignora Jiřího Zura, který mě vzal na prohlídku části Kremlu a nejvýznamnějších moskevských galerií, včetně Tret'jakovské s mistrovskými díly Andreje Rubleva. Poté jsem sám odletěl do Petrohradu. Ubytován jsem byl v semináři, a celé dvě dopoledne jsem strávil v Ermitáži a dlouho se procházel a kochal památkami a kostely tohoto krásného města. Nenechal jsem si ujít ani noc, kdy jsem mohl ze svého pokoje jako v magické vizi obdivovat jednu z těch nehmotných a pohádkových "bílých nocí" slavného města. Tak jsem se rozloučil se slovanskými zeměmi.

Z Prahy jsem odjížděl 31. července 2001, řídil jsem auto jako obvykle, po útrapách chirurgických operací očí před 25 lety. V listopadu předchozího roku, kdy mi bylo 75 let, mi vypršela platnost mého diplomatického služebního průkazu a nyní jsem byl v důchodu.

Na mou poslední mši svatou v kapli nunciatury s monsignorem poradcem a *chargé d'affaires a.i.* a šesti sestrami boromejkami přišli moji nejbližší pražští přátelé z oněch let a loučili se ne bez vzájemného dojetí. Ale já se nyní cítím být svobodným občanem!

Communio při Eucharistii v kostele Narození Panny Marie v Drysicích.

Tak se uzavřela jedna zásadní část mého života, která se hluboce vryla do mé osobnosti, natolik, že kdybych ji neprožil, navždy bych přišel o jedinečné a nesmírné duchovní bohatství, ze všech úhlů pohledu - lidského, diplomatického, kulturního i kněžského.

Ale vše je Boží dar, a Bůh mi dal nesmírnou a nezaslouženou milost toto úžasné období prožít.

/pokračování příště/

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Brežněv navštívil finského prezidenta Urho Kekkonena a jako obvykle se pokoušel Finsko připojit k Sovětskému svazu. Po sauně a pár vodkách se osmělil a ptá se ho, jestli by nebyl proti spojení obou zemí, že by bylo přece ekonomicky výhodnější řídit větší celek. Urho chvíli dumá a pak odpoví: „Nevím, jestli bych si troufal vládnout takovému gigantu.“

II.

Do školy přijde inspektor. Ptá se jednoho žáka, jestli ví, proč je osa glóbusu šikmá. Žák v rozpacích odpoví, že on to neudělal. Inspektor vyzve tedy učitele, aby to žákům vysvětlil. Učitel zrudne a praví: „Opravdu je to tak, pane inspektore, dostali jsme ten glóbus takhle už z obchodu.“ Rozčilený inspektor pak vypráví celou záležitost řediteli. Ten vybuchne: „Stokrát jsem tomu učiteli říkal, aby nenakupoval u Žida!“

III.

Papež vytkl Erazimu Rotterdamskému, že nedodrží púst. Ten se obhajoval: „Svatosti, moje duše je dobrá katolička, ale žaludek luterán.“

IV.

Lékař říká staré paní: „Nebojte se, babi, mám pro vás jeden nový zázračný švýcarský preparát. Po jeho užívání omládnete o dvacet let!“ - „Joj, pane doktore, jen abych pak nepřišla o důchod!“

V.

„Babičko, povídej nám, jaké to bylo, když jsi byla ještě moc malá,“ škemrají vnoučata po babičce. „To bylo děti všechno jiné. Tenkrát, když maminka koupila pět kilo brambor, tak jsem to ani neunesla, kolik toho bylo!“

VI.

Při nedělních ohláškách sděluje pan farář věřícím: „Drazí věřící! Mám pro vás jednu dobrou a jednu špatnou zprávu. Ta dobrá je, že na novou střechu našeho kostela máme peněz dost. Ta špatná je, že ty peníze jsou zatím ve vašich kapsách...“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 12. - 19. března 2023

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 12. března	3. NEDELE POSTNÍ TOPOLANY - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	PUSTIMĚŘ 8.00	za živou a +rodinu PŘEROVSKOU
		DRYSICE 9.30	za + Emílii ADAMCOVOU, manžela, syny, snachu, vnuky a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za 50 let života, Boží ochranu a požehnání pro celou rodinu
		TOPOLANY 17.00	za + Márii a Pavla VOJTKOVY
PONDĚLÍ 13. března	PONDĚLÍ PO 3. NEDELI POSTNÍ 10. VÝROČÍ ZVOLENÍ PAPEŽE FRANTIŠKA	PUSTIMĚŘ 17.00	za +Michala KUSALA, živou a +rodinu
ÚTERÝ 14. února	ÚTERÝ PO 3. NEDELI POSTNÍ	PODIVICE 8.00	za živé a + podivické farníky a za + kněze a řeholnice
STŘEDA 15. března	DRYSICE - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	STŘEDA PO 3. NEDELI POSTNÍ	DRYSICE 17.00	za + Marii KNAPOVOU, + rodiče a přátele
ČTVRTEK 16. března	ČTVRTEK PO 3. NEDELI POSTNÍ	PODIVICE 8.00	za + Martina a Marii BENÍČKOVY, syna a +rodinu
PÁTEK 17. března	PUSTIMĚŘ - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	PÁTEK PO 3. NEDELI POSTNÍ SV. PATRIK, BISKUP	PUSTIMĚŘ 17.00	za +Jana a Kristýnu PROCHÁZKOVY a dceru Marii
	PODIVICE - 17.00: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
SOBOTA, 18. března: SOBOTA PO 3. NEDELI POSTNÍ SV. CYRIL JERUZALEMSKÝ, BISKUP A UČITEL CÍRKVE			
NEDELE 19. března	4. NEDELE POSTNÍ TOPOLANY - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Marii KOUTNOU, manžela, rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	a úmysl dárce
		PODIVICE 11.00	za +Vlastimíra PIVODU, rodiče, sestru, švagra, švagrovou a Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 17.00	za živé a +farníky a dobrodince farností Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 20. - 26. března 2023

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
PONDĚLÍ 20. března	SLAVNOST SV. JOSEF SNOUBENEC PANNY MARIE	PODIVICE 8.00	za + dar zdraví, dary Ducha svatého, Boží pomoc a ochranu pro našeho duchovního otce Josefa
		DRYSICE 15.30	za + P. Josefa HRAZDILA, P. ŠÍŠKU a P. GLOSE
		PUSTIMĚŘ 17.00	za + Josefa MAHDALA, manželku, rodiče, dceru, bratry, zetě, vnuka a Boží požehnání pro živou rodinu
ÚTERÝ 21. března	ÚTERÝ PO 4. NEDĚLI POSTNÍ SV. BENEDIKT (+547)	PODIVICE 8.00	ke cti sv. Benedikta s prosbou za duchovní obnovu Evropy
STŘEDA 22. března	DRYSICE - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	STŘEDA PO 4. NEDĚLI POSTNÍ	DRYSICE 17.00	za +Radka ŠEVČÍKA, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu
ČTVRTEK 23. března	ČTVRTEK PO 4. NEDĚLI POSTNÍ SV. TURIBIUS Z MONGROVEJA, B.	PODIVICE 8.00	za + Josefa a Drahomíru GERYKOVY, živou a +rodinu
PÁTEK 24. března	PUSTIMĚŘ - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	PÁTEK PO 4. NEDĚLI POSTNÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	na poděkování Panně Marii, Královně všech svatých a sv. Antonínovi za vyslyšení prosby
PODIVICE - 17.00: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY			
SOBOTA 25. března	SLAVNOST ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ	PODIVICE 8.00	za + Jana a Vlastu POSPÍŠILOVY, rodiče a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 15.30	za Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU a MAHDALOVU
		PUSTIMĚŘ 17.00	za dar víry pro děti, mládež a rodiny farností a obcí Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
NEDĚLE 26. března	 5. NEDĚLE POSTNÍ TOPOLANY - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu LOUBALOVU, POSPÍŠILOVU a za živou a + rodinu NOVOTNOU
		DRYSICE 9.30	za + Vojtěcha KNAPA, manželku, dceru, zetě a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00	za + Marii ČERNOU, manžela a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU
		TOPOLANY 17.00	za živé a +farníky a dobrodince farností Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice